

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Ruralia-instituutti

Eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen tuotekehityshanke

Loppuraportti

Terhi Simonen-Jokinen
Juhani Laasanen
Pia Kattelus

Raportteja 54

Eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen tuotekehityshanke

Terhi Simonen-Jokinen
Juhani Laasanen
Pia Kattelus

Julkaisija Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti
Kampusranta 9 C
60320 SEINÄJOKI
Puh. 050-415 1150
www.helsinki.fi/ruralia

ISBN 978-952-10-5418-1 (pdf)

ISSN 1796-0630 (pdf)

Esipuhe

Eläinlääkärit kohtaavat työssään haasteita, joiden hoitaminen edellyttää ammatillisen osaamisen jatkuvaa kartuttamista. Uutta tietoa tarvitaan niin eläinlääketieteestä kuin ammatin harjoittamiseen sisältyvästä lainsäädännöstä, hallinnosta ja yritystoiminnasta. Näihin tarpeisiin voidaan vastata laadukkaalla ja oikealla tavalla toteutetulla täydennyskoulutuksella. Koulutuksen kehittämiseksi koulutusorganisaatiot tarvitsevat kuitenkin täsmällistä tietoa eläinlääkäreiden koulutustarpeista.

Eläinlääkärien jatkokoulutuksen tuotekehityshankkeen tiimoilta tehtiin kartoittava kysely eläinlääkäreille täydennyskoulutuksen toteutumisesta ja tavoitteista. Kyseessä oli ensimmäinen Suomessa tehty eläinlääkäreiden täydennyskoulutusta tässä laajuudessa selvittävä kartoitus. Tutkimuksessa saatiin selville tulevien täydennyskoulutushankkeiden suunnittelun kannalta monia merkittäviä seikkoja. Hankkeessa saatuja tietoja voidaan hyödyntää myös koulutusyksiköissä suunniteltaessa uusia täydennyskoulutustuotteita ja tiedon välittämistä eläinlääkäreille uusilla tavoilla. Samoin käytettävissä on nyt paljon suoraan koulutuksen järjestäjien hyödynnettävissä olevaa uutta tietoa eläinlääkäreiden kokemista koulutustarpeista. Vaikka kyseessä on täydennyskoulutuskartoitus, on siinä myös tietoa eläinlääkäreiden jatkokoulutuksesta vastaaville tahoille jatkotutkintoihin johtavia opintoja kehitettäessä.

Koulutuskartoituksesta laaditun raportin tavoitteena on ollut nostaa esille asioita, jonka pohjalta eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kehittämisessä mukana olevat tahot voivat käynnistää omia suunnitteluprosessejaan koulutuksen toteuttamiseksi.

Hanke on rahoitettu Opetusministeriön tuotekehitysrahoituksella ja sen on toteuttanut Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti. Raportin laati ELT Terhi Simonen-Jokinen. KM Pia Kattelus teki kartoituksen kysymysasettelun ja YT Juhani Laasanen analyysit taustamuutustujen vaikutuksista. Raportin oikoluvusta on vastannut tiedottaja Pasi Komulainen ja tutkimussihteeri Terttu Poranen sekä ulkoasusta ja viimeistelystä julkaisusihteeri Jaana Huhtala.

Seinäjoella 24. helmikuuta 2010

Sami Kurki
Johtaja

Sisällys

TIIVISTELMÄ	9
1 JOHDANTO	11
2 ELÄINLÄÄKÄREIDEN TÄYDENNYSKOULUTUSTA KARTOITTAVA KYSELY	12
2.1 Kyselyn toteuttaminen ja tulosten analysointi	12
2.2 Tulokset	12
2.2.1 Taustatiedot vastaajista	12
2.2.2 Osallistuminen täydennyskoulutukseen	14
2.2.3 Kyselyssä esiin tulleet täydennyskoulutuksen järjestäjät	14
2.2.4 Koulutuksen sisällön ja laadun arviointi vastaajalle tärkeimmän järjestäjän osalta ...	17
2.2.5 Koulutuksen järjestämisen tavat	19
2.2.6 Opetusmenetelmät	20
2.2.7 Koulutuksen kustannukset	23
2.2.8 Täydennyskoulutuksesta tiedottaminen	26
2.2.9 Täydennyskoulutuksen sisältö ja kehittäminen	27
2.2.10 Vapaissa kommenteissa esille tulleita ajatuksia	35
2.3 Vastausten riippuvuus eläinlääkäreiden taustasta	36
2.3.1 Osallistuminen täydennyskoulutukseen	36
2.3.2 Täydennyskoulutuksen järjestäjät ja eläinlääkäreiden käsitykset tärkeimmän koulutuksenjärjestäjän toiminnasta	37
2.3.3 Täydennyskoulutuksen järjestämisen tavat	38
2.3.3.1 Halukkuus osallistua kestoiltaan eripituisen täydennyskoulutukseen	38
2.3.3.2 Halukkuus osallistua viikon eri ajankohtana järjestettävään täydennyskoulutukseen	39
2.3.3.3 Halukkuus osallistua tietyssä vuodenaikana järjestettävään täydennyskoulutukseen	40
2.3.3.4 Halukkuus osallistua eri etäisyydellä järjestettävään täydennys- koulutukseen	42
2.3.4 Opetusmenetelmät	43
2.3.4.1 Halukkuus osallistua eri tavoin järjestettyyn täydennyskoulutukseen	43
2.3.4.2 Etä- ja virtuaaliopetusvälineiden käyttö opiskelussa	44
2.3.4.3 Halukkuus osallistua täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- tai virtuaaliopiskeluna	46
2.3.5 Koulutuksen kustannukset	46
2.3.5.1 Käsitys yksittäisen korkeatasoisen täydennyskoulutuspäivän hinnasta	47
2.3.5.2 Käsitys tämän hetkisen täydennyskoulutuksen sopivasta hinnasta	48
2.3.5.3 Täydennyskoulutuksen kustannusten jakautuminen eri osapuolten kesken	48
2.3.5.4 Miten täydennyskoulutuksen kustannusten tulisi jakautua eri osapuolten kesken	50
2.4 Pohdinta	51
2.4.1 Tutkimusaineisto	51
2.4.2 Täydennyskoulutukseen osallistuminen	52
2.4.3 Täydennyskoulutuksen järjestäjät ja koulutusaiheet	52
2.4.4 Täydennyskoulutuksen kesto, ajankohta ja sijainti	53
2.4.5 Koulutusmenetelmät	55
2.4.6 Koulutuksen kustannukset	55
2.4.7 Täydennyskoulutuksesta tiedottaminen	56

3	KARTOITUS JATKO- JA TÄYDENNYSKOULUTUSTARJONNASTA	57
3.1	Jatkokoulutus	57
3.1.1	Ammatillinen jatkokoulutus	57
3.1.1.1	Erikoiseläinlääkäritutkinto	57
3.1.1.2	Elintarvikehygieenikotutkinto	57
3.1.1.3	Tarkastuseläinlääkärintutkinto	58
3.1.2	Tieteellinen jatkokoulutus	58
3.2	Täydennyskoulutus	58
3.2.1	Helsingin yliopisto	58
3.2.2	Fennonet	59
3.2.3	Muut eläinlääkäriyhdistykset	60
3.2.4	Hankkeet	60
3.2.5	Viranomaiset	61
3.2.6	Kansainvälinen täydennyskoulutustarjonta	61
3.2.7	Muu täydennyskoulutustarjonta	61
4	VIITTEET	62
Liite 1.	Kyselytutkimuksessa käytetty saatekirje ja tutkimuskaavake	64
Liite 2.	Listaus kyselyssä esiin tulleista koulutuksen tuottajista	73
Liite 3.	Listaus kyselyssä mainituista koulutusaiheista joihin vastaajat olivat osallistuneet	77
Liite 4.	Muuttujien luokittelu Khii-neliötestejä varten	80
Liite 5.	Muuttujien korrelaatiotaulukko	82

Kuvat

Kuva 1.	Vastaajien sukupuolijakauma	13
Kuva 2.	Vastaajien ikäjakauma.....	13
Kuva 3.	Osallistuminen täydennyskoulutukseen omalla työskentelyalueella viimeisen kolmen vuoden aikana, prosenttijakauma vastauksissa mainittujen koulutuksenjärjestäjien kesken.	15
Kuva 4.	Osallistuminen täydennyskoulutukseen oman työskentelyalueen ulkopuolella viimeisen kolmen vuoden aikana, prosenttijakauma vastauksissa mainittujen koulutuksenjärjestäjien kesken	16
Kuva 5.	Prosenttijakauma vastauksissa mainittujen koulutuksenjärjestäjien kesken kun vaihtoehdot on rajattu isompiin viiteryhmiin, vastaajan kannalta tärkein koulutuksen tarjoaja	17
Kuva 6.	Avovastauksissa mainitut vuodenaajat parhaiksi koulutuksen järjestämisen ajoiksi prosentteina	20
Kuva 7.	Avovastauksissa mainitut esteet ja ongelmat täydennyskoulutukseen osallistumiselle luokiteltuna pääryhmiin.	30

Taulukot

Taulukko 1.	Kymmenen useimmin mainittua koulutuksen järjestäjää viimeisen kolmen vuoden aikana, joiden koulutukseen vastaaja on osallistunut omalla alueellaan.	15
Taulukko 2.	Kymmenen useimmin mainittua koulutuksen järjestäjää viimeisen kolmen vuoden aikana, joiden järjestämään koulutukseen vastaajat ovat osallistuneet oman työskentelyalueen ulkopuolella.....	16
Taulukko 3.	Kymmenen useimmin mainittua koulutuksen järjestäjää, kun kysyttiin vastaajan kannalta tärkeintä toimijaa.....	17
Taulukko 4.	Useimmin vastauksissa mainitut lähteet, joista vastaajat löytävät tietoa itseään kiinnostavasta täydennyskoulutuksesta.....	26
Taulukko 5.	Parhaiten eläinlääkärit tavoitettava tiedotustapa jatkokoulutusasioissa.....	26
Taulukko 6.	Useimmin mainitut koulutusaiheet	27
Taulukko 7.	Ammattispesifi osaaminen ja lainsäädäntö	30
Taulukko 8.	Yleiset työelämätaidot.....	31
Taulukko 9.	Yrittäjänä ja esimiehenä toimiminen.....	32
Taulukko 10.	Henkilöstöhallinto	32
Taulukko 11.	Hallinto ja lainsäädäntö	32
Taulukko 12.	Kahdeksan suosituinta koulutusaihetta.....	33
Taulukko 13.	Työtehtävien vaikutus eläinlääkärien halukkuuteen osallistua eripituisen täydennyskoulutukseen.....	38
Taulukko 14.	Työskentelyvuosien vaikutus eläinlääkäreille mieluisimpaan koulutuksen järjestämisen viikkoajankohtaan	39
Taulukko 15.	Asuinpaikkakunnan koon vaikutus eläinlääkäreille mieluisimpaan koulutuksen järjestämisen viikkoajankohtaan	40
Taulukko 16.	Ammattipätevyden vaikutus eläinlääkärien mahdollisuuteen osallistua vain tietyssä vuodenaikana järjestettävään täydennyskoulutukseen.....	41
Taulukko 17.	Työtehtävien vaikutus eläinlääkärien mahdollisuuteen osallistua vain tietyssä vuodenaikana järjestettävään täydennyskoulutukseen	41
Taulukko 18.	Työnantajan vaikutus eläinlääkärien halukkuuteen osallistua eri etäisyydellä järjestettävään täydennyskoulutukseen.....	43
Taulukko 19.	Työtehtävien vaikutus eläinlääkärien halukkuuteen käyttää erilaisia etä- ja virtuaaliopetuksen välineitä	45
Taulukko 20.	Sukupuolen vaikutus eläinlääkärien käsitykseen yksittäisen koulutuspäivän sopivasta hinnasta.....	47
Taulukko 21.	Työtehtävien vaikutus eläinlääkärien täydennyskoulutuksen kustannusten jakautumiseen.....	49
Taulukko 22.	Työnantajan vaikutus eläinlääkärien täydennyskoulutuksen kustannusten jakautumiseen.....	50
Taulukko 23.	Työnantajan vaikutus eläinlääkärien käsitykseen siitä, kenen kuuluu vastata täydennyskoulutuksen kustannuksista.	51

Tiivistelmä

Tässä julkaisussa on kuvattu eläinlääkäreille tehty täydennyskoulutuskartoitus ja käyty läpi merkittävimpiä jatkokoulutuksen tarjoajia maassamme. Tutkimusosuudessa esitetty kartoitus on tehty syksyllä 2009 niille eläinlääkäriliiton työssäoleville jäsenille joiden sähköpostiosoite on ollut käytettävissä. Vastaajia oli 19 % kohderyhmästä ja he edustavat melko kattavasti eläinlääkäriliiton jäsenistöä.

Eläinlääkärien todettiin olevan aktiivisia täydennyskoulutukseen osallistujia. Tärkein koulutuksen tarjoaja oli Suomen eläinlääkäriliitto yhdessä omistamansa koulutuspalveluja tuottavan Fennovet-yrityksen kanssa. Myös Suomen eläinlääkäripraktikot ry on merkittävä täydennyskoulutuksen tarjoaja ja laajemminkin eläinlääkäriyhdistysten rooli on merkittävä. Kaikkiaan koulutuksen järjestäjiä tuli tutkimuksessa ilmi yli 150.

Nykyiseen jatkokoulutukseen ollaan oltu tyytyväisiä. Mieluiten eläinlääkärit osallistuisivat yksittäisiin koulutuspäiviin syksyllä tai talvella. Paras ajankohta on arkisin päiväsaikaan. Myös ulkomailla ollaan valmiita kouluttautumaan, mutta kotimaassakin matkustetaan hyvän koulutuksen vuoksi. Valtion ja yksityisen sektorin palveluksessa työskentelevät eläinlääkärit ovat tilastollisesti muita halukkaampia osallistumaan myös ulkomailla järjestettävään koulutukseen. Suosituimmat opetusmenetelmät ovat asiantuntijaluennot ja käytännön harjoitukset.

Merkittävämmäksi esteeksi täydennyskoulutukseen osallistumiselle eläinlääkärit kokevat rahoitukseen liittyvät seikat. Liki yhtä merkittävä este osallistumiselle on eläinlääkärien kokemaa ajanpuute.

Etä- ja virtuaalioppimisvälineiden käyttö on tuttua vain puolelle eläinlääkäreistä. Tutkimus-, asiantuntija- ja opetustehtävissä sekä teollisuuden piirissä työskentelevät eläinlääkärit olivat käyttäneet opiskelussaan tilastollisesti merkittävästi muita enemmän etä- ja virtuaaliopetuksen välineitä. Näiden kautta tarjottavan täydennyskoulutuksen määrän lisääntyminen johtaisi todennäköisesti täydennyskouluttautumisen lisääntymiseen 22,2 % vastaajista ja mahdollisesti 46,8 %:lla.

Koulutuksen kustannuksiin nykyisellään oltiin melko tyytyväisiä. Kustannuksista vastasivat likimain yhtä usein työnantaja kuin työntekijäkin, tosin vastaajista valtaosa (85,3 %) oli sitä mieltä että työnantajan tulisi vastata täydennyskoulutuksen kustannuksista. Mieseläinlääkärit olivat tilastollisesti merkittävästi valmiimpia maksamaan koulutuksesta naisia enemmän. Eri työnantajien välillä oli tilastollisesti merkittäviä eroja kustannusten jakautumisessa työntekijän ja työnantajan välillä.

Tärkein täydennyskoulutuksen tiedotuskanava on Eläinlääkärilehti. Myös internet ja sähköpostilistat ovat tärkeitä koulutusinformaation jakelun kanavia. Suosituimmat koulutusaiheet joihin eläinlääkärit halusivat osallistua olivat pieneläinten uudet hoitokäytännöt ja peruspraktiikka, akuutti ensiapu, käypähoito, esimiestaidot sekä tuotantoeläinpraktiikan tietojen päivitys.

1 Johdanto

Vuonna 2007 alkaneessa hankkeessa oli tavoitteena luoda eläinten hyvinvointiin ja terveydenhuoltoon keskittyvä valtakunnallinen verkostokoulutuskokonaisuus. Verkoston tarkoituksena oli toimia tukena eläinlääkäreiden ja muiden eläinterveydenhuollon ammattilaisten täydennyskoulutuksessa. Hankkeen lähtökohtana oli korkeakoulujärjestelmän tarve vastata uudella tavalla eläinlääkäreiden jatkokoulutus-tarpeisiin.

Alkuperäisenä pyrkimyksenä oli luoda alueellisesti hajautettuun malliin perustuva täydennyskoulutus-kokonaisuus, jonka tukena olisi toiminut virtuaalinen jakeluverkosto. Oleellisia arvoja hankkeelle olivat elinikäinen oppiminen, alueellinen yhteistyö, koulutuksen tarjoajien profiloituminen, työnjako ja keski-näinen koordinaatio. Verkostomaisen koulutuskokonaisuuden oli ajateltu koostuvan moduuleista, joita kukin toimija olisi tuottanut.

Hankkeen rahoituksen jäätyä alkuperäisesti aiottua pienemmäksi, rajattiin hankkeen sisältöä ydinasioi-hin, jotka olivat nykyisen koulustarjonnan kartoittaminen sekä koulutuskentässä olevien aukkojen tun-nistaminen. Näiden selvittämiseksi eläinlääkäreille tehtiin kysely, jonka tuloksia tässä raportissa esitellään. Kyselyn tuloksista on myös tarjottu artikkelia Suomen Eläinlääkärilehteen sekä laadittu lehdistötiedote. Lisäksi raportissa käydään läpi muutama tärkeimmistä täydennyskoulutuksen järjestäjistä.

2 Eläinlääkäreiden täydennyskoulutusta kartoittava kysely

2.1 Kyselyn toteuttaminen ja tulosten analysointi

Kysely toteutettiin verkkokyselynä ja se jaettiin eläinlääkäriliiton jäsenille sähköpostilistan kautta. Kyselylomake löytyy liitteestä 1. Eläinlääkäriliittoon kuuluu 2171 henkilöä (tilanne 13.1.2010), mikä on noin 91 % Suomen eläinlääkäreistä, joten järjestäytymisaste on korkea. Sähköpostilistalla on noin 1570 eläinlääkärinä, mikä on 73 % jäsenkunnasta. Jakelusta oli poistettu opiskelijajäsenet sekä eläkeläiset. Lisäksi kyselyyn vastaamisesta muistutettiin Eläinlääkärilehden elokuun numerossa. Vastausaikaa kyselyyn oli 15.7.-4.9.2009.

Tulokset analysoitiin käyttämällä SPSS-tilastolaskentaohjelmaa sekä Excel-taulukkolaskentaohjelmaa. Tulosten raportoinnissa on viitattu liitteessä 1 olevaan kysymyskaavakkeeseen kirjaimella K ja asianomaisen kysymyksen numerolla.

2.2 Tulokset

2.2.1 Taustatiedot vastaajista

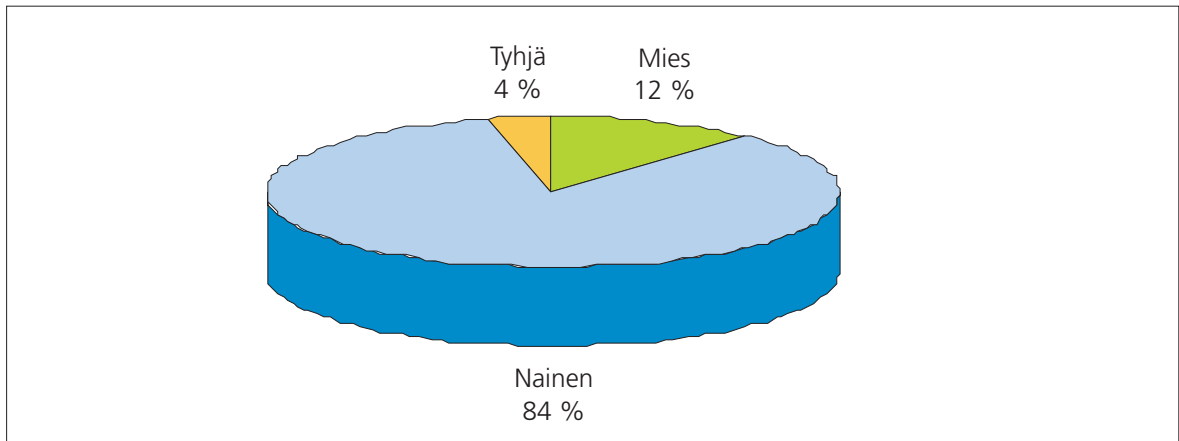
Vastausajan kuluessa kyselyyn vastasi 190 eläinlääkärinä. Kysely lähetettiin eläinlääkäriliiton työssä oleville jäsenille (ei opiskelijat ja eläkeläiset), jotka olivat antaneet luvan tietojensa luovuttamiseen ja joilla oli eläinlääkäriliiton tiedossa oleva sähköpostiosoite. Kohderyhmän arvioitu koko oli noin 990 eläinlääkärinä (Riitta Puro SELL, henkilökohtainen tiedonanto), joten vastausprosentti oli noin 19 %.

Vastaajista valtaosa (78,4 %) oli eläinlääketieteen lisensiaatteja, erikoiseläinlääkäreitä oli 13,7 % ja eläinlääketieteen tohtoreita 7,4 %. Vastaajien jakauma verrattuna eläinlääkäriliiton jäsenistöön on samankaltainen, paitsi eläinlääketieteen kandidaatteja ei vastaajissa ollut lainkaan. Kymmenen vastaajaa oli maininnut muun ammattinimikkeen, näistä neljä oli ulkomaalaisia nimikkeitä, sekä viisi hygieenikkoa, joista yksi ilmoittaa lisäksi nimikkeekseen tarkastuseläinlääkärinä sekä yksi erikoistuva eläinlääkärinä, jotka luonnollisesti ovat myös eläinlääketieteen lisensiaatteja pohjakoulutukseltaan (K25).

Vastaajista kolmannes työskenteli pieneläinpraktiikassa (33,7 %) ja viidennes sekapraktiikassa (20,0 %). Edustettuina olivat myös valtionhallinto (10,5 %), tuotantoeläinpraktiikka (6,3 %), hygieenikot, ympäristöterveydenhuollon johtotehtävät ja hevospraktikot (4,7 % kukin). Tutkimuksen, teollisuuden ja opetuksen parissa työskenteli kussakin 3,2 % vastaajista sekä loput muissa asiantuntijatehtävissä (2,1 %). Osa vastanneista ei ollut vastaushetkellä mukana työelämässä (2,1 %). Avovastauksissa kävi ilmi, että monet vastaajista työskentelivät useammassa kuin yhdessä em. luokittelun mukaisessa työtehtävässä.

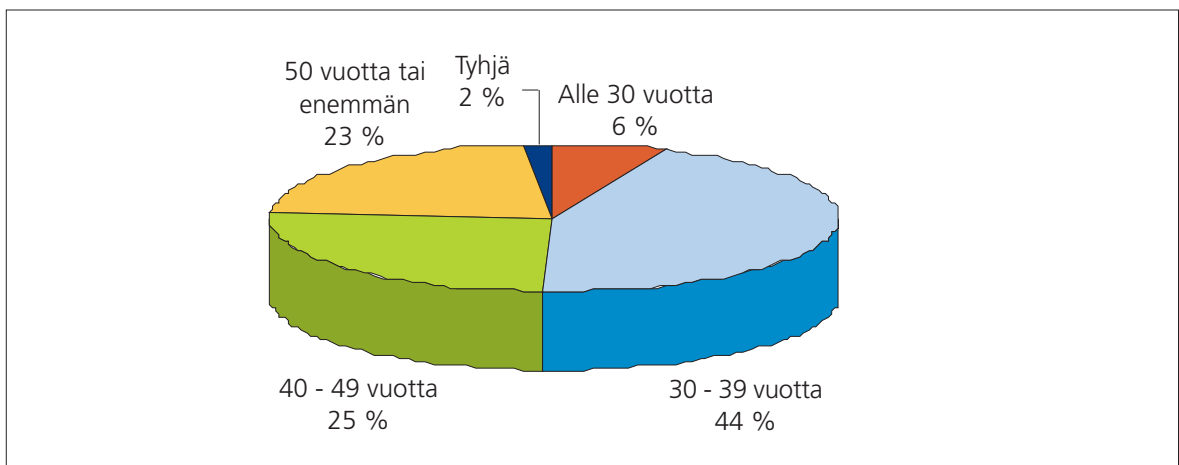
Vastaajien työkokemus alalla jakautui työskentelyajan mukaan ryhmiin 1-5 vuotta (15,8 %), 5-10 vuotta (30,5 %), 11-20 vuotta (26,8 %) ja yli 20 vuotta (23,7 %). Alle vuoden työskennelleitä oli luonnollisesti vähiten (2,1 %). Lisäksi kaksi vastaajaa ilmoitti, että työkokemusta ei ole lainkaan tai jättivät vastaamatta kysymykseen (1,1 %) (K27).

Vastaajien sukupuoli- ja ikäjakaumat on esitetty kuvissa 1 ja 2. Verrattaessa eläinlääkäriliiton sukupuolijakaumaan (miehiä 29 %, naisia 71 %) voidaan todeta naisten vastanneen kyselyyn hieman miehiä enemmän (K28).

Kuva 1. Vastaajien sukupuolijakauma

Ikäjakauma vastaajapopulaatiossa on vastaavissa ryhmissä seuraavanlainen: alle 30-vuotiaat 7 %; 30–39 -vuotiaat 36 %; 40–49 -vuotiaat 29 %; 50–59 -vuotiaat 22 %; yli 60-vuotiaat 6 % (K29). Kyselyssä siis nuorempi ikäluokka on vastannut hieman aktiivisemmin kuin vanhemmat henkilöt.

Kuva 2. Vastaajien ikäjakauma

Suurin osa vastaajista työskenteli kunnassa tai kuntayhtymässä (n=68; 35,8 %), yksityisyrittäjiä tai ammatinharjoittajia oli toiseksi eniten (28,4 %). Valtion palveluksessa oli niin ikään liki neljännes vastaajista (22,1 %), loput (11,6 %) luokiteltiin ryhmään yksityinen sektori toisen palveluksessa. Neljä vastaajaa (2,1 %) ei ollut ilmoittanut työnantajaansa (K30).

Vastaajista kolmannes (32,6 %) oli pääkaupunkiseudulta, reilu neljännes (26,8 %) maaseudulta ja toinen neljännes alle 100 000 asukkaan kaupungista (25,8 %) ja loput (13,2 %) olivat yli 100 000 asukkaan kaupungista. Vastaajista kolmannes oli Uudenmaan maakunnasta (34,2 %), toiseksi eniten vastaajia oli Pohjois-Pohjanmaalta (7,9 %), sitten Varsinais-Suomesta (7,9 %), Pohjois-Savosta sekä Pirkanmaalta oli saman verran vastaajia molemmista (5,8 %). Vähemmän vastaajia oli kotoisin Keski-Suomesta (5,3), Etelä-Pohjanmaalta (7 %), Itä-Uudeltamaalta (4,2 %), Kanta-Hämeestä ja Satakunnasta (3,7 % kummastakin), Lapista (2,6 %) Etelä-Karjalasta ja Kainuusta (2,1 % molemmista), Keski-Pohjanmaalta ja Pohjanmaalta (1,6 % kummastakin), Kymenlaaksosta sekä Pohjois-Karjalasta kustakin saman verran (1,1 %) sekä Etelä-Savon ja Päijät-Hämeen maakunnista oli yksi vastaaja kustakin (0,6 %). Seitsemän vastaajaa (3,7 %) ei ilmoittanut asuinmaakuntaansa (K32).

Tilastollisia analyysejä varten maakunnat jaettiin vielä vastaamaan aiempaa läänijakoa, jolloin jakauma oli seuraava: Etelä-Suomi (42,1 %), Länsi-Suomi (19,5 %), Itä-Suomi (10,5 %), Keski-Suomi (11,6 %) ja Pohjois-Suomi (12,6 %). Ahvenanmaalta ei vastaajia ollut.

2.2.2 Osallistuminen täydennyskoulutukseen

Yksittäisiä koulutuspäiviä pidempikestoiseen koulutukseen oli osallistunut valtaosa vastaajista viimeisen kahden vuoden aikana (63,2 %), osalla (16,8 %) tämäntyyppiseen koulutukseen osallistumisesta oli kulunut yli kaksi vuotta. Viidennes vastaajista (20,0 %) ei ollut osallistunut koskaan yksittäisiä koulutuspäiviä pidempiin koulutuksiin (K1).

Täydennyskoulutukseen oli hakeutunut omasta aloitteestaan suurin osa vastaajista (88,4 %). Vain kolme vastaajaa (1,6 %) ilmoitti osallistuneensa koulutukseen työnantajan ehdotuksesta ja kaksi (1,1 %) muusta syystä. Moni vastaaja oli jättänyt tämän kohdan avoimeksi (8,9 %). Avovastauksissa mainittuja syitä täydennyskoulutukseen hakeutumiseen olivat mm. opintojen kuuluminen pidempään koulutus tai harjoitteluohjelmaan, tietojen päivitys sekä se, että lisäpätevyys vaikuttaa palkkaan (K2).

Jo kuluvan vuoden aikana oli täydennyskoulutukseen osallistumassa valtaosa (64,2 % vastaajista, ja iso osa myös seuraavana vuonna (17,9 %), mutta puolestaan 14,2 % ei aikonut osallistua vuoden aikana täydennyskoulutukseen. Seitsemän vastaajaa (3,7 %) ei ollut arvioinut mahdollista osallistumistaan täydennyskoulutukseen (K3).

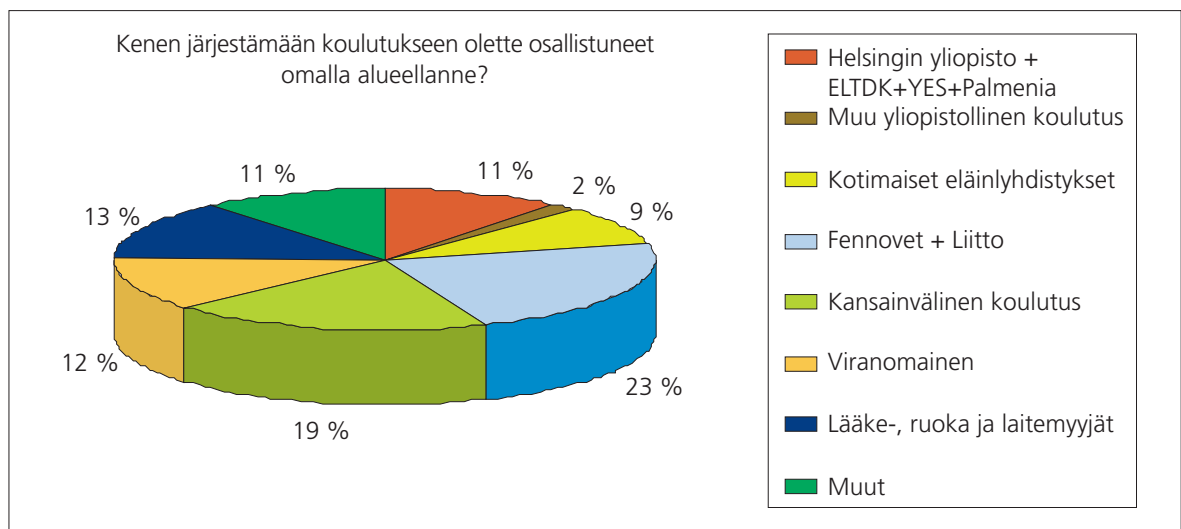
2.2.3 Kyselyssä esiin tulleet täydennyskoulutuksen järjestäjät

Kysyttäessä "minkä organisaation järjestämään täydennyskoulutukseen olette osallistunut viimeisen kolmen vuoden aikana omalla työskentelyalueellanne tai oman työskentelyalueen ulkopuolella" saatiin esiin miten koulutuksen tarjonta on valtavan moninaista (K4). Kun vastaukset oli luokiteltu koulutuksentarjoajittain, oli silti mukana 126 eri koulutuksen järjestäjää kohtaan koulutus omalla alueella. Näissä on kuitenkin hieman päällekkäisyyksiä, koska esimerkiksi Fennovet, Eläinlääkäriliitto ja Eläinlääkäripäivät kirjattiin kukin omana kohtanaan, vaikka tosiasiallisesti ne ovat saman järjestäjän alaisuudessa. Tosin Fennovet järjestää paljon muutakin koulutusta ja Eläinlääkäriliitolla vastauksena on todennäköisesti useimmiten viitattu eläinlääkäripäiviin, joiden tosiasiallinen järjestäjä nykyisin on Fennovet. Helsingin yliopisto -vastaus viitanee useimmiten tiedekunnan järjestämään koulutukseen, mutta sisältää myös muuta yliopiston tarjoamaa koulutusta. Lääke-, ruoka- ja laitemyyjien koulutuksia ei ole eritelty järjestäjittäin. Kaikki kyselyssä esiin tulleet koulutuksentarjoajat on listattu liitteessä 2 ja tärkeimpiä on käsitelty luvussa 3.

Taulukko 1. Kymmenen useimmin mainittua koulutuksen järjestäjää viimeisen kolmen vuoden aikana, joiden koulutukseen vastaaja on osallistunut omalla alueellaan (N).

Koulutuksen järjestäjä	N
1. Lääkefirmat	49
2. SELL (Suomen eläinlääkäriliitto ry)	47
3. Fennovet Oy	36
4. SEP (Suomen eläinlääkäripraktikot ry)	27
5. Helsingin yliopisto	24
6. Lääninhallitus	20
7. Evira	17
8. Eläinlääkäripäivät	14
9. Eläinlääketieteellinen tiedekunta	13
10. ESAVS (European School of Advanced Veterinary Studies)	9

Yhdisteltäessä ryhmiä isompiin kokonaisuuksiin, voidaan todeta, että eläinlääkäriliitto ja Fennovet yhdessä ovat merkittävien koulutuksenjärjestäjiä. Ulkomaiset koulutukset yhdessä muodostavat merkittävän osan tästä ryhmästä, kotimaisista seuraavaksi tärkeimmät omalla alueella ovat lääke-, rehu- ja laitemyyjien tarjoama koulutus sekä viranomaisten järjestämä jatkokoulutus.

Kuva 3. Osallistuminen täydennyskoulutukseen omalla työskentelyalueella viimeisen kolmen vuoden aikana, prosenttijakauma vastauksissa mainittujen koulutuksenjärjestäjien kesken.

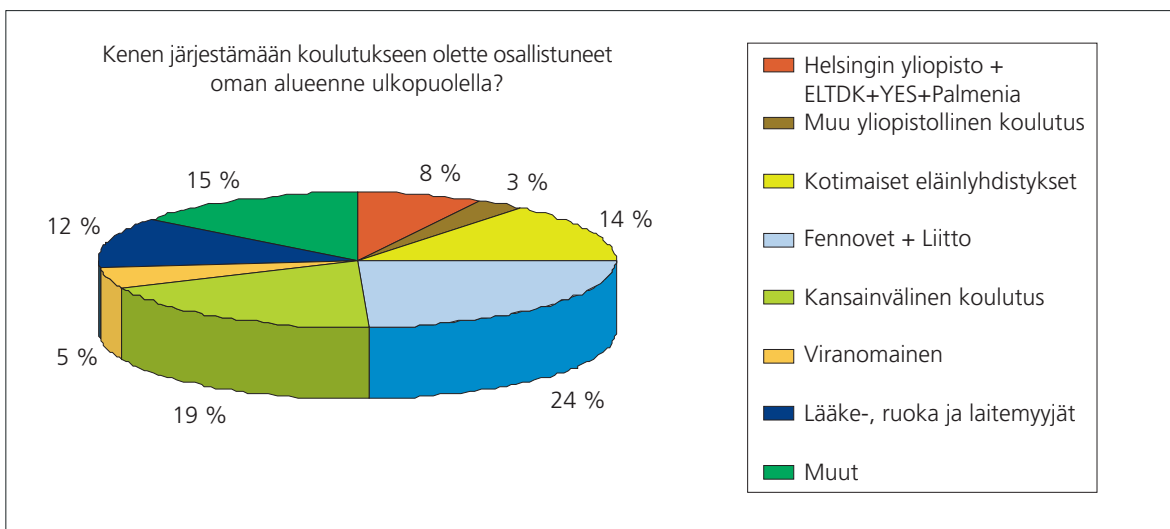
Avovastauksissa oli selvää ristiriitaa, koska tähän kysymykseen oli vastattu paljon kansainvälisiä järjestäjiä, toisaalta siinä oli enemmän vastauksia kuin oman alueen ulkopuolella, joten kysymys on saatettu lukea huonosti ja vastata tähän kaikki koulutuksen tarjoajat. Tulos saattaa myös kertoa siitä, että kansainvälisten organisaatioiden koulutuksia on mahdollista suorittaa etäopintoina. Suurin osa näistä lienee kuitenkin osallistumisia kongresseihin ja näin ollen kirjautuneet väärään paikkaan.

Koulutukseen oman alueen ulkopuolella saatiin merkittävästi vähemmän vastauksia kuin edelliseen kysymykseen, osa lienee vastannut jo siinä tähän, koska ei ole lukenut kysymystä huolella. Kun tämän kohdan koulutuksenjärjestäjät huomioidaan, tulee kyselyssä ilmi yli 150 tahoja, joiden järjestämiin koulutuksiin eläinlääkärit ovat osallistuneet.

Taulukko 2. Kymmenen useimmin mainittua koulutuksen järjestäjää viimeisen kolmen vuoden aikana, joiden järjestämään koulutukseen vastaajat ovat osallistuneet oman työskentelyalueen ulkopuolella (N).

Koulutuksen järjestäjä	N
1. SELL (Suomen eläinlääkäriliitto ry)	18
2. Lääkefirmat	17
3. Fennovet Oy	15
4. SEP (Suomen eläinlääkäripraktikot ry)	9
5. Helsingin yliopisto	7
6. TEY (Tuotantoeläinlääkäriyhdistys)	7
7. Eläinlääkäripäivät	5
8. Evira	5
9. ESAVS (European School of Advanced Veterinary Studies)	4
10. Ulkomaiset järjestäjät	4

Myös oman alueen ulkopuolella Fennovet ja Liitto yhdessä muodostivat suurimman ryhmän. Toiseksi merkittävin koulutustarjonnan lähde olivat ulkomaiset koulutukset ja kolmanneksi tärkein koulutuksen järjestäjä olivat kotimaiset eläinlääkärien yhdistykset (Kuva 4).

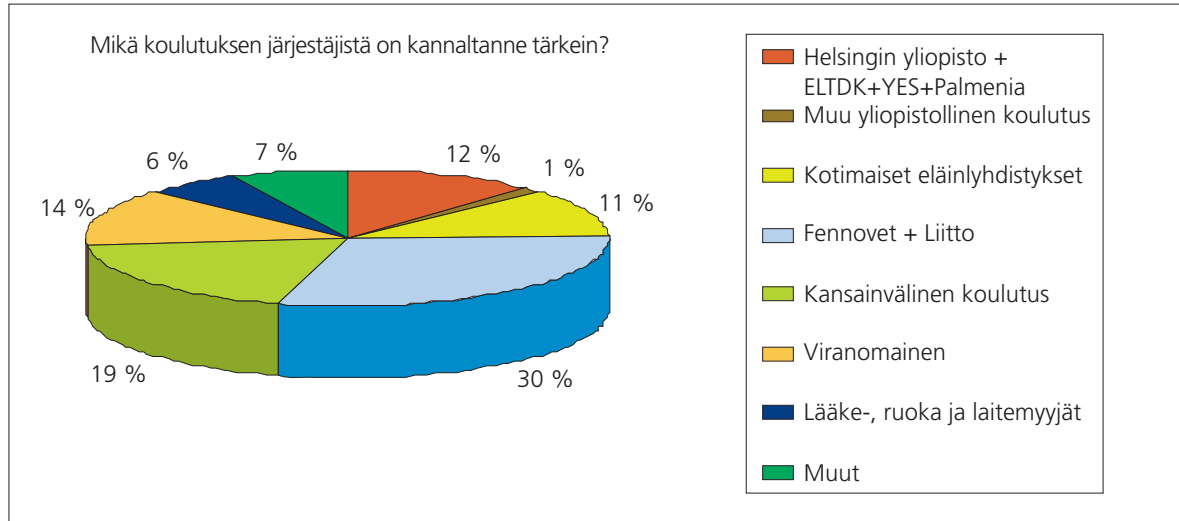
Kuva 4. Osallistuminen täydenniskoulutukseen oman työskentelyalueen ulkopuolella viimeisen kolmen vuoden aikana, prosenttijakauma vastauksissa mainittujen koulutuksenjärjestäjien kesken.

Kysyttäessä mikä täydenniskoulutuksen järjestäjä on kannaltanne tärkein (K5), oli vastauksia saatu vain 133 eli kaikki eivät olleet vastanneet tähän kohtaan, mutta jotkut olivat maininneet useampia kuin yhden. Kaikki vastaukset huomioitiin vaikka niitä oli useampi. Koulutuksen tarjoajien yhteismäärä nousi tämän kysymyksen jälkeen yli 160.

Taulukko 3. Kymmenen useimmin mainittua koulutuksen järjestäjää kun kysyttiin vastaajan kannalta tärkeintä toimijaa (N)

Koulutuksen järjestäjä	N
1. SELL (Suomen eläinlääkäriliitto ry)	26
2. Fennovet Oy	21
3. SEP (Suomen eläinlääkäripraktikot ry)	15
4. Helsingin yliopisto	14
5. Evira	13
6. ESAVS (European School of Advanced Veterinary Studies)	10
7. Eläinlääketieteellinen tiedekunta	6
8. Lääkefirmat	6
9. Ulkomaiset järjestäjät	5
10. MMM (Maa- ja metsätalousministeriö)	4

Edelleen ryhmiteltäessä koulutuksen järjestäjiä isomman viitekehysten alle, tulee eläinlääkäriliitto ja Fennovet vastaajien kannalta tärkeimmäksi koulutuksen tarjoajaksi (Kuva 5). Kansainvälinen koulutus ryhmänä on samankokoinen kaikissa tämän osion vastauksissa merkittävydeltään, toiseksi tärkein koulutuksen tarjoajaryhmä. Tärkeintä jatkokoulutuksen järjestäjää kysyttäessä lääke-, ruoka- ja tarvikemyyjien osuus vastauksista selvästi laskee. Viranomaisen sekä Helsingin yliopiston tarjoama koulutus on kotimaisista seuraavaksi tärkeintä, myös kotimaisten eläinlääkäriyhdistysten rooli on tärkeä.

Kuva 5. Prosenttijakauma vastauksissa mainittujen koulutuksenjärjestäjien kesken kun vaihtoehdot on rajattu isompiin viiteryhmiin, vastaajan kannalta tärkein koulutuksen tarjoaja.

2.2.4 Koulutuksen sisällön ja laadun arviointi vastaajalle tärkeimmän järjestäjän osalta

Kun vastaajia pyydettiin arvioimaan omalta kannaltaan tärkeimmän koulutuksen järjestäjän koulutusta, suurin osa vastaajista piti koulutusta ajankohtaisena (83,7 %). Sisällöllisesti omia tieto- ja osaamistarpeitaan vastaavana koulutusta oli pitänyt myös suuri osa vastaajista (80,0 %). Noin kolme neljännestä vastaajista oli tyytyväisiä koulutuksen järjestämistapaan (75,3 %) ja pitivät myös koulutuksessa käytettäviä asiantuntijoita parhaana mahdollisena (72,1 %). Myös koulutuksen hinta-laatu suhteeseen (66,3 %) sekä laajuuteen oltiin melko tyytyväisiä (63,2 %) (K6).

Vain noin puolet vastaajista oli sitä mieltä, että koulutus oli järjestetty sopivalla etäisyydellä (56,8 %), liki kolmannes puolestaan oli tyytymättömiä koulutuksen etäisyyteen (28,9 %). Tähän kysymykseen oli jättänyt vastaamatta 27 henkilöä (14,2 %). Yli puolet vastaajista piti koulutusta hyvin markkinoituna (55,3 %) ja reilu viidennes puolestaan oli tyytymättömiä markkinointiin (22,1 %). Tämän kohdan oli jättänyt vastaamatta 43 henkilöä (22,6 %) (K6).

Avovastauksissa todetaan mm. seuraavaa:

POSITIIVISIA KOMMENTTEJA

- Koulutus täysin räätälöity oman työn tarpeisiin.
- Hyvä että oli pienryhmissä
- Koulutus ollut tarkoituksenmukaisista

NEGATIIVISIA KOMMENTTEJA

- Hintalatasuhde voi olla ok, mutta kun tekee sijaisuuksia ja joutuu itse maksamaan koulutukset niin se rajoittaa. Myös kun joutuu maksamaan yöpymiset kun kurssit usein kaukana
- Julkisilla kulkuneuvoilla Keski-Suomesta pääkaupunkiseudulle aamuvarhaisella pääsy viikonloppuna on usein lähes mahdotonta
- Suomalaisiin koulutuksiin ei jatko-opiskelijoille ole alennuksia osallistumismaksuista
- Markkinointia voisi vielä tehostaa
- Suomessa ortopedian jatkokoulutuksen tarjonta on olematonta
- Hintaa on aika kallis, ei voi osallistua useammalle/vuosi
- Eläinlääkäripäiville en pääse koskaan, koska muut firmamme lääkärit menevät aina minun edellä
- Etäisyys-kysymys on hankala Lapin läänissä asuville
- Kallista, ulkomailla
- Fennovetin kurssien hinta-latasuhde ei aina kohdillaan
- Väliillä luentojen pitäjänä on ollut vastavalmistuneita, hyvin vähällä kenttäpraktiikkakokemuksella olevia kollegoja
- Tällä hetkellä Suomessa ei ole oman alan koulutusta haluamallani tasolla, joten en kommentoi
- Luennoitsijoilta puuttuu käytännön kokemusta ja siksi heidän on usein vaikea ymmärtää käytännön ongelmia ja antaa niihin toimintaohjeita

NEUTRAALEJA KOMMENTTEJA

- Koska eläinlääkäri työskentelee paljon yksin, on näihin koulutuksiin liittyvä sosiaalinen ohjelma kulanarvoinen henkireikä ja usein ainoa tapa tavata ystäviä jotka ovat yhtä kiireisiä kollegoja
 - Eläinlääkärit toimivat nykyisin myös muiden alojen 'reunalla' kuin eläinlääketieteessä. Mm markkinoinnin ja taloushallinnon kurssit kiinnostaisivat
 - Koska olen itse mukana järjestämässä koulutusta sekä kansallisesti että kansainvälisesti, on minulla mahdollisuudet vaikuttaa koulutuksen sisältöön
 - Säilyttääkseni ammattitaitoni ja European Diplome of NN-statukseni on osallistuttava säännöllisesti jatkokoulutukseen. Toivoisin, että Suomessakin olisi selvä määräys säännöllisen jatkokoulutuksen suorittamisesta kaikille eläinlääkäreille, jotta lisenssin saisi pitää
 - Kaikissa koulutuksissa tieto- ja osaamistarpeisiin ei vastattu, mutta koulutuksista on aina ollut jonkinlaista hyötyä. En osaa kommentoida asiantuntijoiden käyttöä. Pyrkimys lienee käyttää parhaita asiantuntijoita
-

2.2.5 Koulutuksen järjestämisen tavat

Suosituin koulutuksen pituus on yksittäiset koulutuspäivät, sen oli valinnut 65,8 % vastaajista. Toiseksi suosituin vaihtoehto on puolen päivän mittaiset koulutustilaisuudet (52,6 %) ja kolmanneksi suosituin tapa järjestää koulutusta on kolmen tai useamman päivän mittaiset kokonaisuudet (46,3 %). Vain noin kolmannes vastaajista (36,8 %) piti mieluisampana vaihtoehtona 1–2 vuoden koulutusta, jossa säännöllisin väliajoin olisi yksi tai kaksi perättäistä koulutuspäivää sekä itsenäistä opiskelua. Kolmannes vastaajista haluaisi ensisijaisesti osallistua kahden peräkkäisen koulutuspäivän kokonaisuuteen (32,6 %). Vähiten suosiota saavutti laajahko täydennyskoulutuskokonaisuus, jonka voisi suorittaa joustavasti omaan tahtiin ja monimuotoisesti useamman vuoden aikana. Tämän oli valinnut viidennes vastaajista (20,5 %) (K7).

Kysymykseen ”Haluaisin osallistua koulutukseen, joka kestää (oma kuvaus)” oli mm. seuraavia avovastauksia:

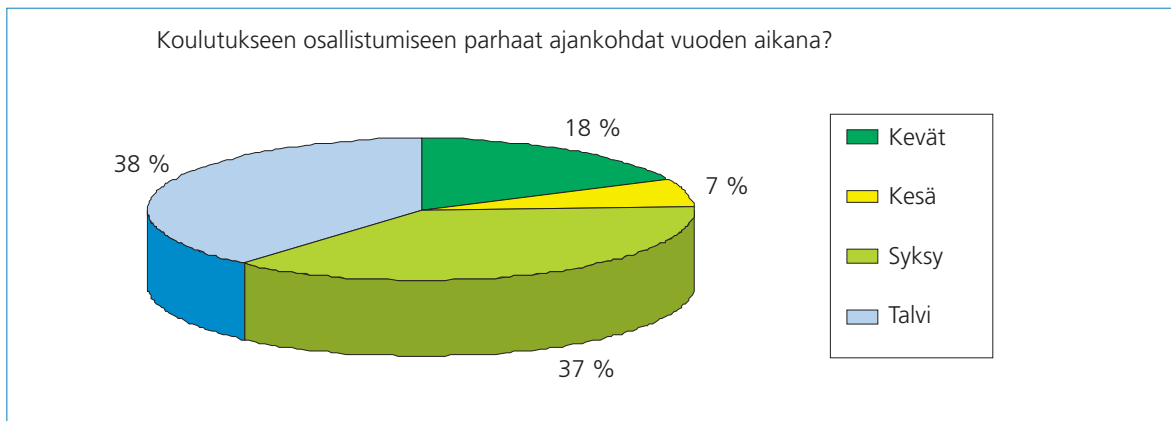
KOMMENTTEJA KOULUTUKSEN KESTOSTA

- Max 20 ov
- Jatkuva päivitys
- Riippuen mitä opiskellaan: laajemmat opinnot voisi tehdä jopa 1-2 vuoden aikataululla
- Mielellään ei ulkomailla pitempiaikaisia koulutuksia
- Pidän itse eniten 1–2 päivän koulutuksista
- Tarvitseisin varmaan henkilökohtaisen trainerin suunnittelemaan, mitä aukkoja kannattaisi ekaksi täyttää tietämättömydessäni
- Koulutuspaikkaan siirtymiseen käytettyyn aikaan / rahaan verraten ’riittävän pitkä’ = koska matkoihin pääkaupunkiseudulle menee 4h ja 4h takaisin, tulee koulutusta olla vähintään 8h. Mieluiten osallistun kursseille, jotka kestävät 2-3 pvää ja joista ainakin yhdessä päivässä on hieman lyhyempi ohjelma siirtymistä helpottamaan
- Voisin osallistua pitempäänkin koulutustilaisuuteen, mikäli sijaisjärjestelyt onnistuisivat.
- Koulutuksen kesto sinällään ei ole merkityksellinen vaan sisältö, töiden järjestämisen kannalta kerrallaan max. viikon kestävät koulutukset ovat helpoimmin järjestettävissä
- Oleellisempaa kuin kesto on riittävän syvä tieto. Esim. utaretulehduksen ehkäisyä voisi opiskella viikon, mutta opettajien pitäisi ihan oikeasti hallita asia käytännöllisesti, syvällisesti ja niin, että opittua voi suoraan soveltaa Suomen oloissa
- Yleensä on käytännössä mahdollista osallistua vain hinnaltaan edulliseen täydennyskoulutukseen ts. sellaiseen, joita EU, ministeriöt tai keskusvirastot subventoivat
- Monenlaisesta koulutuksesta on hyötyä: sekä lyhyemmät koulutukset, jotka syventyvät tiettyyn aiheeseen, mutta toisaalta myös pidemmät ja laajemmat koulutusjaksot. Tällä hetkellä haluaisin jatkokoulutukseen, jossa saan päivittäistä ohjausta työn ohessa ja joka olisi kestoltaan vuoden verran
- Etelä-Suomeen ei kannata lähteä koulutukseen yhden päivän takia. Lisäksi olen kiinnostunut erikoiseläinlääkäritutkinnosta pitempänä projektina
- Kunnaneläinlääkärinä olisin kiinnostunut yleiseläinlääkärin erikoistumisalasta, johon olisin valmis osallistumaan tarvittaessa useamman vuoden ajan
- Kaikki koulutus kiinnostaa ja aiheesta riippuen olisin valmis hyvinkin pitkäkestoiseen koulutukseen vrt. Omnian 2 vuoden yrittäjäkoulutus
- Tulevaisuudessa pitkäaikaisempi koulutusohjelma/kokonaisuus kiinnostaa, elämän tilanteen takia ei ole mahdollista tällä hetkellä
- Kustannukset ovat ratkaisevassa asemassa, jos ne suurenevat keston pidentyessä, niin osallistumismahdollisuudet pitkiin tilaisuuksiin pienenevät

Parhaiten vastaajat haluaisivat osallistua koulutukseen päivällä (61,6 %) tai viikonloppuisin (51,1 %) ja huonoiten arki-iltaisin (13,7 %) (K8).

Vastaajat voisivat osallistua koulutukseen avovastausten perusteella myös etä- ja verkko-opintoina. Lisäksi esiin ajankohtana tulivat pidennetty viikonloppu, arki-illat omalla paikkakunnalla tai lähialueella sekä omalla klinikalla tapahtuva koulutus. Monipuolisuutta ja vaihtoehtoja kaivattiin vuorotyön vuoksi. Lääkefirman tarjoamia aamuluentoja pidettiin hyvinä jos on iltavuorossa. Työnantajan suhtautuminen vaikutti ajankohtatoiveisiin, varsinainen työhön liittyvä ja työnantajan kustantama koulutus voisi tapahtua myös päiväsaikaan (K8).

Kysyttäessä olisiko joku tietty vuodenaika paras täydennyskoulutukseen osallistumiseen, suurin osa vastaajista ilmoitti, että hänen työssään ei ole sellaista vaihtelua (67,9 %) (K9). Toisaalta avovastausten perusteella syksy ja talvi ovat selvästi useammin mainittuja vaihtoehtoja kuin kevät tai kesä (Kuva 6).

Kuva 6. Avovastauksissa mainitut vuodenaajat parhaiksi koulutuksen järjestämisen ajoiksi prosentteina.

Koulutukseen osallistujat ovat valmiita matkustamaan kauaksikin, suurin osa jopa ulkomaille (35,3 %) mikäli kokevat koulutuksen tarpeelliseksi. Myös kotimaassa tarpeellisen koulutuksen perässä ollaan valmiita matkaamaan vaikka aikaa menisi enemmän kuin yksi päivä (27,4 %). Matkustushalukkuutta löytyy 10 % vastaajista, jos koulutuksessa ehtii käydä yhden päivän aikana. Vain harva haluaa osallistua ainoastaan omalla paikkakunnalla järjestettävään koulutukseen (2,1 %). Neljännes vastaajista olisi halukas osallistumaan täydennyskoulutukseen kotimaassa tai ulkomailla, mutta eivät tällä hetkellä pysty (25,3 %) (K10).

Avovastauksista ilmi käyviä koulutukseen osallistumisen esteitä ovat sijaisuusjärjestelyt, työtovereiden joustamiskyky, taloudelliset syyt (koulutuksen hinta, palkan menetys), perhesyyt sekä työnantajasta johtuvat esteet (K10).

2.2.6 Opetusmenetelmät

Ylivoimaisesti suosituin opetusmenetelmä on perinteinen asiantuntijaluento lähiopetuksena (84,7 %). Myös käytännön harjoitukset ovat hyvin suosittuja (73,7 %). Edellä mainittuja vaihtoehtoja monimuotoisesti yhdistävään koulutukseen olisi halukkaita osallistumaan reilut puolet (56,8 %). Seuraavaksi toivotuimpina opetusmenetelminä pidetään ryhmätyöskentelyä (29,5 %), ohjattua itsenäistä työskentelyä etäopiskeluna (27,4 %) sekä asiantuntijaluentoja, jotka on välitetty reaaliaikaisesti videoneuvotteluna

tiettyyn paikkaan (20 %). Vähemmän suosiota saavuttaa asiantuntijaluentojen seuraaminen videotallenteina internetistä (18,9 %), verkossa opiskeltava pääosin itsenäisesti suoritettava mutta tutor-ohjauksen tukema kokonaisuus (18,4 %), verkossa itsenäisesti suoritettava kokonaisuus (13,7 %), asiantuntijaluennot reaaliaikaisesti omalta tietokoneelta seuraten (13,2 %) sekä parityöskentely (11,1 %) (K11).

Muita täydennyskoulutuksen tapoja, joita tuli esiin olivat: Massaluentojen sijaan pienryhmissä tapahtuva syvempi perehtyminen tiettyihin aihepiireihin, mihin sisältyy myös käytännön harjoittelua, opettaja omalle klinikalle, sisäoppilaitosmaisesti toteutetut kurssit, joissa yksi tai useampi asiantunteva opettaja ja kesto 1-2 viikkoa sekä asiantuntijaluento ja käytännönharjoitus -yhdistelmä (K11).

Etä- ja virtuaaliopetuksen välineistä eniten oli käytetty oppimismateriaaleja web-sivustoilta, internetistä tms. (52,1 %) sekä CD- tai DVD-muotoisia oppimismateriaaleja (49,5 %). Viidennes vastaajista oli suorittanut verkkokursseja oppimisympäristössä (21,6 %). Vähemmän käytettyjä välineitä olivat videoneuvottelut luokkatilanteessa sekä puhelinneuvottelut (12,1 % molemmissa) sekä televisio- tai radio-ohjelmat (11,6). Yhteisöllistä tiedon tuottamista wikissä oli kokeillut kahdeksan vastaajaa (4,2 %) ja vain kolme vastaajaa (1,3 %) oli käyttänyt oppimismenetelmänä videoneuvottelua omalta tietokoneelta (esim. Skype tai Connect Pro:n kautta). Muiksi menetelmiksi vastaajat mainitsivat sähköpostin. Kyselyssä olleita vastausvaihtoehtoja pidettiin osin rajoittuneina, laajempaa valikoimaa menetelmiin olisi tarjolla. Toisaalta kommentoitiin sosiaalisen kanssakäymisen tärkeydestä, joka ei niinkään virtuaaliopetuksessa toteudu (K12).

Alle viidennes vastaajista (22,2 %) osallistuisi täydennyskoulutukseen enemmän, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- tai virtuaaliopetuksena, liki sama määrä (25,8 %) tuskin osallistuisi vaikka tarjontaa olisikin. Vaajaa puolet (46,8 %) piti mahdollisena, että osallistuisi enemmän täydennyskoulutukseen jos edellä mainittuja menetelmiä olisi paremmin tarjolla. Yksi vastaaja oli jättänyt tämän kodan täyttämättä (K13).

Perusteluina vastauksille etä- tai virtuaaliopetuksen mahdollisuudesta lisätä täydennyskoulutukseen osallistumista todettiin seuraavaa:

POSITIIVISIA KOMMENTTEJA

- Välimatka tulee merkityksettömäksi
- Hinta oletettavasti edullisempi
- Helppous, ajankäytön hallinta
- Ei tarvitse järjestää vapaapäiviä eikä sijaisia
- Mahdollisuus valita ajankohta
- Lähteminen vaatii aina erikoisjärjestelyjä
- Jos tällaisia vaihtoehtoja olisi tarjolla ja ne olisivat lisäksi korkealaatuisia, osallistuisin varmasti
- Mikäli aihealueet ovat itselle tarpeellisia ja aikaa riittää niin varmasti
- Nykyinen täydennyskoulutusvalikoima on kovin suppea ja aina melko kaukana
- Jos tekniikan kanssa pärjää, niin hyvät luennot tai tv-ohjelmatyypiset materiaalit olisivat mukavia
- Mahdollistaisi sen että voi valita itselle sopivan ajan. Keskittynyt rauha opiskeluun
- Mikäli työt antavat mahdollisuuden eli aikaa olisi, voisin osallistua
- Virtuaaliopiskelu on vielä vierasta minulle. Etäopiskeluun suhtaudun periaatteessa positiivisesti, kunhan sille saa varattua aikaa (työaikana/omalla ajalla)
- Etä- ja virtuaaliopiskelu tarjoaa ajasta ja paikasta riippumattoman opiskelumuodon, joka on mahdollista silloinkin, kun esim. työnantaja ei voi/halua antaa opiskeluvapaita

- Jos työnantaja mahdollistaa tämän ja jos aihe on minulle tärkeä
- Jos olisi mahdollista valita itselle sopivin aika koulutukseen ja materiaali olisi hyvää, niin miksi ei
- Jos tarjontaa olisi enemmän, tulisi ko koulutuksiin osallistuttua

NEGATIIVISIA KOMMENTTEJA

- Etäopiskelussa on vaarana, että arkiasiat ohitavat opiskelun
- Käytännönharjoituksista oppii parhaiten
- Tietokoneen tuijotus ei kiinnosta
- Etä- ja virtuaaliopiskelu voi olla myös aika puuduttavaa - ryhmä/vuorovaikutus/keskustelu sekä verkostoituminen kursseilla/luennoilla on erittäin tärkeää jota verkko-opetus ei voi korvata kovinkaan helposti
- Virtuaaliopetus vaatii turhan paljon energiaa
- Haluan että kursseista järjestetään tentti ja saa todistuksen
- Suomenkielinen verkkokurssiopiskelu puuttuu täysin, Lontoon Royal College kurssit ovat todella kalliita
- Vanha koira ei opi uusia temppuja
- On vaikeaa irrottautua pitemmäksi aikaa arkielämästä
- Mitä enemmän suoraa kommunikaatiota face-to-face, sitä tehokkaampaa oppimista. Lisäksi mikään tekninen ongelma ei pääse häiritsemään opetustilannetta
- Olen liian laiska etä/virtuaaliopiskeluun. Viikolla olen myös aivan liian kiireinen: on parempi lähteä pois kotoa ja keskittyä nimenomaan koulutukseen, silloin tulee oikeasti varattua kalenterista koulutuspäivät nimenomaan koulutusta varten
- Ei jaksaa perehtyä tarvittavaan softaan, joka kuitenkin on vaikeaa. Kunhan saisi edes nämä liitteet auki
- Etä- ja varsinkin virtuaaliopiskelu tuntuu kaukaiselta ajatukselta
- Toistaiseksi minulla ei ole kovin hyvää käsitystä virtuaaliopiskelusta. Etäopiskeluni on ollut käytännössä esseiden kirjoittamista, joka tietysti sopii joihinkin asioihin hyvin
- En ole perehtynyt etä- tai virtuaaliopiskeluun
- En viihdy tietokoneen ääressä
- Olen halukas perehtymään enemmän kirurgiaan ja ortopediaan ja en usko, että virtuaaliopetus on siinä läheskään paras mahdollinen tapa oppia
- Hyvä luennoitsija vetoaa aina ja mieluiten livenä
- Olen enemmän kurssiorientoitunut, vieroksun virtuaaliopiskelua, mutta tokihan siihenkin voisi asennoitua avoimmin
- Aikaa ja halua etenkin vapaa-aikana ei ole virtuaaliopiskeluun. Haluan kommunikoida ihmisten kanssa suoraan. Virtuaali- tai etäopiskelu ei kuitenkaan ole poissuljettua
- Etäkoulutuksellekin on löydyttävä aika. Lähiopetuksen hyvä puoli on se, että sille on varattava aika, ja kun aika on varattu (koulutukseen on ilmoittautunut/maksanut osallistumismaksun), koulutukseen tulee myös osallistuttua

NEUTRAALEJA KOMMENTTEJA

- En pidä virtuaalikoulutusta kovin tehokkaana mutta jos muutakaan ei ole tarjolla se ehkä on parempaa kun ei mitään
 - Osallistun jo nyt monipuolisesti täydennyskoulutukseen
 - Riippuu varsinaisen työajan pituudesta onko mahdollista enää lisätä työhön liittyvää opiskelua.
-

- jos hinta-laatu on kohdallaan
- Pienten lasten vanhempana etäopiskelu olisi joustavaa, mutta jotta siihen tulisi osallistuttua sen tulisi olla tutoroitu ja hyvin motivoiva
- Asiaan perehtyminen herättää kysymyksiä ja haluan vertailutietoja muilta

2.2.7 Koulutuksen kustannukset

Suurin osa vastaajista (45,8 %) oli sitä mieltä, että korkeatasoinen yksittäinen koulutuspäivä saisi maksaa yli 150-300 euroa, 40,0 % oli vielä edullisemman hintatason (50-150 euroa) kannalla. 7,9 % vastaajista olisi valmis maksamaan yksittäisestä koulutuspäivästä yli 300-500 euroa ja 2,1 % yli 500 euroa. Kahdeksan henkilöä (4,2 %) oli jättänyt tähän kysymykseen vastaamatta (K14), mutta avovastauksia oli tullut kysymykseen todella runsaasti.

Avovastauksissa pyydetään perusteluja vastaajan valitsemalle tasolle. Vastauksissa korostetaan hinta-laatu -suhdetta sekä muita koulutuksesta aiheutuvia kuluja. Vastauksissa oli muun muassa seuraavanlaisia kommentteja:

KOMMENTTEJA KURSSIN HINTATASOSTA

- On vaikea etukäteen kuitenkin arvioida, mitä tarkoittaa korkeatasoinen. Komea titteli ei loppujen lopuksi takaa hyödyllistä koulutuspäivää. Esim. huonosti valmistellustaluentopäivästä 300 € on ehdottomasti liikaa!
- Usein työaikana suoritettu koulutus vie myös sen ajan palkan ja kalliit koulutukset aiheuttavat sen, ettei niihin ole varaa osallistua, sillä esim. työntekijäeläinlääkärin palkat ovat hyvinkin alhaiset (alle 2500-3000€/kk)
- Kuntien koulutusmäärärahat eivät mahdollista tätä kalliimpia koulutuksia
- Riippuu koulutuksesta. Pienryhmä-hands-on -koulutuksesta on luonnollista maksaa enemmän kuinluentotilaisuudesta, jossa paljon osallistujia
- Lisäkustannuksia tulee vielä matka- ja yöpymiskuluista sekä praktiikkatulojen menetyksistä päivältä
- Jos aletaan mennä yli parinsadan per päivä tulee olla jo tosi korkealaatuinen ohjelma.
- Kysymyksestä ei käy ilmi, miten suurelle joukolle koulutus on tarkoitettu. On eri olla parityössä, kuin 500 hengen katsomossa
- Aloittelevan pieneläinpraktikkopalkansaajan palkka saattaa olla aika pieni, ja olisi kiva, jos osallistuminen olisi kaikille mahdollista
- Tähän mennessä työnantaja on kustantanut koulutuksemme, joten en tiedä, mitä se voi maksaa
- Amerikassa 5 päivän korkeatasoinen kongressi maksaa 250 dollaria
- Riippuu laadusta, hyvästä maksan enemmänkin, mutta lääninhallituksen power point -kalvoesityksiä en jaksa kuunnella.
- Hinnassa täytyy huomioida menetetty ansio kyseiseltä koulutuspäivältä, matkat ja majoitus koulutuspaikkaan (kaikki eivät siis asu Helsingissä), yksittäisen kurssin hinta joka on 400 €/pv +alv on äkkiä em. kustannukset mukaan luettuna yli 1000 €
- Riippuu kovin täydennyskoulutuksen aiheesta. Yleisluontoisen kurssin päivähintana 150-300 € on so-piva, mutta jos kurssi on erikoisaiheesta, voi hinta olla korkeampi. Tällöin hyvästä kurssista on valmis maksamaan n. 300-500 €/pv.
- Vain harvoin koulutuksen anti on niin suuri, että olisin valmis maksamaan päivästä yli 300 €. Lisäksi tulee kuitenkin vielä matka- ja majoituskuluja ja mahdollisesti myös menetetyt tulot

- Jos korkeatasoista ja itselleni hyödyllistä koulutusta, hinta on toissijainen. Mutta toki aina parempi, kun hinta edullinen
 - Riippuen koulutuksesta (välineistä) ja luennoitsijasta. (aina halvempaa kuin ulkomailla)
 - Korkea hinta ei ainakaan tee koulutuksesta korkeatasoista. Korkea taso on saavutettu silloin, kun koulutettava on oppinut ja osaa soveltaa käytäntöön. Jostakin hyvästä opista voisi maksaa enemmänkin
 - Kyllä yli kolmensadan (ilman ALV siis) hinta pakkaa irvistämään. Jokaisesta koulutuspäivästä tulee kuitenkin hintaa myös matkustuksesta, majoituksesta, ansionmenetyksistä
 - Laatu saa maksaa
 - Jatko-opiskelijahinnan ja opiskelijahinnan tulisi olla puolet normaalihinnasta, joka noin 300-400 €
 - kurssihinnan päälle matka/majoitus maksaa vielä triplasti - kokonaiskulut eivät saa olla yli 1000 €
 - Hyvän asiantuntijan aika maksaa, mutta yli 500 € kursseilta ainakin omat odotukseni olisivat todella korkeat ja sellaiseen hintaan tulisi sisältyä jo käytännön harjoituksia/materiaaleja
 - Jos pienryhmätyöskentelyä, ymmärrän, että kurssi voi olla kalliimpi, pelkkä luentopäivä 250 €
 - Tähän hintaluokkaan pitää jo sisältyä jotain käytännön harjoittelua, jotta koulutuksesta olisi oikeasti hyötyä omassa työssä
 - Kalliilta tuntuu aina... Verrattuna palkkaan
 - Yksittäinen täydennyskoulutuspäivä on harvoin paras koulutustapa. Pitempi kurssi olisi syvällisempi
 - Käytännössä työnantaja ei halua osallistua kovin kalliisiin kustannuksiin
 - Kalliimman tulee olla todella korkeatasoista, ja sillä tulee olla jonkinlainen tyytyväisyystakuu
 - Toistaiseksi en pysty maksamaan enempää, jos työnantaja ei kustanna koulutusta (työsuhde on toistaiseksi niin lyhyt, että tuskin kustantaa) ja mielestäni 150 € yhdeltä ihmiseltä on jo aika paljon yhdessä päivästä...
 - Workshop tyyppinen opetus lienee kallista järjestää, mutta se on tehokasta ja siitä on valmis maksamaan
 - Yksittäinen päivä saisi olla mielestäni enintään 150 € ei ainakaan yli 200 €
 - Kaupunki varaa vuosittain satoja euroja jatkokoulutuksiin
 - Kun maksaa omasta pussista, pitää harkita mihin kurssiin sitä rahansa laittaa
 - Vaikea vastata, jos ei ole eritelty mitä hintaan sisältyy. Ruoka, materiaalit, käytännön harjoitukset jne vaikuttavat ratkaisevasti hintaan ja valmiuteen maksaa
 - Pelkistä luennoista koostuva koulutus voidaan toteuttaa suurelle porukalle kerralla, mikäli jaettava materiaali on eläinlääkäripäivien luentokoosteen tasoista, en halua maksaa enempää. Jos materiaali on kattavampaa, sitten olen valmis maksamaan enemmän
 - Yksittäinen ja laadukas koulutuspäivä on hintansa väärti
 - Halvalla ei saa hyvää, mutta liian korkea hinta voi olla osallistumisen este
 - Jos koulutus antaa täsmäiskumaisesti juuri kriittisen tärkeää tietoa/taitoa, jota en ole onnistunut muualta hankkimaan, maksan vaikka mitä; jos taas luennoidaan asioita jotka voisin itse opiskella lukemalla, en ole valmis 150 € enempää maksamaan
 - Tällä hetkellä maksajana olisin todennäköisesti minä itse ja työni puolesta pääsen useaan koulutukseen ilmaiseksi. Työnantajan tulisi maksaa hyvästä koulutuksesta enemmänkin
 - Kunnan budjetti rajallinen
 - saa maksaa 300 €, jos hyvä luento/ohjaus ja hyvä kurssimateriaali
 - Korkeatasoisesta koulutuksesta voi maksaa. Jos työnantaja osallistuu kustannuksiin, voi korkea maksu olla esteenä osallistumiselle
 - Koska koulutustilaisuuksiin joutuu yleensä matkustamaan, kokonaiskulut kasvavat helposti kovin suureksi, jos koulutuspäivän hinta on huomattava. Tämä karsii osallistumista
 - Parhaita asiantuntijoita on vaikea saada luennoitsemaan ja opettamaan ilman asianmukaista korvausta
-

- En tunne voivani hyödyntää työssäni sellaista koulutusta, joka maksaa yli 150 €
- Yhdessä päivässä ei ehditä käymään kovin laajasti tai syvällisesti mitään aihetta
- Kustannus riippuu toteutustavasta ja siitä mitä kaikkea se pitää sisällään mutta mitä edullisempi sen varmemmin saadaan osallistujia ja voi osallistua myös omalla kustannuksellakin. Jos on kyseessä laajempi ja pitkäkestoinen koulutusjakso ei yhden päivän hinta saa olla liian kallis ettei kokonaiskustannus nouse kohtuuttomaksi
- Yksittäisetkin koulutuspäivät tulevat matkojen vuoksi Pohjois-Suomen eläinlääkäreille kalliiksi, joten koulutuspäivän hinta ei niinkään ole ratkaiseva vaan sisältö ja anti
- Mielestäni 150 € saisi olla yläraja yksittäiselle täydennyskoulutuspäivälle
- Taitavasti järjestäen on mahdollista järjestää kohtuuhintaista mutta hyvää koulutusta, yhteistyötä eri järjestäjien kesken!
- Riittäväällä hinnalla voidaan taata hyvä opetus, mutta kuitenkin eläinlääkäreiden kohdalla ei hintoja nostaa aivan mielettömän korkeaksi
- Mikäli koulutus on maksettava omista tuloista, kalliimpien koulutuspäivien kohdalla joutuu priorisoimaan. Jos työnantaja osallistuu maksuihin, kustannuksilla ei niin suurta merkitystä
- Yksityisenä ammatinharjoittajana ja itse kurssinsa maksavana ei ole mahdollisuuksia ylihintaisiin kursseihin
- Jos koulutus on todella korkeatasoista, olen valmis maksamaan siitä. Ongelma on usein, että jollei tiedä esim. luennoitsijasta mitään etukäteen, hinta-laatusuhdetta on vaikea arvioida
- Koulutukseen voi osallistua vain talousarvion puitteissa
- Työnantaja on rajoittanut koulutuksiin käytettäviä määrärahoja. Esim. loppuvuoden aikana saa osallistua vain maksuttomiin koulutuksiin, matkat korvataan
- Mikäli kokonaisuus on hyvä ja jaettava materiaali käyttökelpoista myös koulutuksen jälkeen, voi koulutuksen kustannuksen olla myös suuremmat. Mutta koulutuksissa, joissa puolet luennoista on kuulutt jo pari kertaa aiemmin samojen asiantuntijoiden esittäminä, kustannusten tulee olla kohtuulliset. Tämä koskee lähinnä ajankohtaisia aiheita (uusi lainsäädäntö, uudet ohjeistukset)
- Työnantaja maksaa yhden kurssin/vuosi, muut kurssit maksan itse. Tulotasooni nähden kurssien hinnat ovat korkeita, tämä rajoittaa osallistumista

Noin puolet vastaajista pitää eläinlääkäreille tällä hetkellä tarjottavaa täydennyskoulutusta sopivan hintaisena (49,5 %). Lähes yhtä moni pitää koulutusta liian kalliina (43,7 %). Kolmetoista vastaajaa ei ollut ottanut hintaan kantaa (6,8 %) (K15).

Tällä hetkellä yhtä monella vastaajista työnantaja (36,3 %) kuin työntekijäkin (37,4 %) maksaa koulutuksen. Usein vastuu kustannuksista on jaettu (19,5 %). Joskus myös koulutuksen järjestäjä vastaa kustannuksista (4,2 %). Viisi vastaajaa (2,6 %) ei ollut vastannut. Kysyttäessä muuta koulutuksen maksavaa tahoja, kävi vastauksissa ilmi lääkeyhtiöiden sponsoroima jatkokoulutus, apurahat, palkintona saatu koulutus ja se, että osallistumalla järjestelyihin voi päästä itse osallistumaan koulutukseen ilman kustannuksia (K16).

Kuitenkin valtaosa vastaajista (85,3 %) on sitä mieltä, että työnantajan tulisi vastata koulutuksen kustannuksista. Vain 6,8 % vastaajista oli sitä mieltä, että työntekijän on vastattava koulutukseen osallistumisen kustannuksista. 7,9 % ei ollut ottanut tähän kysymykseen kantaa. Kysyttäessä millä muulla tavoin koulutuksen kustannusten tulisi jakautua, kävi vastauksista ilmi tarve apurahojen laajempaan jakamiseen; neuvottelu ja sopiminen työnantajan ja työntekijän välillä kustannusten jaosta; työpaikan vaihdon riski, jolloin työnantaja menettää tekemänsä panostuksen työntekijän koulutukseen; työnantajan maksaman koulutuksen tulisi liittyä suoranaisesti työtehtäviin, muutoin työntekijällä olisi vastuu kustannuksista (K17).

2.2.8 Täydennyskoulutuksesta tiedottaminen

Vastaajat olivat löytäneet tietoa itseään kiinnostavasta täydennyskoulutuksesta selkeästi parhaiten eläinlääkärilehdestä. Kymmenen vastauksissa useimmin mainittua tietolähdettä on listattu taulukossa 4. Eläinlääkärilehti luokiteltiin omaksi ryhmäkseen vain jos vastauksessa yksiselitteisesti oli mainittu lehden nimi. Myös alan lehdet saattavat osaltaan viitata Eläinlääkärilehteen. Internet tiedonlähteenä kirjattiin samaan riippumatta siitä, että vastauksessa olisi mainittu joitain tiettyjä sivuja. Samalla tavoin luokiteltiin sähköpostitukset kaikki samaan ryhmään riippumatta siitä, oliko vastauksessa mainittu sähköposti tiedon välineenä vain yleistäen vai jokin tietty sähköpostilista. Koulutuskalenteri viitanee kaikissa vastauksissa Eläinlääkärien koulutus -julkaisuun, vaikka se oli mainittu nimeltä vain kahdessa vastauksessa (K18).

Taulukko 4. Useimmin vastauksissa mainitut lähteet, joista vastaajat löytävät tietoa itseään kiinnostavasta täydennyskoulutuksesta.

Tiedonlähde	N
1. Eläinlääkärilehti	113
2. Internet (keskustelupalstat, ammattiin liittyvät nettisivut)	92
3. Sähköpostilistat ja -tiedotteet	43
4. Suoramainonta postitse	39
5. Alan lehdet	20
6. Kollegoilta	15
7. Jäsenkirjeet	8
8. Puskaradio	6
9. Koulutuskalenteri	6
10. Työpaikan kautta	4

Kysyttäessä millä tavoin täydennyskoulutuksesta pitäisi tiedottaa, jotta se tavoittaisi eläinlääkärit parhaiten, nousee sähköposti ohi eläinlääkärilehden (K19). Viisi parasta tapaa tiedotuskanavaksi avovastausten perusteella on esitetty taulukossa 5.

Taulukko 5. Parhaiten eläinlääkärit tavoittava tiedotustapa jatkokoulutusasioissa

Tiedonlähde	N
1. Sähköpostilistat ja -tiedotteet	60
2. Eläinlääkärilehti	26
3. Internet (keskustelupalstat, ammattiin liittyvät nettisivut)	24
4. Suoramainonta postitse	17
5. Nykyinen hyvä	14

Vastauksissa toivottiin yhteen paikkaan, kuten liiton sivuille keskitettyä ja kattavaa sähköistä koulutuskalenteria. Lisäksi sähköpostiviesteistä toivottiin suoraa ilmoittautumislinkkiä koulutukseen. Sähköisen viestinnän osuuden kasvulle tuntuu olevan selvä tarve.

2.2.9 Täydennyskoulutuksen sisältö ja kehittäminen

Vastaajat olivat osallistuneet viimeisen kolmen vuoden aikana valtavaan monenlaisiin koulutuksiin. Kysymyksen ”mihin aiheisiin liittyen olette osallistuneet täydennyskoulutukseen viimeisen kolmen vuoden aikana” vastauksissa mainittuja nimikkeitä on 151. Näissä on vielä osin päällekkäisyyksiä, koska osa vastaajista oli vastannut vain yleisluontoisesti, osa tarkemmin. Esimerkiksi taulukossa 6 mainitaan pieneläinten ultraäänitutkimukset, mutta useassa vastauksessa mainittiin vain ultraäänitutkimukset tai diagnostinen kuvantaminen (K20). Kaikki mainitut koulutusaiheet on esitetty liitteessä 3.

Taulukko 6. Useimmin mainitut koulutusaiheet

Koulutusaihe	N
1. Eläinlääkäripäivät	16
2. Pieneläinten sairaudet	16
3. Kardiologia	14
4. Hevosaiheiset koulutukset	13
5. Pieneläinten ultraäänitutkimukset	13
6. Tuotantoeläinten terveydenhuolto	12
7. Ortopedia	11
8. Kissojen sairaudet	10
9. Hammassairaudet (odontologia)	9
10. Johtaminen	9

Kysyttäessä koulutuksesta saatua hyötyä, kävi vastauksista ilmi, että vastaajat kokevat koulutuksen pääosin hyödylliseksi (K21). Avovastauksissa oli mukana myös negatiivisia kommentteja.

POSITIIVISIA KOMMENTTEJA

- Oma osaaminen on syventynyt/pysynyt ajan tasalla, bench marking etenkin ulkomaisilla kursseilla
- Päivitystä ja uutta tietoa, jota voi hyödyntää omassa työssään.
- Omien tietojen saattaminen ajan tasalle, mahdollisesti uudet hoitokäytännöt
- Oman tietotaidon karttuminen, opintopisteet tohtorintutkintoa varten
- Tuo uutta tutkimustietoa alalta, pääsee verkostoitumaan eri alojen osaajien kanssa, tuo uusia ideoita jokapäiväiseen työhön, auttaa jaksamaan rutiinia
- Erittäin suuri hyöty työn kannalta - koulutus on ollut aivan välttämätöntä
- Tietojen ajantasaistus
- Varmuutta päivittäisessä praktiikassa
- Ajankohtaista tietoa ko. aihealueelta
- Lisää ammattitaitoa
- Uutta tietoa sairauksista, mahdollisesti lääkityksistä - vähemmän uusia taitoja esim. operaatioita
- Lisääntynyt osaaminen ja asiantuntemus lisää potilasmateriaalia, myös lähetepotilaita, tyytyväisiä asiakkaita ja itseluottamusta
- Jatkuva ammattitiedon päivittäminen ja mielenkiinnon kohteisiin tutustuminen yhä paremmin.
- Aina jotakin uutta ja muistutusta jo aiemmin opituista. Selkeyttävät myös asioita, jotka jo tuttuja
- Kerryttävät oppimisen lisäksi erikoistumisohjelman opintopisteitä

- Käytännön hyötyä jokapäiväisessä työssäni. tiedon ja kokemuksen hankkiminen auttaa stressin määrää. Minulla on tunne, että osaan tehdä työtäni paremmin.
 - Olen saanut ammatillista perehtyneisyyttä asioihin ja samalla muuttanut tiedon rahaksi (potilaiden parhaaksi)
 - Mielen virkistys ja oman ammattitaidon ja varmuuden kasvaminen
 - Erikoistumiskoulutuksen tukena, oman ammattitaidon kehittäminen
 - Uusien laiteiden käyttö
 - Aina jää muutama asia mieleen ja tulee osaksi rutiineja
 - Ainakin näkemys on laajentunut
 - Pystyy palvelemaan asiakkaita täsmällisemmällä ja uudemmalla tiedolla. Uusien diagnostisten keinojen löytäminen. Uusien lääkitysten käyttöönotto.
 - Tietojen ja taitojen päivitys, ideat, elinikäinen oppiminen, innostus
 - Ammattitaito kasvaa, oppii uusia leikkauksia
 - Käytännön harjoitukset leikkaustekniikoissa
 - Käytännön hyötyä praktiikkaan (=uusien tapoja ottanut käyttöön, osannut kertoa asiakkaille uusista tarjolla olevista hoidoista yms), hyviä oppikirja ja artikkeli vihjeitä, koulutusalan tieteellisen yhteisön 'tiedostaminen' (esim. mitä alalla tutkitaan tällä hetkellä, mahdolliset yhteyshenkilöt yliopistoon)
 - käytännön työssä eteen tulleet tulkintaongelmat ovat saaneet ratkaisuja
 - Olen ottanut uudet opit käyttöön praktiikassa, lisää asiakkaita
 - Välttämätöntä omien tietojen ylläpitämiseksi ja taitojen kehittämiseksi. Pitää yllä työn mielekkyyttä.
 - Viimeisin kurssi (hevokset) oli siltä osin kuin sinne pääsin-erinomainen Eläinlääkäripäivillä ei useinkaan saa oikein mitään irti-viimeksi tosin mieleen jäin palomiehen luento eläinpelastustehtävistä
 - Syventänyt ja täydentänyt osaamista. Antanut parempia eväitä tuottajien neuvomiseen.
 - Oman yrityksen talous- ja henkilöstöhallinnon kehittyminen
 - Saa ideoita ja tietoa. Hyöty vaihtelee, aika usein kuulee samoja asioita. Siksi pitempiketoiset syvällisemmät kurssit kiinnostaisivat erityisesti.
 - Kertaus on opintojen äiti :) Uusi tieto on tainnut olla minulle vielä vähän liikaa, kun vanhakin on vielä niin uutta. joka kerta kuitenkin oma tietous aiheesta hieman syvenee.
 - Olen saanut ohjeita ja käytännön työhön työkaluja sekä oppinut tapoja lähestyä erilaisia ongelmia.
 - Päivitan tietoni, haistelen uusia tuulia
 - Oppinut uusia lähestymistapoja sairauksiin, oppinut ymmärtämään paremmin biomekaniikkaa, päivittänyt vanhoja tietoja.
 - Antanut valmiuksia ao. toimiin työssäni
 - Sosiaalinen anti on aina parasta, lisäksi saa uutta innostusta kokeilla ehkä uusia työtapoja ja -välineitä tai etsiä lisää tietoa aiheesta.
 - Pieniä oivalluksia, käytäntöjen parannuksia, vanhentuneen tiedon päivitystä...
 - Osa jatkotutkimtoa, ammattitaidon ja osaamisen lisääntyminen
 - Johtamiskoulutuksesta todella paljon hyötyä käytännön työhön
 - Osaamisen syventäminen ja työmotivaation säilyminen.
 - Valtava, aivan välttämätön hyöty; pysyy mukana ammatillisessa kehityksessä, uusissa hoitomuodoissa, käypähoidoissa jne. Kollegoiden tapaaminen, keskustelut ja vertaistuki. Yrittäjänä toivon apua yrityksen johtamiseen Omnian kurssilta.
 - Hyötyä käytännön työssä, vinkkejä parantamaan ammattitaitoa jo hallitsemassani praktiikassa.
 - Ammatillisesti välttämätöntä ja erittäin kiinnostavaa
 - Melko vankkaa käytännön ammatillista asiaa ja varsin osuvaa yleisluontoisempaa ammatillisesti tukevaa (eläinlääkäripäivät)
 - Saa intoa tehdä esim. terveydenhuoltotyötä, jos on edes jotain uutta kerrottavaa tiloille, joiden aikaa kuluu terveydenhuoltotyöhön. Tuntuu, että pitäisi joka tilalle olla jotain annettavaa..
-

-
- Varsinkin viimekeväinen hevosien ähkyt ja haavahoidot päivystävälle eläinlääkäreille, oli hyvä käytännönläheinen kurssi, sieltä sai oikeasti vinkkejä käytännön praktiikkaan
 - Teknistä ja tiedollista hyötyä on ollut paljon
 - Rohkeus kasvaa
 - Olen valikoinut koulutukset niin, että käytännön hyöty on ollut mahdollisimman suuri.
 - Olen pystynyt laajentamaan työkenttääni ja olen täydentänyt ja päivittänyt osaamistani
 - Sain viran
 - Olen saanut lisää tietoa ja parantanut käytännön ammattitaitoani
 - Olen saanut hyödyllistä ajantasaista (=tuoretta) tietoa ko aiheista, osa sellaista, joita ei ole käsitelty lainkaan opiskeluaikana (esim. juuri laajentaminen). Lisäksi keskustelu koulutustilaisuuksissa on aina antoisaa; pääsee itsekin kysymään asiantuntijoiden mielipidettä, tapaamaan tuottajia ja kollegoita, ja aina joku kysyy jotakin, mitä ei ole itse edes huomannut kysyä.
 - Paljon. Koulutuksissa saa usein hyvinkin käytännönläheisiä neuvoja ja tulkintoja lainsäädännön kiemuroihin muuttuvalla kentällä. Samalla myös saa kontakteja eri aihepiirien asiantuntijoihin ja neuvonjen kysymiselle jatkossa on matalampi kynnys

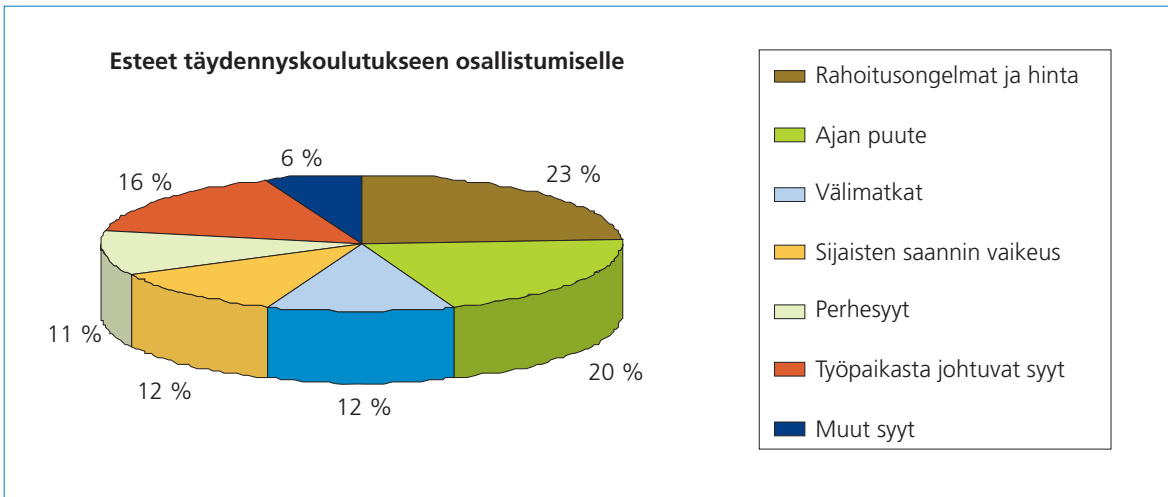
NEGATIIVISIA KOMMENTTEJA

- No ei nyt ihan hirveästi siihen nähden miten paljon on vaivaa nähnyt, työpaikan saannissa kaupungin-eläinlääkäriksi oli hygieenikkotutkinnolla ehkä merkitystä, muutoin sitten potilaiden hoidossa koulutuksista on hyötyä, palkkatasoon koulutuksilla ei ole ollut merkitystä vielä
- Vähän kulutettuun aikaan verrattuna. Yksittäiset koulutuspäivät, palaverit ja netin selailu ovat olleet hinta/laatusuhteeltaankin parempia.
- Kovin vähän; toivoisin laajempaa koulutusta esim. hygieniapaketista, työlainsäädännöstä teurastamolla enkä yksittäisten asioiden kertomista 45 minuutissa

NEUTRAALEJA KOMMENTTEJA

- Osin täydennyskoulutus on pakollista
- Työnantajan järjestämä täydennyskoulutus on välttämätöntä (tietojen päivittäminen)

Pääasialliset ongelmat ja esteet täydennyskoulutukseen osallistumiselle on esitetty kuvassa 7. Avovastauksia analysoitaessa kuvassa esitetyt pääryhmät hahmottuivat hyvin selvästi ja samat esteet koulutukseen osallistumiselle mainittiin toistuvasti. Suurimpana esteenä pidettiin koulutuksen hintaa. Mikäli hinta oli ongelmana työnantajalle, on se kirjautunut työpaikasta johtuviin syihin. Ajanpuute-kohtaan kirjattiin työn ja koulutuksen yhteensovittaminen mikäli se oli mainittu sanalla ajanpuute. Työpaikasta johtuvissa syissä ovat puolestaan mukana ne vastaukset, joissa käytettiin sanaa työkiireet, vaikka se osaltaan viittaa myös ajanpuutteeseen (K22).

Kuva 7. Avovastauksissa mainitut esteet ja ongelmat täydennyskoulutukseen osallistumiselle luokiteltuna pääryhmiin.

Loppuosassa kyselyä kartoitettiin eläinlääkäreiden toiveita täydennyskoulutuksen suhteen (K23). Tulokset on esitetty taulukoissa 7-11.

Taulukko 7. Ammattispesifi osaaminen ja lainsäädäntö

	haluaisi osallistua aiheeseen liittyvään koulutukseen	
	N	%
Pieneläinten uudet hoitokäytännöt	102	53,7
Akuutti ensiapu	70	36,8
Käypähoito	70	36,8
Pieneläinten peruspraktiika tietojen päivittämiseksi	69	36,3
Tuotantoeläinpraktiikan tietojen päivitys	37	19,5
Ajankohtaiset aiheet kuten influenssa a/h1N1	36	18,9
Tarttuvat eläintaudit	32	16,8
Käytännönläheinen tuotantoeläinkoulutus	31	16,3
Terveydenhuolto isoilla tuotantoeläintiloilla	30	15,8
Eläinsuojelulainsäädäntö	28	14,7
Elintarvikehygieniä	27	14,2
Suurelainten terveydenhuolto	27	14,2
Tuotantoeläinten ruokinta	27	14,2
Nauta- sika- ja siipikarjan terveydenhuollon syventävä koulutus	25	13,2
Syventävä mikrobiologia (elintarvike ja vesi)	21	11,1
Laitosvalvonta	19	10,0
Eläinten terveydenhuolto	18	9,5
Tuotantoeläinten hedelmällisyys	16	8,4
Valvonta	15	7,9
Terveysvalvonta	11	5,8

Lampaiden terveydenhuolto	10	5,3
Hygieenikkotutkinto	9	4,7
Ympäristöterveydenhuollon osa-alueiden suunnitelmien laadinta	9	4,7
Kalojen hoito	2	1,1

Taulukko 8. Yleiset työelämätaidot

	haluaisi osallistua aiheeseen liittyvään koulutukseen	
	N	%
Vuorovaikutustaidot	29	15,3
Asiakaspalvelu	28	14,7
Neuvottelutaidot	25	13,2
Ajanhallinta	23	12,1
Esiintymistäidot	22	11,6
Eläinlääkärin uramahdollisuudet, eteneminen ja jatkokoulutus	21	11,1
Työssä jaksamisen keinot	21	11,1
Elämäntalouden hallinta	17	8,9
Tehokas internetin käyttö	17	8,9
Omien vahvuuksien tunnistaminen ja urapolun luominen	15	7,9
Tietotekniikka: toimisto-ohjelmien sujuva käyttö	15	7,9
Ohjaustehtävissä toimiminen	14	7,4
Opetus- ja koulutustehtävissä toimiminen	13	6,8
Viestintä (sisäinen ja ulkoinen)	12	6,3
Yhteistyötaidot	12	6,3
Ammattietiikka	9	4,7
Väkivaltaisen asiakkaan kohtaaminen	8	4,2
Suullinen ilmaisu	7	3,7
Verkostoissa toimiminen	6	3,2
Onnistunut työnhakuprosessi	2	1,1

Taulukko 9. Yrittäjänä ja esimiehenä toimiminen

	haluasi osallistua aiheeseen liittyvään koulutukseen	
	N	%
Esimiestaidot	42	22,1
Yrittäjänä toimiminen	21	11,1
Verotus	17	8,9
Kirjanpito	16	8,4
Muutosjohtaminen	13	6,8
Taloushallinto	13	6,8
Palvelujen tuotteistaminen	12	6,3
Liiketoimintasuunnitelman tekeminen	11	5,8
Markkinointi	9	4,7
Yritystoiminta	7	3,7
Yrityksen perustaminen	6	3,2
Yritysrahoitus	4	2,1

Taulukko 10. Henkilöstöhallinto

	haluasi osallistua aiheeseen liittyvään koulutukseen	
	N	%
Työn vaativuuden arviointi	18	9,5
Palkkaus	14	7,4
Tehtäväkuvien määrittely	14	7,4
Eläköityminen	11	5,8

Taulukko 11. Hallinto ja lainsäädäntö

	haluasi osallistua aiheeseen liittyvään koulutukseen	
	N	%
Hallintolainsäädäntö (hyvä hallintolmen, päät. teko, hallinto-oikeus)	22	11,6
Virkaeläinlääkäriin tehtävät	19	10,0
Vastuukysymykset, jääviys	16	8,4
Esittelijänä toimiminen	13	6,8
Työsuhdelainsäädäntö (työnantajana, esimiehenä tai työntekijänä)	13	6,8
Kunnallinen päätöksenteko ja siihen vaikuttaminen	12	6,3
Kunnaneläinlääkäriin yhteistyötahot, eri toimijoiden tehtävät ja toiminta	12	6,3
Laadunhallinta, laatujärjestelmät	11	5,8
Viranomaisten juridinen asema	10	5,3

Virkaehtosopimuslainsäädäntö	10	5,3
Julkisuuslainsäädäntö	6	3,2
Valtion- ja kunnallishallinto	5	2,6

Vastaajia pyydettiin valitsemaan 8 tärkeintä vaihtoehtoa (taulukko 12). Suosituin kaikista koulutuksista oli pieneläinten hoitokäytännöt, seuraavaksi suosituin oli akuutti ensiapu ja kolmanneksi suosituin oli käypä hoito. Kaikkein vähiten kiinnostusta herätti kalojen hoito, toiseksi vähiten onnistunut työnhaku-prosessi sekä kolmanneksi vähiten yritysrahoitus.

Taulukko 12. Kahdeksan suosituinta koulutusaihetta

	haluasi osallistua aiheeseen liittyvään koulutukseen	
	N	%
Pieneläinten uudet hoitokäytännöt	102	53,7
Akuutti ensiapu	70	36,8
Käypähoito	70	36,8
Pieneläinten peruspraktiika tietojen päivittämiseksi	69	36,3
Esimiestaidot	42	22,1
Tuotantoeläinpraktiikan tietojen päivitys	37	19,5
Ajankohtaiset aiheet kuten influenssa a/h1N1	36	18,9
Tarttuvat eläintaudit	32	16,8

Muita vastauksissa esiin tulleita koulutustoiveita olivat esim:

TOIVOMUKSIA KOULUTUSTEN AIHEIKSI

- Mikrobiologia: infektiodiagnostiikka, bakteriologia, virologia, serologia Epidemiologia: zoonootit, infektioaudit Parasitologia ja niiden diagnostisointi (käytäntöä ei vain teoriaa)
- Yhteistyö muiden EU-virkaeläinlääkäreiden kanssa - miten soveltaa CIMO:n ohjelmiin.
- Siipikarjan taudit (patologia, histologia, diagnostiikka, epidemiologia, hoito; ei pintasilausta, vaan syvällistä tietoa) Siipikarjan immunologia siipikarjautien virologia siipikarjan lisääntymisfysiologia, embryologia, hedelmällisyys parviongelmien selvittäminen
- Toivoisin enemmän tuotantoeläimiin liittyvää koulutusta
- Hevossairaudet puuttuvat kokonaan listalta
- Käyttäytyminen, neurologia, kuntapraktiikassa tarvittavien kirurgian perusteiden kertaus, (puoskarista praktikoksi-kurssi, esim. keisarileikkaus, koira, kissa, nauta, anaalirauhasten poisto, utarekasvaimet, jne , ja niihin sopivat langat, neulat, instrumentit esimerkinomaisesti, pienryhmäkurssina kuolleilla eläimillä, tms)
- Erikoispätevytyminen jollekin kapeammalle sektorille esim. pieneläinten dermatologia, kuten Ruot-sissa, olisi tarpeen. Tähän tarvittaisiin koulutusohjelma
- Sellainen parin päivän koulutus olisi tarpeen, jossa käsitellään yrityksen perustaminen, työntekijöiden palkkaus yms. asioita
- Edellä mainitut aihevaihtoehdoista ei löydy pieneläinpraktikkona toimivalle eläinlääkärille houkuttelevia vaihtoehtoja. Suomessa järjestettävissä kurseissa ongelmana on se, että aiheet ovat yleensä 'perustietoa pieneläimistä kunnaneläinlääkäreille' jne. Vetman&Pfizer ovat järjestäneet muutaman

vuonna jo todella hienon viikonloppukurssin ortopediasta. Lisäksi Fennovetin hammaskurssi on ollut toteutukseltaan antoisa. Muutoin esim. Fennovetin kurssit ovat hintaansa nähden melko perustasoa anniltaan. Samalla kurssihinnalla saa ulkomailta paljon monipuolisemman ja antoisamman kurssin.

- Eksoottiset eläimet (erit. linnut ja matelijat)
 - pieneläinten reproduktio, gastroenterologia, pediatria, lääkkeiden sivuvaikutukset ja yhteisvaikutukset, myrkytykset, geenitestauksen mahdollisuudet, etologia ym.
 - Pieneläinkirurgia käytännössä
 - Kliinisen farmakologian kertaus
 - Erikoistuminen on tehty vaikeaksi, koska erikoistumisvirkoja on suppeasti ja sittenkin vain Helsingissä yliopistolla
 - Ortopedian jatkokoulutus
 - Utareterveyshuoltotyö muuttuu jatkuvasti, sen tiedon nykyaikaistaminen perustuen kentältä tulleisiin ongelmatapauksiin. Tällainenkin oli lislalmessa joku vuosi sitten, mutta ei tekisi haittaa ottaa uudestaan. lislalmen kurssit olivat muutenkin tosi hyviä aiheiltaan
 - Hevospraktiikkaa kunnaneläinlääkärille, hevosen steriliteettihoidot
 - Pieneläinkirurgia ja ortopedia aloittelijalle, oftalmologian 'kertauskurssi', neurologian 'kertauskurssi' (eli hiukan syvemmin näitä aiheita, mutta kuitenkin pysytellen melko perusasioissa pieneläinpraktikon näkökulmasta)
 - Geenitutkimus ym. etenee nopeasti ja tulee koko ajan uusia geenitestejä ym. tähän liittyvää koulutusta mukaan lukien tietoutta perinnöllisistä sairauksista olisi hyvä
 - Hallinto ja lainsäädäntö kaipaisi kipeästi lisäkoulutusta. Kunnaneläinlääkäreiden kun tulisi osata aika paljon juridisia asioita.
 - kardiologiaa, oftalmologiaa, uudet kuvantamismenetelmien käytännön tulkinta- magneetti, CT
 - Immunologia; eläinlääketieteen puolella tällekin osaamiselle olisi tarvetta
 - Eniten ahdistavat ne osa-alueet, joita joutuu päivittäin kohtaamaan, mutta joille ei ole eväitä. Pieneläinpraktiikkaa osaan eläinlääkärinä harjoittaa, mutta yrityksen hallinnoiminen niin taloudellisesti kuin henkilöstöhallinnallisesti on vaikeaa ja turhauttavaa. Esimiehenä olen surkea. Ja koska näistä tehtävistä ei todellakaan saa lisää palkkaa tai mielihyvää, on motivaatiokin heikkoa.
 - Hevosten tuki- ja liikuntaelinongelmat peruspraktiikkaa tekevän eläinlääkärin kannalta.
 - Haluan laajentaa ja syventää erikoisosaamistani pieneläinten kardiologiassa ja ultraäänidiagnostiikassa. Yleisempi tietojen ja taitojen kehittäminen, päivittäminen ja ylläpitäminen monipuolisesti pieneläinpraktiikkaan liittyen on minulle myös tärkeää.
 - Oman erityisalueeni vuoksi varsinaisissa ammatillisissa osioissa on vähän minulle sopivaa. Erityinen koe-eläimiä koskeva koulutus on kuitenkin niin suppean ryhmän tarvitsemää, että sen järjestäminen nykyiseen tapaan lienee järkevintä.
 - Yhteistyö eri viranomaisten kanssa. Tehokas työskentely hallinnossa.
 - Yrittäjänä ja esimiehenä toimiminen kiinnostaa tietenkin kovasti, mutta jätin ko. alueen pois toivelistaltani, koska Omnian koulutus käsittelee juuri näitä asioita.
 - Eläinlääkintähuolto kokonaisuutena kunnan kannalta
 - Epidemiaselvitysten kertausta verkossa ja epidemiologian perusteita.
 - valintoja oli kuulemma liikaa eli valitsisin todellisuudessa useammasta kuin kahdeksasta osiosta....
 - Osa teemoista on sellaisia, joista on mielestäni riittävästi täydennyskoulutusta saatavilla ja olen koulutukseen myös osallistunut. Vaihtoehdot ovat mukana valinnoissani, koska teemat kaipaavat aina kertausta ja päivitystä.
 - röntgenkoulutus vatsaontelon osalta olisi tarpeen, samoin sydämen uä- kurssi joskus keväällä tai vuoden päästä syksyllä
-

2.2.10 Vapaissa kommenteissa esille tulleita ajatuksia

Eläinlääkäreiden kehittämiseen ja koulutustarjontaan liittyviä kommentteja oli vapaaseen sanaan kertynyt muutamia.

VAPAA SANA

- Vapaavalintaisista kursseista koti- ja ulkomailla koostuva tutkinto jossain tietyssä aiheessa, mistä saisi jonkinlaisen pätevyuden
- Mielestäni jatkokoulutuksen järjestäminen olisi tärkeää ja osallistuisin siihen mielelläni. Koulutukseen olisi mielestäni oltava käytännöllistä josta on hyötyä päivittäisessä työssä. Olen osallistunut ulkomailla useisiin jatkokoulutuksiin. Mielestäni parhaimmat koostuivat kuukausittain tulevasta informaatiopaketesta, siihen liittyvistä tehtävistä, videoista ja ophthamologiaa opiskellessa dioista (siihen aikaan ei internetin käyttö ollut vielä niin yleistä kuin nyt) meillä oli lisäksi vuosittain 2-4 viikon mittaista käytännönharjoittelujaksoa
- Koulutuksissa pitäisi olla myös 'terve suomalainen järki' mukana
- Yritin jopa erikoiseläinlääkäreittä, mutta tie oli aika lailla tukossa, kun harjoittelupaikkoja ei ollut. Jätin sikseen, kun sillä pelillä talous meni aivan kuralle!
- Lisää erikoistumisvaihtoehtoja mm pieneläinlääkinnässä
- Tällä hetkellä eli vastavalmistuneena on tunne, että perus korvatulehdukset, ripulit jne. on hallussa, mutta sitten kun tuleekin jotain vähän haastavampaa/kroonista/uusiutuvaa, ei omat tiedot aina oikein riitä
- Mitäänhän noista ei osaa tarpeeksi mutta ei tuohon jäänyt minulle kuin pieneläinten peruspraktiikan päivitys, ehkä hoitokäytännöt. Kun yritän välttää tavallistakin peruspraktiikkaa, ei jää oikein mitään. Tuotantoeläimistä kiinnostaa hevosen akupunktio ja manipulaatiohoidot, kun niitä ei taida tässä maassa tehdä monikaan kollega. Sen vuoksi tietoa on siihenkin haettava ulkomailta. Kaikki vuorovaikutuskoulutus ym on tarpeen mutta sitä olen saanut jo aiemmin 25 v sitten ja lukemalla lisää. Taisin silloin laittaa sen tyyliä toiveita johonkin liiton kyselyyn, kun niistä oli koulutuksessa silloin iso aukko
- En tiedä miten täydennyskoulutus ja jatkokoulutus tässä kyselyssä olisi pitänyt erottaa; itse vastasin nyt jatko-opiskelijan näkökulmasta.
- Mielestäni eurooppalaiset erikoistutkinnot voitaisiin hyväksyä Suomen erikoiseläinlääkäritutkintoja vastaaviksi
- Olisi pian saatava Euroopan ja Amerikan erikoisdiplomaattispesialistitutkinnot selkeästi osaksi virallisia suomalaisia meriittejä. Nykyaikana tarvitaan erikoisosaajia eikä voida ajatella, että vain Suomessa koulutetaan heitä. Nyt näillä on korkeat vaatimukset ja tiukka seuranta kunkin yksilön pysymisessä ajan tasalla. On myös asiakkaan oikeus tietää onko hänen käyttämänsä asiantuntija todella edelleen pätevä. Joka 5. vuosi on tarkkaan raportoitava jatkokoulutus ja toiminta tänä aikana. Jos ne eivät ole edelleen hyväksyttävällä tasolla eurooppalaisen raadin mielestä, status peruutetaan. Meillähän voi pitää erikoistittelinsä vaikka olisi pudonnut jo kelkasta ja nimittää itsensä asiantuntijaksi alalle kuin alalle. Pieneläinten erikoiseläinlääkäri on aivan liian laaja nimike, verratkaa muiden maiden tilanteeseen
- kaikkein tärkeintä olisi tuottaa koulutusta, jolla saadaan vallitsevissa oloissa toimintakykyisiä pieneläinpäivystäjiä. Ei siis YESolosuhteissa. Ilman avustajaa. Tähän liittyen vahvasti myös asiakaspalvelua ja sen rajaamista, kunnallisen palvelun rajoja, epätyytyväisen asiakkaan kohtaaminen, elämänhallinta
- Liiallisesta Helsinki-keskeisyydestä päästävä eroon

- Mielestäni eläinlääkäriin ammatti sopii parhaiten elämäntapataiteilijoille tällä hetkellä ja jotenkin pitäisi kouluttaa siten, että kaikille valmistuville olisi järkevä työpaikka, eli tätä uraohjausta ja sitä että minne eläinlääkäreitä oikeasti tarvitaan, mikä sopii perheelliselle ja mikä ei, itselleni on tullut yllätyksenä ammatin vaikeus yhteensovittaa perhe-elämän kanssa

2.3 Vastausten riippuvuus eläinlääkäreiden taustasta

Kyselyn vastaukset kysymyksiin 1-17 lukuun ottamatta avovastauksia on analysoitu ristiintaulukoimalla vastaajien taustatietojen kanssa. Kysymyslomake on liitteessä 1. Käytetyt taustatiedot olivat ammatin pätevyys, tämänhetkiset työtehtävät, työskentelyvuodet alalla, sukupuoli, ikä, työnantaja, asuinpaikkakunta ja asuinmaakunta. Asuinmaakunta on ryhmitelty edelleen asuinalueeksi, joka vastaa vanhaa läänijakoa, mutta nimitys on eri (Etelä-Suomi-, Länsi-Suomi, Itä-Suomi, Oulun lääni on Keski-Suomi ja Lapin lääni Pohjois-Suomi). Tuloksissa on esitetty vain tulokset työssäolovuosien suhteen ja vastaavasti vastaajan ikä taustatekijänä on jätetty käsittelystä pois, koska näiden korrelaatiokerroin oli vahva ($r = .80$). Lisäksi asuinpaikkakunnan koon ja asuinalueen suhteen oli voimakas korrelaatio ($r = -.55$). Negatiivinen korrelaatio johtuu luokittelusta, jossa asuinpaikkakuntana pääkaupunkiseutu oli luokiteltu vaihtoehdoksi 1 ja Etelä-Suomi vaihtoehdoksi 5. Nämä tulokset on esitetty kuitenkin sekä asuinpaikkakunnan että asuinalueen osalta, koska ne kuvaavat selvästi eri asiaa. Vastaajien iän ja asuinalueen ei todettu aiheuttavan tilastollisesti merkittäviä eroja vastausten tilastollisessa analyysissä.

Khii-neliötestin (χ^2) osalta merkitsevyyden testaus edellyttää, että korkeintaan 20 % odotetuista frekvensseistä saa olla pienempi kuin viisi ja pienin odotettu frekvenssi tulee olla kaikissa tapauksissa vähintään yksi. Tämän ehdon täyttyminen on merkitty kunkin taulukon alle. Vain ne taulukot on esitetty tekstissä, joissa todettiin tilastollinen merkitsevyys ($p < 0.05$). Muuttujien luokittelu on esitetty liitteessä 4 ja niiden väliset korrelaatiot on esitetty liitteessä 5.

2.3.1 Osallistuminen täydennyskoulutukseen

Täydennyskoulutukseen osallistumista kysyttiin kolmen muuttujan avulla, joista ensimmäinen kartoitti tapahtunutta osallistumista, toinen hakeutumista täydennyskoulutukseen ja kolmas aikomusta osallistua tulevaisuudessa täydennyskoulutukseen. Muuttujista muodostettiin summamuuttuja, joka kuvaa osallistujien aktiivisuutta osallistua ja hakeutua koulutukseen (K1-3).

Eläinlääkärit haluavat osallistua ja hakeutua täydennyskoulutukseen aktiivisesti. Ainoastaan eläinlääketieteen tohtorien aktiivisuus on hiukan muita heikompa. Ryhmien väliset erot eivät ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .331$). Tarkasteltaessa osallistumisaktiivisuuden ja nykyisten työtehtävien yhteyttä, voidaan todeta osallistumisaktiivisuuden olevan jossain määrin muita korkeampaa pieneläinpraktiikassa työskentelevien eläinlääkäreiden parissa. Erot ryhmien välillä eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .211$). Eläinlääkärit, joilla on työvuosia alle 10, osallistuvat jossain määrin muita aktiivisemmin täydennyskoulutukseen. Osallistumisaktiivisuuden ja työvuosien välinen yhteys ei kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevä ($p = .440$). Aineistossa eivät ole mukana työelämän ulkopuolella olleet. Naiseläinlääkärit osallistuvat ja hakeutuvat miehiä aktiivisemmin täydennyskoulutukseen, mutta ero ei ole tilastollisesti merkittävä ($p = .234$).

Eläinlääkärit, jotka ovat yksityisen sektorin tai valtion palveluksessa tai yksityisiä yrittäjiä ovat kaikkein aktiivisimpia osallistumaan ja hakeutumaan täydennyskoulutukseen. Passiivisimpia ovat kunnan tai kuntayh-

tymän palveluksessa olevat eläinlääkärit. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitseviä ($p = .398$). Asuinpaikkakunnan merkitystä tarkasteltaessa saadaan viitteitä, että pääkaupunkiseudulla asuvat eläinlääkärit ovat muita aktiivisempia osallistumaan ja hakeutumaan täydennyskoulutukseen. Sen sijaan maaseudulla asuvat eläinlääkärit ovat tässä suhteessa muita passiivisempia. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .321$). Etelä- ja Länsi-Suomessa asuvat eläinlääkärit vaikuttavat olevan muita aktiivisempia osallistumaan ja hakeutumaan täydennyskoulutukseen. Tässä suhteessa muita passiivisempia ovat Itä- ja Keski-Suomessa asuvat eläinlääkärit. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .051$).

2.3.2 Täydennyskoulutuksen järjestäjät ja eläinlääkäreiden käsitykset tärkeimmän koulutuksenjärjestäjän toiminnasta

Kyselyn perusteella voidaan arvioida tärkeimmän täydennyskoulutuksen järjestäjän toimintaa. Kysymykset oli asetettu niin, että vastauksia voidaan pitää eläinlääkäreiden arviona tärkeimmän koulutuksenjärjestäjän onnistumisesta. Vastauksen jakaumista havaittiin, että selvästi yli puolet eläinlääkäreistä vastasi kaikkiin kysymyksiin ”kyllä”, mikä kuvasi myönteistä käsitystä täydennyskoulutuksen järjestäjän toiminnasta. Vastauksissa oli myös huomattava määrä niitä (0 vastauksia), joissa ei otettu kantaa lainkaan. Vastauksen luokittelua ei voitu tehdä suoraan yhteenlaskettujen pisteiden perusteella, koska sillä ei voitu erottaa myönteisiä ja vähemmän myönteisiä käsityksiä toisistaan. Tämän vuoksi luokittelu tehtiin siten, että sen avulla saatiin selville jokaisen vastaajan kyllä-vastauksen määrä. Mitä useammin kuuteen kysymykseen tuli kyllä-vastauksia, sitä myönteisempi käsitys vastaajalla oli täydennyskoulutuksen järjestäjän toiminnasta.

Koulutustaustasta riippumatta useimmat eläinlääkärit arvioivat, että tärkein täydennyskoulutuksen järjestäjä on onnistunut toiminnassaan erittäin hyvin. Erikoiseläinlääkäreiden arviot olivat kuitenkin hiukan muita kriittisemmät. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .511$). Katsoessa vastauksia työtehtävien suhteen, todettiin että pieneläinpraktiikassa työskentelevien eläinlääkäreiden arviot olivat kuitenkin muihin ryhmiin verrattuna positiivisimmat. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan olleet tilastollisesti merkitsevät ($p = .145$). Myöskään eläinlääkäriin työuran pituudella ei ollut merkitystä tyytyväisyyteen täydennyskoulutuksen osalta. Eläinlääkärit, joiden työura on alle viisi vuotta ja 11–20 vuotta, arvioivat muita selvemmin tärkeimmän täydennyskoulutuksen järjestäjän onnistuneen toiminnassaan hyvin. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan kokonaisuutena ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .575$).

Sekä mies- että naiseläinlääkäreiden selvä enemmistö arvioi, että tärkeimmän täydennyskoulutuksen järjestäjä on onnistunut toiminnassaan hyvin. Mieseläinlääkäreiden arviot ovat kuitenkin hiukan naiseläinlääkäreiden arvioita positiivisemmat. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .505$).

Eri työnantajan palveluksessa tai yksityisenä yrittäjänä toimivien eläinlääkäreiden arvioissa tärkeimmän täydennyskoulutuksen järjestäjän onnistumisesta toiminnassaan ei todettu tilastollisesti merkittäviä eroja ($p = .083$). Työnantaja- tai työsuhdettaustasta riippumatta eläinlääkärit arvioivat tärkeimmän täydennyskoulutuksen järjestäjän onnistuneen toiminnassaan hyvin. Myönteisen arvion antaneista eläinlääkäreistä suhteellisesti suurin osa toimi yksityisenä yrittäjänä tai oli yksityisen sektorin palveluksessa.

Pääkaupunkiseudulla ja muissa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvat eläinlääkärit arvioivat muita useammin tärkeimmän täydennyskoulutuksen järjestäjän onnistuneen toiminnassaan hyvin. Ryhmien

väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .506$). Asuinalueen osalta Pohjois- ja Etelä-Suomessa asuvat eläinlääkärit arvioivat muita useammin, että tärkein täydennyskoulutuksen järjestäjä on onnistunut toiminnassaan erittäin hyvin. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .362$).

2.3.3 Täydennyskoulutuksen järjestämisen tavat

Eläinlääkäreiltä kysyttiin myös täydennyskoulutuksen järjestämistapaan liittyviä asioita. Näitä olivat koulutuksen kesto, eri viikonpäivinä ja vuodenaikana järjestetty koulutus sekä koulutuspaikkakunnan etäisyyden vaikutusta osallistumishalukkuuteen.

2.3.3.1 Halukkuus osallistua kestoiltaan eripituisen täydennyskoulutukseen

Ensimmäinen kysymys koski koulutuksen keston vaikutusta osallistumishalukkuuteen (K7). Eläinlääketieteen lisensiaatin ja tohtorin tutkinnon suorittaneet olivat erikoiseläinlääkäreitä halukkaampia osallistua pitkäkestoiseen koulutukseen. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan olleet tilastollisesti merkitsevät ($p = .946$).

Erityisesti pieneläinpraktiikassa ja tutkimus-, asiantuntija- ja opetustehtävissä sekä teollisuuden tehtävissä työskentelevät eläinlääkärit ovat selvästi muita halukkaampia osallistumaan myös pitkäkestoiseen täydennyskoulutukseen. Sen sijaan muussa kuin pieneläinpraktiikassa työskentelevät sekä hygieenikon, ympäristöterveydenhuollon ja valtionhallinnon tehtävissä työskentelevät eläinlääkärit ovat selvästi muita halukkaampia osallistumaan vain lyhytkestoiseen täydennyskoulutukseen. Ryhmien väliset erot ovat myös tilastollisesti merkitsevät ($p = .017$) (Taulukko 13).

Taulukko 13. Työtehtävien vaikutus eläinlääkärien halukkuuteen osallistua eripituisen täydennyskoulutukseen.

			Työtehtävät				Yhteensä
			Pieneläinpraktiikka	Suureläinpraktiikka	Valvonta	Asiantuntija-tehtävä	
Koulutuksen kesto	½ - 1 päivää	Frekvenssi	28	40	23	9	100
		Odotettu f	34,8	33,1	20,2	11,8	100,0
	2 - 3 päivää	Frekvenssi	21	16	12	7	56
		Odotettu f	19,5	18,6	11,3	6,6	56,0
	Laaja	Frekvenssi	13	3	1	5	22
		Odotettu f	7,7	7,3	4,4	2,6	22,0

2 solun (16,7 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 2,60 ($\chi^2=15,478$)

Alle viisi vuotta työssä olleet eläinlääkärit ovat muita halukkaampia osallistumaan vain lyhytkestoiseen koulutukseen, kun taas 5–10 -vuotta työskennelleet eläinlääkärit ovat muita halukkaampia osallistumaan myös pitkäkestoiseen täydennyskoulutukseen. Erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .057$). Sekä miehet että naiset haluavat osallistua mieluummin vain lyhytkestoiseen täydennyskoulutukseen, joskin naiseläinlääkäreillä on miehiä enemmän halukkuutta osallistua myös pitkäkestoiseen koulutukseen. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .813$).

Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevat eläinlääkärit ovat selvästi muita halukkaampia osallistumaan vain lyhytkestoiseen täydennyskoulutukseen. Muiden työnantajien palveluksessa tai yksityisenä yrittäjänä työskentelevät eläinlääkärit ovat halukkaita osallistumaan myös pidempikestoiseen täydennyskoulutukseen. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan kokonaisuutena ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .170$).

Pääkaupunkiseudulla asuvat eläinlääkärit ovat selvästi muita ryhmiä halukkaampia osallistumaan myös pitkäkestoiseen täydennyskoulutukseen. Muualla asuvat eläinlääkärit ovat halukkaita osallistumaan mieluummin vain lyhytkestoiseen täydennyskoulutukseen. Kokonaisuutena ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .105$). Etelä-Suomessa asuvat eläinlääkärit ovat selvästi muita halukkaampia osallistumaan myös pitkäkestoiseen täydennyskoulutukseen. Muualla maassa asuvat eläinlääkärit ovat halukkaampia osallistumaan vain lyhytkestoiseen täydennyskoulutukseen. Myös näiden ryhmien väliset erot ovat tässä suhteessa pienet eivätkä ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .192$).

2.3.3.2 Halukkuus osallistua viikon eri ajankohtana järjestettävään täydennyskoulutukseen

Suurin osa eläinlääkäreistä on koulutustaustasta riippumatta halukas osallistumaan vain päiväsaikaan järjestettyyn täydennyskoulutukseen. Halukkuus osallistua arki-iltoina tai viikonloppuisin järjestettyyn täydennyskoulutukseen jäi kaikissa ryhmissä vähäiseksi. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan olleet tilastollisesti merkitsevät ($p = .059$). Tilanne on samankaltainen, mikäli ryhmittelevänä tekijänä käytetään eläinlääkärien työtehtäviä; valtaosa (69,5–86,8 %) on halukas osallistumaan vain päiväsaikaan tapahtuvaan koulutukseen ja halukkuus osallistua arki-iltana tai viikonloppuna täydennyskoulutukseen on vähäistä. Ryhmien välillä ei todeta tilastollisesti merkitseviä eroja ($p = .336$).

Työuran pituus vaikuttaa vastaajien halukkuuteen osallistua täydennyskoulutukseen eri viikonpäivinä ja eri aikaan päivästä. Tässäkin ryhmittelyssä huomataan, että eläinlääkärit haluavat osallistua mieluummin vain päiväsaikaan järjestettyyn täydennyskoulutukseen. Arki-iltana tai viikonloppuna järjestettyyn täydennyskoulutukseen on vain vähän halukkuutta. Yhdelläkään alle viisi vuotta työssä olleilla eläinlääkäreillä ei ole tähän halukkuutta. Halukkaimpia ovat yli 20 vuotta työskennelleet eläinlääkärit. Ryhmien väliset erot ovat tässä tapauksessa tilastollisesti merkitsevät ($p = .023$) (Taulukko 14).

Taulukko 14. Työskentelyvuosien vaikutus eläinlääkäreille mieluisimpaan koulutuksen järjestämisen viikkoajankohtaan.

			Työvuosia				Yhteensä
			0 - 5	5 - 10	11 - 20	yli 20	
Koulutuksen viikkoajankohta	Päivä	Frekvenssi	27	40	34	40	141
		Odotettu f	25,5	43,5	38,3	33,8	141,0
	Arki- ilta	Frekvenssi	7	16	16	2	41
		Odotettu f	7,4	12,6	11,1	9,8	41,0
	Viikon- loppu	Frekvenssi	0	2	1	3	6
		Odotettu f	1,1	1,9	1,6	1,4	6,0

4 solun (33,3 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 1,09 ($\chi^2=14,313$)

Ryhmittely sukupuolen mukaan ei tuo esiin eroja toivotuimmassa täydennyskoulutuksen viikkoajankohdassa ($p = .262$). Valtaosa eläinlääkäreistä on halukas osallistumaan vain päiväsaikaan järjestettyyn täydennyskoulutukseen.

Sekä valtion että yksityissektorin palveluksessa olevat eläinlääkärit ovat muita halukkaampia osallistumaan vain päiväsaikaan järjestettävään täydennyskoulutukseen. Halukkuus viikonloppuna järjestettävään koulutukseen oli kaikissa ryhmissä vähäinen. Peräti 96,8 % vastanneista osallistuisi vain päiväsaikaan tai arki-iltana järjestettävään koulutukseen. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .200$).

Asuinpaikkakunnan koolla on jonkin verran vaikutusta eläinlääkäreiden halukkuuteen osallistua täydennyskoulutukseen, joka tapahtuisi eri viikkoajankohtina. Asuinpaikkakunnasta riippumatta lähes kaikki eläinlääkärit haluavat osallistua vain päiväsaikaan tai arki-iltana järjestettävään täydennyskoulutukseen, mutta pääkaupunkiseudun ulkopuolella sijaitseissa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvat eläinlääkärit ovat muita halukkaampia osallistumaan vain päiväsaikaan järjestettävään täydennyskoulutukseen. Halukkuus viikonloppukoulutukseen on kaikissa ryhmissä vähäinen; esimerkiksi maaseudulla asuvista eläinlääkäreistä yksikään ei haluaisi osallistua viikonloppukoulutukseen. Ryhmien väliset erot ovat tilastollisesti merkitsevät ($p = .049$). (Taulukko 15).

Taulukko 15. Asuinpaikkakunnan koon vaikutus eläinlääkäreille mieluisimpaan koulutuksen järjestämisen viikkoajankohtaan.

			Asuinpaikkakunta				Yhteensä
			Pääkaupunki-seutu	<100 000 asukasta	>100 000 asukasta	Maa-seutu	
Koulutuksen viikkoajankohta	Päivä	Frekvenssi	40	23	38	39	140
		Odotettu f	46,4	18,7	36,7	38,2	140,0
	Arki-iltana	Frekvenssi	20	1	8	12	41
		Odotettu f	13,6	5,5	10,7	11,2	41,0
	Viikonloppu	Frekvenssi	2	1	3	0	6
		Odotettu f	2,0	,8	1,6	1,6	6,0

4 solun (33,3 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 0,80 ($\chi^2=12,357$)

Asuinalueesta riippumatta lähes kaikki eläinlääkärit ovat halukkaita osallistumaan vain päiväsaikaan järjestettävään täydennyskoulutukseen. Pohjois-Suomessa asuvat eläinlääkärit ovat kuitenkin kaikkein halukkaimpia osallistumaan vain päiväsaikaan järjestettävään koulutukseen. Sekä Pohjois- että Keski-Suomessa asuvista eläinlääkäreistä yksikään ei olisi halukas osallistumaan viikonloppukoulutukseen. Hiukan muita enemmän halua viikonloppukoulutukseen on Etelä-Suomessa asuvilla eläinlääkäreillä. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .350$).

2.3.3.3 Halukkuus osallistua tiettyinä vuodenaikana järjestettävään täydennyskoulutukseen

Eri koulutustaustan omaavien eläinlääkärien mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen jonakin tiettyinä vuodenaikana vaihtelee. Suurimmalla osalla eläinlääketieteen lisensiaateista ja erikoiseläinlääkäreistä ei ollut mahdollisuutta osallistua täydennyskoulutukseen vain jonakin tiettyinä vuodenaikana. Sen sijaan eläinlääketieteen tohtoreille vain tiettyinä vuodenaikana järjestettävä koulutus sopii paremmin. Ryhmien väliset erot ovat tilastollisesti merkitsevät ($p = .015$) (Taulukko 16).

Taulukko 16. Ammattipätevyyden vaikutus eläinlääkärien mahdollisuuteen osallistua vain tiettyä vuodenaikana järjestettävään täydennyskoulutukseen

			Ammattipätevyys			Yhteensä
			ELL	Erikoistunut	ELT	
Koulutuksen tietty vuosijankohta	Ei vaihtelua	Frekvenssi	107	17	5	129
		Odotettu f	101,2	18,5	9,3	129,0
	On vaihtelua	Frekvenssi	35	9	8	52
		Odotettu	40,8	7,5	3,7	52,0

1 solun (16,7 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 3,73 ($\chi^2=8,430$)

Myös erilaisissa tehtävissä työskentelevien eläinlääkärien mahdollisuudessa osallistua täydennyskoulutukseen jonakin tiettyä vuodenaikana oli vaihtelua. Muussa praktiikassa kuin pieneläinpraktiikassa työskentelevät eläinlääkärit voivat muita helpommin osallistua vain tiettyä vuodenaikana järjestettyyn täydennyskoulutukseen. Muissa ryhmissä koulutuksen ajoittuminen vain tiettyyn vuodenaikaan heikentää osallistumismahdollisuuksia. Ryhmien väliset erot ovat tilastollisesti merkitsevät ($p = .010$) (Taulukko 17).

Taulukko 17. Työtehtävien vaikutus eläinlääkärien mahdollisuuteen osallistua vain tiettyä vuodenaikana järjestettävään täydennyskoulutukseen

			Työtehtävät				Yhteensä
			Pieneläinpraktiikka	Suurelänpraktiikka	Valvonta	Asiantuntija-tehtävä	
Koulutuksen tietty vuosijankohta	Ei vaihtelua	Frekvenssi	48	30	29	16	123
		Odotettu f	42,2	39,4	26,0	15,5	123,0
	On vaihtelua	Frekvenssi	12	26	8	6	52
		Odotettu f	17,8	16,6	11,0	6,5	52,0

0 solun (0 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 6,54 ($\chi^2=11,429$).

Työvuosista riippumatta useimmille eläinlääkäreillä on työtehtävien vuoksi vähän mahdollisuuksia osallistua vain tiettyä vuodenaikana järjestettävään täydennyskoulutukseen. Alle viisi vuotta työskennelleillä eläinlääkäreillä on työn puolesta kuitenkin muita vähemmän mahdollisuuksia osallistua tällaiseen koulutukseen. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .491$). Sukupuolella ei ole vaikutusta mahdollisuuksiin osallistua vain tiettyä vuodenaikana järjestettävään koulutukseen ($p = .639$).

Työnantajasta riippumatta valtaosa eläinlääkäreistä ei pidä hyvänä täydennyskoulutuksen keskittämistä vain johonkin tiettyyn vuodenaikaan. Valtion ja yksityisen sektorin palveluksessa olevilla eläinlääkäreillä on työn puolesta muita vähemmän mahdollisuuksia osallistua koulutukseen, mikäli se järjestetään vain jonakin tiettyä vuodenaikana. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .141$).

Asuinpaikkakunta ($p = .580$) eikä asuinalue ($p = .171$) vaikuta vuodenaikaisvaihteluun koulutukseen osallistumismahdollisuuksissa. Vähiten mahdollisuuksia tällaiseen koulutukseen on työn puolesta Etelä-Suomessa asuvilla eläinlääkäreillä. Ryhmien väliset erot ovat kuitenkin pienet eivätkä ne myöskään ole tilastollisesti merkitsevät.

2.3.3.4 Halukkuus osallistua eri etäisyydellä järjestettävään täydennyskoulutukseen

Eläinlääketieteen tohtorit ovat selvästi muita halukkaampia osallistumaan kotimaassa järjestettävän täydennyskoulutuksen lisäksi myös ulkomailla järjestettävään koulutukseen. Yksikään eläinlääketieteen tohtoreista ja erikoiseläinlääkäreistä ei ollut halukas osallistumaan vain omalla paikkakunnalla järjestettävään täydennyskoulutukseen. Myös useimmat eläinlääketieteen lisensiaatit ovat halukkaita osallistumaan omaa paikkakuntaa kauempana, ulkomaillakin järjestettävään täydennyskoulutukseen. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .085$).

Pieneläinpraktiikassa sekä tutkimus-, asiantuntija- ja opetustehtävissä että teollisuuden piirissä työskentelevät eläinlääkärit olivat selvästi muita halukkaampia osallistumaan erityisesti ulkomailla järjestettävään täydennyskoulutukseen. Muissa kuin edellä mainituissa tehtävissä työskentelevien eläinlääkäreiden kiinnostus osallistua täydennyskoulutukseen jakaantui tasaisemmin eri etäisyyksillä järjestettävään koulutukseen. Myös näissä ryhmissä halukkuus omalla paikkakunnalla järjestettävään täydennyskoulutukseen oli vähäisintä. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .059$).

Työtehtävistä riippumatta useimmat eläinlääkärit haluavat osallistua mieluummin etäämpänä kuin omalla paikkakunnalla järjestettävään täydennyskoulutukseen. Jos eläinlääkärit kokevat koulutuksen tarpeelliseksi, he ovat halukkaita osallistumaan myös ulkomailla järjestettävään koulutukseen. Ryhmien väliset erot ovat pienet ja eivät myöskään ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .378$).

Vastaajan sukupuolesta riippumatta useimmat eläinlääkärit ovat halukkaita osallistumaan mieluummin omaa paikkakuntaa etäämpänä järjestettävään täydennyskoulutukseen. Mieseläinlääkäreistä yksikään ei ole halukas osallistumaan vain omalla paikkakunnalla tai lähialueella järjestettävään täydennyskoulutukseen. Ryhmien väliset erot ovat pienet eivätkä myöskään ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .747$).

Työnantajatausta vaikuttaa eläinlääkäreiden halukkuuteen osallistua kotipaikkakunnalla tai kauempana järjestettävään täydennyskoulutukseen. Työnantajataustasta riippumatta useimmat eläinlääkärit ovat halukkaita osallistumaan mieluummin omaa paikkakuntaa etäämpänä järjestettävään täydennyskoulutukseen. Valtion ja yksityisen sektorin palveluksessa työskentelevät eläinlääkärit ovat muita halukkaampia osallistumaan myös ulkomailla järjestettävään koulutukseen. Yksikään tähän ryhmään kuuluvista eläinlääkäreistä ei ole halukas osallistumaan vain omalla paikkakunnalla tai lähialueella järjestettävään koulutukseen. Ryhmien väliset erot ovat tilastollisesti merkitsevät ($p = .020$) (Taulukko 18).

Taulukko 18. Työnantajan vaikutus eläinlääkärien halukkuuteen osallistua eri etäisyydellä järjestettävään täydennyskoulutukseen.

			Työnantaja				Yhteensä
			Kunta	Valtio	Yrittäjä	Yksityinen sektori	
Koulutuksen etäisyys	Lähellä	Frekvenssi	2	0	2	0	4
		Odotettu f	1,6	,8	1,0	,5	4,0
	1 vrk matka	Frekvenssi	10	3	5	0	18
		Odotettu f	7,4	3,7	4,7	2,2	18,0
	Kotimaa	Frekvenssi	29	7	12	4	52
		Odotettu f	21,4	10,7	13,6	6,3	52,0
	Ulkomaa	Frekvenssi	17	19	18	13	67
		Odotettu f	27,6	13,8	17,6	8,1	67,0

7 solun (43,8 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 0,48 ($\chi^2=19,508$)

Asuinalueesta riippumatta useimmat eläinlääkärit ovat halukkaita osallistumaan mieluummin omaa paikkakuntaa etäämpänä järjestettävään täydennyskoulutukseen. Erityisesti pääkaupunkiseudulla ja sen ulkopuolella yli 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvat eläinlääkärit ovat muita halukkaampia osallistumaan myös ulkomailta järjestettävään täydennyskoulutukseen. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .070$).

2.3.4 Opetusmenetelmät

2.3.4.1 Halukkuus osallistua eri tavoin järjestettyyn täydennyskoulutukseen

Eläinlääkäreitä pyydettiin vastaamaan opetusmenetelmiä koskevaan kolmeen monivalintakysymykseen, jotka koskivat halukkuutta osallistua eri menetelmin toteutettuun koulutukseen, etä- ja virtuaaliopetusvälineiden käyttöä ja halukkuutta osallistua koulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- tai virtuaaliopiskeluna (K11-13, Liite 1).

Kyselyllä selvitettiin, millä tavalla järjestettyyn täydennyskoulutukseen vastaajat mieluummin osallistuisivat. Eläinlääkäreitä pyydettiin valitsemaan annetusta luettelosta neljä mieluisinta vaihtoehtoa. Mieluisimmaksi opetusmenetelmäksi tulivat 1. asiantuntijaluennot lähiopetuksena ($n=161$), 2. käytännön harjoitukset ($n=140$), 3. luettelossa mainittuja vaihtoehtoja monimuotoisesti yhdistelevä koulutus ($n=108$), 4. ryhmätyöskentely. Tarkastelu koskee vain edellä mainittuja opetusmuotoja.

Eläinlääketieteen lisensiaattien, erikoiseläinlääkärien tai eläinlääketieteen tohtorien välillä ei todettu eroja mieluisimman opetusmenetelmän valinnassa ($p = .317$). Hygieenikkona, ympäristöterveydenhuollossa ja valtionhallinnossa työskenteleviä eläinlääkäreitä lukuun ottamatta yksittäisistä opetusmenetelmistä suosituin oli käytännön harjoitukset. Ensiksi mainitussa ryhmässä suosituin opetusmuoto oli useita eri opetusvaihtoehtoja monimuotoisesti yhdistelevä opetus. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .183$).

Alle viisi vuotta työskennelleille sekä yli 10 vuotta työskennelleille eläinlääkäreille suosituin opetusmenetelmä oli useita opetusmuotoja monimuotoisesti yhdistelevä opetus. 5–10 vuotta työskentelevät eläin-

lääkärit suosivat taas enemmän käytännön harjoituksia. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .205$). Naiseläinlääkärit suosivat opetusmenetelmänä eniten käytännön harjoituksia. Lähes yhtä suosittu oli useita opetusmuotoja monipuolisesti yhdistelevä opetus. Mieseläinlääkärit suosivat taas eniten useita opetusmuotoja monipuolisesti yhdistelevää opetusta. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .582$).

Yksityisenä yrittäjänä toimivia eläinlääkäreitä lukuun ottamatta suosituin opetusmuoto oli käytännön harjoitukset. Yksityisenä yrittäjänä toimivat eläinlääkärit pitivät taas useita vaihtoehtoja monipuolisesti yhdistelevää opetusta suosituimpana opetusmuotona. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .843$).

Maaseudulla asuvia eläinlääkäreitä lukuun ottamatta suosituin opetusmenetelmä oli käytännön harjoitukset. Maaseudulla asuvat eläinlääkärit pitivät taas suosituimpana useita vaihtoehtoja monipuolisesti yhdistelevää opetusta. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .201$). Länsi-, Itä- ja Pohjois-Suomessa asuvat eläinlääkärit pitivät suosituimpana opetusmenetelmänä useita vaihtoehtoja monipuolisesti yhdistelevää opetusta. Etelä- ja Keski-Suomessa asuvat eläinlääkärit suosivat taas eniten käytännön harjoituksia. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .250$).

2.3.4.2 Etä- ja virtuaaliopetusvälineiden käyttö opiskelussa

Kun tarkasteltiin eri koulutustaustaisten eläinlääkäreiden halukuutta käyttää erilaisia etä- ja virtuaaliopetuksen välineitä, näiden käyttöä koskeva muuttuja luokiteltiin pisteyttämällä. Mitä useampia välineitä on opiskelussa käyttänyt, sitä korkeampi on pistemäärä (minimi=1; ei ole käyttänyt etä- ja virtuaaliopetusvälineitä, maksimi=4; käyttänyt seitsemää eri opetusvälinettä).

Eläinlääketieteen tohtorit ovat käyttäneet opiskelussaan selvästi muita useampia etä- ja virtuaaliopetusvälineitä. Heistä 50 % oli käyttänyt 3-7 opetusvälinettä, kun muiden eläinlääkäreiden ryhmissä vastaava osuus on 20–30 %. Jokaisessa ryhmässä on myös eläinlääkäreitä, jotka eivät ole käyttäneet mitään etä- ja virtuaaliopiskeluvälineistä. Näiden osuus on yhtä suuri eläinlääketieteen lisensiaattien ja tohtoreiden ryhmässä (21 %). Erikoiseläinlääkäreistä 15 % ei ole käyttänyt mainittuja välineitä opiskelussa. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan kokonaisuutena ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .213$).

Eri tehtävissä työskentelevien eläinlääkäreiden halukkuudessa käyttää erilaisia etä- ja virtuaaliopetuksen välineitä opetuksen yhteydessä havaittiin eroavaisuuksia. Tutkimus-, asiantuntija- ja opetustehtävissä ja teollisuuden piirissä työskentelevät eläinlääkärit ovat käyttäneet opiskelussaan muita enemmän etä- ja virtuaaliopetuksen välineitä. Ryhmässä ei ole ainoatakaan eläinlääkäriä, joka ei olisi käyttänyt mitään etä- ja virtuaalivälinettä. Muissa ryhmissä heitä on useita, mutta myös eläinlääkäreitä, jotka ovat käyttäneet vaihtelevasti yhtä tai useampaa etä- ja virtuaalivälinettä. Ryhmien väliset erot ovat tilastollisesti merkitsevät ($p = .010$) (Taulukko 19).

Taulukko 19. Työtehtävien vaikutus eläinlääkärien halukkuuteen käyttää erilaisia etä- ja virtuaaliopetuksen välineitä.

			Työtehtävät				Yhteensä
			Pieneläin- praktiikka	Suurelän- praktiikka	Valvonta	Asiantuntija- tehtävä	
Etä- ja virtuaali- välineiden käyttö	Ei käyttänyt	Frekvenssi	13	15	11	0	39
		Odotettu f	13,6	12,6	8,1	4,7	39,0
	Käyttänyt yhtä	Frekvenssi	13	17	15	4	49
		Odotettu f	17,1	15,8	10,2	5,9	49,0
	Käyttänyt kahta	Frekvenssi	23	15	6	7	51
		Odotettu f	17,8	16,4	10,6	6,1	51,0
	Käyttänyt useita	Frekvenssi	15	12	6	11	44
		Odotettu f	15,4	14,2	9,1	5,3	44,0

1 solun (6,3 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 4,69 ($\chi^2=21,534$)

Eläinlääkärit, jotka ovat työskennelleet 5–10 vuotta tai yli 20 vuotta, ovat käyttäneet opiskelussaan muita enemmän etä- ja virtuaaliopiskeluvälineitä. Heidän osuutensa ryhmien eläinlääkäreiden määrästä on 29-33 %, kun vastaava osuus muiden eläinlääkäreiden ryhmässä on 16–18 %. Jokaisessa ryhmässä on myös eläinlääkäreitä, jotka eivät ole opiskelussaan käyttäneet lainkaan etä- ja virtuaaliopiskeluvälineitä. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .217$).

Nais- ja mieseläinlääkäreiden välillä on vain vähäisiä eroja etä- ja virtuaaliopiskeluvälineiden käytössä. Naiseläinlääkäreistä 24 % ja mieseläinlääkäreistä 27 % on käyttänyt opiskelussaan 3-7 etä- ja virtuaaliopiskeluvälinettä. Vastaavasti naiseläinlääkäreistä 21 % ja mieseläinlääkäreistä 18 % ei ole käyttänyt opiskelussaan lainkaan mainittuja opintovälineitä. Ryhmien väliset erot eivät ole myöskään tilastollisesti merkitsevät ($p = .561$).

Valtion palveluksessa olevat eläinlääkärit ovat käyttäneet muita enemmän monia etä- ja virtuaaliopiskeluvälineitä. Heistä 36 % on käyttänyt 3-7 erilaista välinettä. Yksityisenä yrittäjänä ja yksityisen sektorin palveluksessa toimivilla eläinlääkäreillä vastaavat prosenttiosuudet ovat 26-27 %, kun taas kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevilla eläinlääkäreillä prosenttiosuus on 15 %. Jokaisessa ryhmässä on myös eläinlääkäreitä, jotka eivät ole opiskelussaan käyttäneet kyseisiä välineitä lainkaan. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .114$).

Pääkaupunkiseudun ulkopuolella yli 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvat eläinlääkärit ovat käyttäneet jossain määrin muita monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluvälineitä. Vastanneista 32 % on käyttänyt 3-7 erilaista opiskeluvälinettä, kun muissa ryhmässä vastaava osuus on 20-26 %. Jokaiseen ryhmään kuuluu myös eläinlääkäreitä, jotka eivät ole lainkaan käyttäneet kyseisiä opintovälineitä. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .469$).

Etelä-Suomessa asuvat eläinlääkärit ovat käyttäneet jossain määrin muita monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluvälineitä. Vastanneista 29 % on käyttänyt 3-7 erilaista opiskeluvälinettä, kun muissa ryhmässä vastaava osuus on 14-25 %. Ensiksi mainitussa ryhmässä on myös suhteellisesti vähiten niitä eläinlääkäreitä, jotka eivät ole lainkaan käyttäneet kyseisiä opiskeluvälineitä. Ryhmien väliset erot ovat kuitenkin pienet eivätkä ne ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .224$).

2.3.4.3 Halukkuus osallistua täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- tai virtuaaliopiskeluna

Eläinlääketieteen lisensiaatit ja tohtorit ovat jossain määrin erikoiseläinlääkäreitä halukkaampia osallistumaan täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluna. Varmasti tällaiseen koulutukseen osallistuvien eläinlääketieteen lisensiaattien ja tohtoreiden osuus on runsaat 10 % suurempi kuin erikoiseläinlääkärien. Ryhmien väliset erot ovat kuitenkin kokonaisuutena pienet eivätkä myöskään ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .517$).

Eläinlääkärit, jotka työskentelevät hygieenikon, ympäristöterveydenhuollon ja valtionhallinnon tehtävissä, ovat jossain määrin muita halukkaampia osallistumaan täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluna. Ryhmien väliset erot ovat kuitenkin kokonaisuutena pienet eivätkä myöskään ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .613$).

Eläinlääkärit, jotka ovat työskennelleet alle viisi vuotta, ovat hieman muita halukkaampia osallistumaan täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluna. Ryhmien väliset erot ovat kokonaisuutena kuitenkin pienet eivätkä myöskään ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .657$).

Mieseläinlääkärit ovat naisia halukkaampia osallistumaan täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluna. Myönteisten vastausten osuus on miehillä 86 % ja naisilla 68 %. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .201$).

Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa sekä yksityisenä yrittäjänä työskentelevät eläinlääkärit ovat kaikkein halukkaimpia ja valtion palveluksessa työskentelevät eläinlääkärit muita haluttomampia osallistumaan täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluna. Myönteisten vastausten osuus on kahdessa ensiksi mainitussa ryhmässä 74-75 % ja jälkimmäisessä ryhmässä vain 55 %. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .077$).

Pääkaupunkiseudun ulkopuolella yli 100 000 asukkaan kaupungeissa ja alle 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvat eläinlääkärit ovat muita halukkaampia osallistumaan täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluna. Myönteisten vastausten osuus on näissä ryhmissä 76-78 % ja pääkaupunkiseudulla ja maaseudulla asuvien ryhmissä 65 %. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .343$).

Keski-Suomessa asuvat eläinlääkärit ovat jossain määrin muita halukkaampia osallistumaan täydennyskoulutukseen, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- ja virtuaaliopiskeluna. Myönteisten vastausten osuus on tässä ryhmissä 73 %. Etelä-Suomessa asuvat eläinlääkärit ovat taas hieman muita haluttomampia osallistumaan tällaiseen koulutukseen. Myönteisten vastausten osuus on tässä ryhmässä 67 %. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .189$).

2.3.5 Koulutuksen kustannukset

Eläinlääkäreitä pyydettiin vastaamaan myös täydennyskoulutuksen kustannuksia koskeviin kysymyksiin. Ne koskivat jo toteutetun koulutuksen kustannuksia ja kustannusten vastuutahoa sekä arviota koulutuspäivän sopivasta hinnasta ja kustannusten jaosta eri osapuolten kanssa.

2.3.5.1 Käsitys yksittäisen korkeatasoisen täydennyskoulutuspäivän hinnasta

Eläinlääkäreistä 38-42 % oli sitä mieltä, että yksittäisen täydennyskoulutuspäivän hinta saisi olla 50-150 euroa. Eläinlääketieteen lisensiaateista vain 7,6 % oli sitä mieltä, että yksittäisen koulutuspäivän hinta voisi olla yli 300 euroa. Erikoiseläinlääkäreistä oli tätä mieltä 16,7 % ja eläinlääketieteen tohtoreista 30,8 %. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .076$).

Pieneläinpraktiikassa, tutkimus-, ja asiantuntija- ja opetus- sekä teollisuuden tehtävissä työskentelevistä eläinlääkäreistä 14–15 % oli sitä mieltä, että yksittäisen koulutuspäivän hinta voisi olla yli 300 euroa. Muussa kuin pieneläinpraktiikassa sekä hygieenikon, ympäristöterveydenhuollon ja valtionhallinnon tehtävissä työskentelevistä eläinlääkäreistä 7-9 % oli vastaavaa mieltä. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .643$).

Alle viisi vuotta työskennelleistä eläinlääkäreistä vain 9,4 % ja viidestä kymmeneen vuotta työskennelleistä eläinlääkäreistä 5,4 % katsoi, että yksittäisen koulutuspäivän hinta saisi olla yli 300 euroa. Eläinlääkäreistä, jotka olivat työskennelleet 11–20 vuotta 10,4 % ja yli 20 vuotta työskennelleistä eläinlääkäreistä 15,9 % oli vastaavaa mieltä. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .676$).

Sukupuolella oli vaikutusta eläinlääkäreiden käsitykseen yksittäisen täydennyskoulutuspäivän hinnasta. Mieseläinlääkäreistä 19,0 % ja naiseläinlääkäreistä 44,2 % katsoo, että yksittäisen täydennyskoulutuspäivän hinta saisi olla 50-150 euroa. Mieseläinlääkäreistä taas 28,6 % ja naiseläinlääkäreistä vain 7,8 % katsoi, että yksittäisen koulutuspäivän hinta voisi olla yli 300 euroa. Ryhmien väliset erot ovat myös tilastollisesti merkitsevät ($p = .005$) (Taulukko 20).

Taulukko 20. Sukupuolen vaikutus eläinlääkärien käsitykseen yksittäisen koulutuspäivän sopivasta hinnasta.

			Sukupuoli		Yhteensä
			Mies	Nainen	
Koulutuspäivän hinta	50–150 €	Frekvenssi	4	68	72
		Odotettu f	8,6	63,4	72,0
	150 –300 €	Frekvenssi	11	74	85
		Odotettu f	10,2	74,8	85,0
	yli 300 €	Frekvenssi	6	12	18
		Odotettu f	2,2	15,8	18,0

0 solun (0 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 2,16 ($\chi^2 = 10,661$)

Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevista eläinlääkäreistä 42,4 %, valtion palveluksessa olevista 48,6 %, yksityisenä yrittäjänä työskentelevistä 34,0 % sekä yksityisen sektorin palveluksessa olevista eläinlääkäreistä 40,9 % katsoo, että yksittäisen koulutuspäivän hinta saisi olla 50-150 euroa. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .300$).

Pääkaupunkiseudulla asuvista eläinlääkäreistä 42,4 %, pääkaupunkiseudun ulkopuolella yli 100 000 asukaan kaupungeissa asuvista 56,0 %, alle 100 000 asukaan kaupungeissa asuvista 40,4 % sekä maaseudulla asuvista eläinlääkäreistä 35,4 % katsoo, että yksittäisen koulutuspäivän hinta saisi olla 50-150 euroa. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .691$).

Länsi-Suomessa asuvista eläinlääkäreistä 32,4 %, Pohjois-Suomessa asuvista 45,8 %, Itä-Suomessa asuvista 52,6 %, Keski-Suomessa asuvista 27,3 % ja Etelä-Suomessa asuvista eläinlääkäreistä 44,9 % katsoo, että yksittäisen koulutuspäivän hinta saisi olla 50-150 euroa. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .441$).

2.3.5.2 Käsitys tämän hetkisen täydennyskoulutuksen sopivasta hinnasta

Eläinlääketieteen lisensiaateista 50,0 %, erikoiseläinlääkäreistä 60,0 % ja eläinlääketieteen tohtoreista 75 % katsoo, että heille tällä hetkellä tarjottava täydennyskoulutus on sopivan hintaista. Suurimmasta ryhmästä eli eläinlääketieteen lisensiaateista siis kuitenkin puolet katsoo, että nykyinen koulutus on liian kallista. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .189$).

Pieneläinpraktiikassa työskentelevistä eläinlääkäreistä 48,4 %, muussa eläin- kuin pieneläinpraktiikassa työskentelevistä 47,3 %, hygieenikon, ympäristöterveydenhuollon ja valtion palveluksessa työskentelevistä 71,4 % sekä tutkimus-, asiantuntija-, opetus- ja teollisuuden tehtävissä työskentelevistä eläinlääkäreistä 60,0 % katsoo, että tällä hetkellä tarjottava täydennyskoulutus on sopivan hintaista. Ryhmien välillä ei todeta tilastollisesti merkittävää eroa ($p = .095$).

Enintään 10 vuotta työskennelleistä eläinlääkäreistä 45,5 %, 11–20 vuotta työskennelleistä 63,0 % ja yli 20 vuotta työskennelleistä eläinlääkäreistä 57,1 % katsoo, että tällä hetkellä tarjottava täydennyskoulutus on sopivan hintaista. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .245$). Mieseläinlääkäreistä 63,6 % ja naiseläinlääkäreistä 51,3 % katsoo, että tällä hetkellä tarjottava täydennyskoulutus on sopivan hintaista, ryhmien väliset erot eivät ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .280$).

Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevista eläinlääkäreistä 49,2 %, valtion palveluksessa olevista 60,5 %, yksityisenä yrittäjänä työskentelevistä 57,7 % sekä yksityisen sektorin palveluksessa olevista eläinlääkäreistä 42,9 % katsoo, että tällä hetkellä tarjottavan täydennyskoulutuksen hinta on sopiva. Ryhmien väliset erot eivät ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .467$).

Pääkaupunkiseudulla asuvista eläinlääkäreistä 56,9 %, pääkaupunkiseudun ulkopuolella yli 100 000 asukaan kaupungeissa asuvista 45,8 %, alle 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvista 59,6 % sekä maaseudulla asuvista eläinlääkäreistä 47,8 % katsoo, että tällä hetkellä tarjottavan täydennyskoulutuksen hinta on sopiva. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .547$). Länsi-Suomessa asuvista eläinlääkäreistä 42,9 %, Pohjois-Suomessa asuvista myös 42,9 %, Itä-Suomessa asuvista 61,1 %, Keski-Suomessa asuvista 63,6 % ja Etelä-Suomessa asuvista eläinlääkäreistä 57,1 % katsoo, että tarjottavan täydennyskoulutuksen hinta on sopiva. Ryhmien välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää eroa ($p = .369$).

2.3.5.3 Täydennyskoulutuksen kustannusten jakautuminen eri osapuolten kesken

Kyselyssä tiedusteltiin myös, miten eri koulutustaustan omaavien eläinlääkärien täydennyskoulutuksen kustannusten vastuu on jakautunut. Vain kahdeksan eläinlääkäriä oli valinnut toisen vaihtoehdon (koulutuksen järjestäjä) kustannusten pääasialliseksi vastuutahoksi. Kyseisten vastausten vähäisen määrän vuoksi ne jätettiin luokituksessa pois, jolloin puuttuvien havaintojen määräksi tuli yhteensä 13. Luokkaa ei myöskään voitu yhdistää muuhun luokkaan. Analyseissa käytetyt luokat ovat siten: 1) Työnantaja, 2)

Osallistuja itse, 3) Edellä mainitut tahot yhdessä. Viimeksi mainittu luokka sisältää siten myös pois jätetyn vaihtoehdon "Koulutuksen järjestäjä (esimerkiksi järjestö, projekti, tms.).

Työnantaja on vastannut eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kustannuksista keskimäärin 39 %:ssa tapauksista, eläinlääkärit ovat pääosin itse vastanneet kustannuksista keskimäärin 40 %:ssa tapauksista ja kaikki tahot yhdessä keskimäärin 21 %:ssa tapauksista. Erikoiseläinlääkäreistä 60 % ilmoitti työnantajan pääasialliseksi vastuutahoksi, kun taas eläinlääketieteen lisensiaatit ovat itse vastanneet kustannuksista 44 %:ssa tapauksista. Eläinlääketieteen tohtoreista 46 % ilmoitti, että työnantaja on pääosin vastannut kustannuksista ja heistä vain 18 % ilmoitti, että he ovat itse vastanneet kustannuksista. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .070$).

Eri tehtävissä työskentelevien eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kustannusten vastuu on jakautunut vaihtelevasti. Hygieenikon, ympäristöterveydenhuollon ja valtion tehtävissä työskentelevistä eläinlääkäreistä 67,6 % ilmoitti, että täydennyskoulutuksen kustannuksista on pääosin vastannut työnantaja. Vain 17,6 % ilmoitti vastanneensa itse kustannuksista. Tutkimus-, asiantuntija-, opetus- ja teollisuuden tehtävissä työskentelevillä eläinlääkäreillä työnantaja on vastannut pääosin kustannuksista 50 % tapauksista ja heistä vain 11,1 % ilmoitti vastanneensa itse kustannuksista. Praktiikassa työskentelevistä eläinlääkäreistä 26,3-32,3 % ilmoitti, että kustannuksista on vastannut pääosin työnantaja ja heistä 47,4-53,2 % ilmoitti, että he ovat itse vastanneet kustannuksista. Ryhmien väliset erot ovat tilastollisesti merkitsevät ($p = .000$).

Taulukko 21. Työtehtävien vaikutus eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kustannusten jakautumiseen.

			Työtehtävät				Yhteensä
			Pieneläinpraktiikka	Suurelänpraktiikka	Valvonta	Asiantuntija-tehtävä	
Koulutuksen kustannusvastuu	Työnantaja	Frekvenssi	20	15	23	9	67
		Odotettu f	24,3	22,3	13,3	7,1	67,0
	Itse	Frekvenssi	33	27	6	2	68
		Odotettu f	24,7	22,7	13,5	7,2	68,0
	Yhdessä	Frekvenssi	9	15	5	7	36
		Odotettu f	13,1	12,0	7,2	3,8	36,0

1 solun (8,3 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 3,79 ($\chi^2 = 27,677$)

Työnantaja on vastannut pääosin täydennyskoulutuksen kustannuksista useammin pidemmän työuran tehneiden eläinlääkäreiden osalta kuin lyhyemmän työuran tehneiden eläinlääkäreiden osalta. Eläinlääkäreistä, joiden työura on kestänyt 11–20 vuotta, 45,8 % ilmoitti työnantajan vastanneen kustannuksista ja heistä 39,6 % ilmoitti vastanneensa itse kustannuksista. Yli 20 vuotta työskennelleillä eläinlääkäreillä vastaavat osuudet ovat 43,9 % ja 34,1 %. Enintään viisi vuotta työskennelleistä eläinlääkäreistä 20,0 % ilmoitti, että työnantaja on vastannut kustannuksista ja heistä 50,0 % ilmoitti vastanneensa itse kustannuksista. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .337$).

Eri sukupuolta olevien eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kustannusten vastuu on jakautunut siten, että naiset maksavat koulutuksen kustannukset useammin itse, kun taas miehillä puolestaan maksajana on useammin työnantaja. Mieseläinlääkäreistä 61,9 % ja naiseläinlääkäreistä 36,2 % ilmoitti, että työnantaja on vastannut pääosin täydennyskoulutuksen kustannuksista. Vastaavasti mieseläinlääkäreistä 28,6 % ja naiseläinlääkäreistä 42,3 % ilmoitti, että he ovat itse vastanneet kustannuksista. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .073$).

Eri työnantajataustan omaavien eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kustannusten vastuun jakautumisessa havaittiin eroja ryhmien välillä. Valtion palveluksessa olevista eläinlääkäreistä 64,9 % ilmoitti, että työnantaja on vastannut pääosin täydennyskoulutuksen kustannuksista. Heistä vain 13,5 % on itse vastannut kustannuksista. Yksityisenä yrittäjänä työskentelevistä eläinlääkäreistä 26,4 % ilmoitti, että työnantaja on vastannut kustannuksista ja heistä 64,2 % ilmoitti, että he ovat itse vastanneet kustannuksista. Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevilla eläinlääkäreillä vastaavat osuudet olivat 38,1 % ja 33,3 %. Yksityisellä sektorilla työskentelevillä eläinlääkäreillä vastaavat osuudet olivat 30,0 % ja 40,0 %. Ryhmien väliset erot ovat myös tilastollisesti merkitsevät ($p = .000$) (Taulukko 22).

Taulukko 22. Työnantajan vaikutus eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kustannusten jakautumiseen.

			Työnantaja				Yhteensä
			Kunta	Valtio	Yrittäjä	Yksityinen sektori	
Koulutuksen kustannusvastuu	Työnantaja	Frekvenssi	24	24	14	6	68
		Odotettu f	24,8	14,5	20,8	7,9	68,0
	Itse	Frekvenssi	21	5	34	8	68
		Odotettu f	24,8	14,5	20,8	7,9	68,0
	Yhdessä	Frekvenssi	18	8	5	6	37
		Odotettu f	13,5	7,9	11,3	4,3	37,0

1 solun (8,3 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 4,28 ($\chi^2=29,769$)

Pääkaupunkiseudulla asuvista eläinlääkäreistä 44,1 % ilmoitti, että työnantaja on pääosin vastannut täydennyskoulutuksen kustannuksista ja 33,9 % on vastannut itse kustannuksista. Muissa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvilla eläinlääkäreillä vastaavat osuudet ovat 33,3 % ja 37,5 %. Alle 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvilla eläinlääkäreillä vastaavat osuudet ovat 38,6 % ja 52,3 % sekä maaseudulla asuvilla eläinlääkäreillä 36,2 % ja 36,2 %. Ryhmien väliset erot eivät ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .253$).

Länsi-Suomessa asuvista eläinlääkäreistä 47,2 % ilmoitti että työnantaja on pääosin vastannut täydennyskoulutuksen kustannuksista ja 30,6 % on vastannut itse kustannuksista. Pohjois-Suomessa asuvilla eläinlääkäreillä vastaavat osuudet ovat 36,4 % ja 40,9 %. Itä-Suomessa asuvilla eläinlääkäreillä vastaavat osuudet ovat 31,3 % ja 43,8 %. Keski-Suomessa asuvilla eläinlääkäreillä vastaavat osuudet ovat 28,6 % ja 47,6 %. Etelä-Suomessa asuvilla eläinlääkäreillä puolestaan vastaavat osuudet ovat 40,8 % ja 39,5 %. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .935$).

2.3.5.4 Miten täydennyskoulutuksen kustannusten tulisi jakautua eri osapuolten kesken

Koulutustaustasta riippumatta valtaosa eläinlääkäreistä on sitä mieltä, että työnantajan tulisi vastata täydennyskoulutukseen osallistumisen kustannuksista. Kaikki erikoiseläinlääkärit olivat tätä mieltä. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .294$). Myös eri tehtävissä työskentelevistä eläinlääkäreistä 86,7-97,0 % on sitä mieltä, että työnantajan tulisi vastata täydennyskoulutukseen osallistumisen kustannuksista. Ryhmien väliset erot eivät ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .225$).

Eripituisen työuran tehneistä eläinlääkäreistä 88,9-96,9 % on sitä mieltä, että työnantajan tulisi vastata täydennyskoulutukseen osallistumisen kustannuksista. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastol-

lisesti merkitsevät ($p = .642$). Mies- ja naiseläinlääkäreistä 92,9 % on sitä mieltä, että työnantajan tulisi vasta täydennyskoulutukseen osallistumisen kustannuksista, ryhmien välillä ei ole eroa ($p = .100$).

Eri työnantajataustaisten eläinlääkäreiden mielestä täydennyskoulutuksen kustannusten vastuun tulisi jakautua eri lailla. Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevista eläinlääkäreistä 96,7 % ja valtion palveluksessa olevista eläinlääkäreistä 97,6 % on sitä mieltä, että työnantajan tulisi vastata täydennyskoulutukseen osallistumisen kustannuksista. Vastaava prosenttiosuus on yksityisenä yrittäjänä työskentelevillä eläinlääkäreillä 81,6 % ja yksityisellä sektorilla työskentelevillä eläinlääkäreillä 95,5 %. Ryhmien väliset erot ovat myös tilastollisesti merkitsevät ($p = .009$). (Taulukko 23).

Taulukko 23. Työnantajan vaikutus eläinlääkäreiden käsitykseen siitä, kenen kuului vastata täydennyskoulutuksen kustannuksista.

			Työnantaja				Yhteensä
			Kunta	Valtio	Yrittäjä	Yksityinen sektori	
Koulutuksen kustannusjako	Itse	Frekvenssi	2	1	9	1	13
		Odotettu f	4,5	3,1	3,7	1,7	13,0
	Työnantaja	Frekvenssi	58	40	40	21	159
		Odotettu f	55,5	37,9	45,3	20,3	159,0

4 solun (50,0 %) odotettu frekvenssi < 5 ja pienin odotettu frekvenssi on 1,66 ($\chi^2 = 11,550$)

Pääkaupunkiseudulla asuvista eläinlääkäreistä 88,7 % ja muualla yli 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvista eläinlääkäreistä 91,3 % on sitä mieltä, että työnantajan tulisi vastata täydennyskoulutukseen osallistumisen kustannuksista. Vastaava prosenttiosuus on alle 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvilla eläinlääkäreillä 92,9 % ja maaseudulla asuvilla eläinlääkäreillä 97,8 %. Ryhmien väliset erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevät ($p = .387$).

2.4 Pohdinta

2.4.1 Tutkimusaineisto

Eläinlääkäreille lähetettyyn kyselyyn vastasi 19 % kohderyhmästä, joten vastausaktiivisuus oli kohtuullinen. Osallistumisaktiivisuuteen saattoi osaltaan vaikuttaa se, että kyselyn ajankohta osui osittain loma-kauden ajalle. Vaikka tilastollisia eroja eri ryhmittelyjen mukaan havaittiin, olisi tutkimuksesta ollut saatavissa tarkempia tietoja, mikäli vastausaktiivisuus olisi ollut parempi. Tutkimuksessa mukana olleiden ikä, sukupuoli ja koulutusrakenne noudattelevat kohderyhmän rakennetta. Vastaajista suurin osa oli kotoisin Etelä-Suomesta (42,1 %), Uudenmaan maakunnasta (34,2 %), tarkemmin pääkaupunkiseudulta (32,6 %). Vähiten vastaajia oli Etelä-Savon maakunnasta ja Päijät-Hämeestä, vain yksi henkilö kummastakin. Luokittelussa ei vähäisen vastaajamäärän vuoksi käytettykään maakuntia vaan entistä läänijakoa noudatettavaa asuinalueuokittelua (K32).

2.4.2 Täydennyskoulutukseen osallistuminen

Täydennyskoulutukseen osallistuminen on eläinlääkäreillä kohtuullisen aktiivista, 63,2 % vastaajista oli osallistunut yksittäisiä koulutuspäiviä pidempään koulutukseen viimeisen kahden vuoden aikana. Toisaalta viidennes vastaajista ei ollut lainkaan osallistunut pidempikestoiseen täydennyskoulutukseen. Tässä saattaa vastaajilla olla hankaluutta mieltää, mitä tarkoitetaan pidempikestoisella täydennyskoulutuksella. Yleisimmin sillä käsitetään jatkokoulutusta eli erikoistumisopintoja, tutkijankoulutusta, hygieenikkotutkintoa tai jotain muuta tutkintonimikkeen saavuttamiseen johtavaa koulutusta (K1). Tilastollisia analyysijä varten koulutukseen osallistumista (K1), hakeutumista (K2) ja aikomusta hakeutua (K3) kuvaavista muuttujista muodostettiin yleistä koulutusaktiivisuutta kuvaava summamuuttuja, joka osaltaan lievitti kysymyksenasettelun ongelmaa.

Suurin osa vastaajista (88,4 %) oli hakeutunut itse täydennyskoulutukseen (K2), mikä kertoo työn itsestä luonteesta ja siitä, että eläinlääkäreillä on mahdollisuus itse vaikuttaa omaan kouluttautumiseensa. Toisaalta tulos voi kertoa myös siitä, että työnantajat eivät juuri kannusta koulutukseen.

Aktiivisten koulutukseen osallistujien määrä vaikuttaa olevan melko vakio, sillä liki yhtä usea kuin oli osallistunut täydennyskoulutukseen, aikoi siihen myös osallistua seuraavan vuoden kuluessa (64,2 %). Toisaalta osallistumattomien määrä oli vähäisempi tulevaisuuteen katsottaessa (14,2 %) verrattuna niihin, jotka eivät olleet osallistuneet edellisten kahden vuoden aikana. Melko passiivisten kouluttautujien osuus on silti suurehko ottaen huomioon, että eläinlääkäreillä on ammatinharjoittamislakiin perustuva velvollisuus täydennyskouluttautumiseen.¹

Jopa neljännes vastaajista ei pysty osallistumaan täydennyskoulutukseen vaikka haluaisi. Esteitä täydennyskoulutukseen osallistumiselle kysyttiin kahdessaakin paikassa (K10 ja K22), ja samat teemat toistuvat vastauksissa. Suurin este olivat rahoitusongelmat (23 %). Tämä koskee niitä eläinlääkäreitä, jotka maksavat koulutuksensa itse. Liki yhtä usein syynä oli mainittu ajanpuute (20 %). Muita syitä olivat sijaisten saamisen ongelmat (12 %), työpaikasta johtuvat tekijät (16 %), välimatkat (12 %) sekä perhesyyt (11 %). Työpaikasta johtuvia tekijöitä olivat mm. ajanpuute, henkilöstöhallinnolliset syyt sekä taloussyyt, jotka vastauksissa oli selvästi mainittu työpaikkaan liittyviksi (K22). Vastauksista kävi myös selvästi ilmi, että yksittäisillä työpaikoilla työntekijät saattavat kokea tulevansa syrjityksi jatkokoulutukseen pääsyn suhteen (K10). Kolmanneksella vastaajista työnantaja maksoi koulutuksen, ja kolmannes vastaajista maksoi koulutuksen pääosin itse (K16). Viidenneksissä tapauksista koulutuskustannusten vastuu on jollain lailla jaettu vastaajan ja työnantajan kesken. Tästä huolimatta vastaajista suurin osa (85,3 %) oli sitä mieltä, että työnantajan tulisi maksaa koulutus (K17).

2.4.3 Täydennyskoulutuksen järjestäjät ja koulutusaiheet

Koulutuksen järjestäjiä oli kartoitettu kolmella avovastauskysymyksellä, joissa oli tarkoitus kartoittaa eroja omalla työskentelyalueella ja kauempana tapahtuvaa koulutusta sekä selvittää vastaajan kannalta tärkein koulutuksen järjestäjä. Vastauksia analysoitaessa tuli vaikutelma, että osa vastaajista ei ollut lukenut tai ymmärtänyt kysymystä oikein, sillä ensimmäiseen kohtaan, jossa kysyttiin koulutukseen osallistumista omalla alueella, tuli vastauksena paljon kansainvälistä koulutusta.

Laajemman ryhmittelyn jälkeen sekä omalla alueella että oman alueen ulkopuolella koulutuksen järjestäjät olivat liki samoja. Viisi yleisintä ryhmää (lääkefirmat, Suomen eläinlääkäriliitto, Fennovet, SEP sekä

Helsingin yliopisto) olivat samat kummassakin vaihtoehdossa. Omalla alueella lääkefirmojen koulutus oli tärkein, oman alueen ulkopuolella puolestaan Suomen eläinlääkäriliitto oli tärkein. Kysyttäessä tärkeintä koulutuksen järjestäjää lääkefirmat olivat vasta sijalla kahdeksan ja laajemmassa ryhmittelyssäkin lääkefirmojen prosenttiosuus oli selvästi pienempi. Lääkefirmojen tarjoama koulutus kirjattiin samaan kategoriaan yrityksestä riippumatta. Ottaen huomioon alalla toimivien yritysten lukumäärän on näiden osuus kuitenkin vastauksista yllättävän vähäinen, koska usein törmää käsitykseen, että eläinlääkärit ovat vain lääkefirmojen tarjoaman koulutuksen varassa.

Tärkeimmät koulutuksenjärjestäjät olivat SELL ja Fennovet, kolmantena SEP. Tämä kertoo ammattijärjestöjen vahvasta roolista jatkokoulutuksen tarjoajana Suomessa. Etenkin Fennovetin ja liiton rooli jatkokoulutuksen tarjoajana on merkittävä. Helsingin yliopisto oli tärkeimpien listalla neljäntenä. Yllättävän korkealla oli eurooppalainen täydennyskoulutusta tarjoava ESAVS, European School for Advanced Veterinary Studies. Se oli vastaajien mielestä kuudenneksi tärkein täydennyskoulutuksen tarjoaja.

Vastaajista suurin osa oli tyytyväisiä itselleen tärkeimmän koulutuksenjärjestäjän toimintaan. Etenkin ajankohtaisuus ja koulutuksen sisältö olivat vastaajien mielestä kohdallaan. Tyytymättömiä vastaajat olivat hinta-laatu suhteeseen sekä koulutuksen laajuuteen, mutta näihinkin oli ollut tyytyväisiä yli 60 % vastaajista. Koulutusten hintaa kritisoitiin osassa avovastauksia (K6). Toisaalta myös koulutuksen hinta koettiin erittäin merkittävänä esteenä täydennyskoulutukseen osallistumiselle, joten kustannusten vaikutusta ei tule aliarvioida. Hyviin tuloksiin vaikutti luonnollisesti myös se, että ihmiset ajattelivat vastatessaan nimenomaan itselleen tärkeintä koulutuksen tarjoajaa. Jotain vähemmän tärkeää tai yksittäistä koulutusta arvioitaessa arviot olisivat ehkä olleet vähemmän suopeat.

Myös koulutusten markkinoinnissa on vastausten perusteella parantamisen varaa. Vain puolet oli tyytyväisiä ja neljännes ilmaisi tyytymättömyytensä markkinoitiin, joten siihen koulutuksenjärjestäjien kannattaa selvästikin panostaa nykyistä enemmän. Koulutuksellisen annin lisäksi eläinlääkäreille on tärkeää jatkokoulutustapahtumissa tapahtuva sosiaalisten kontaktien ja verkostojen ylläpito, mikä tuli selvästi ilmi useissakin avovastauskohdissa.

Kartoitettaessa viimeisen kolmen vuoden aikana käytyjen koulutusten aiheita oli vastauksissa yli 150 nimikettä (K20). Näitä ryhmitellen eläinlääkäripäivät nousivat yleisimmäksi vastaukseksi. Yleisluontoisesti oli mainittu myös pieneläinten ja hevosten sairaudet sekä tuotantoeläinten terveydenhuolto. Spesifisempiä nimikkeitä oli kardiologia (kolmanneksi eniten mainintoja), pieneläinten ultraäänitutkimukset, ortopedia sekä kissojen sairaudet. Vastausten yleisyys noudattelee viimeaikaista koulutustarjontaa. Kardiologian ja pieneläinten ultraäänidiagnostiikan koulutuksia on ollut viime aikoina runsaasti, samoin vastauksista heijastui erittäin suosittu VetAkatemian 2008 aihe, joka oli kissojen sairaudet.

Suosituimpia koulutusaiheita olivat pieneläinten hoitoon liittyvät aiheet sekä ”käypä hoito”. Myös esimiestaitojen jatkokoulutukselle on tarvetta samoin kuin tuotantoeläinten hoitokäytäntöjen tietojen päivitykselle. Ajankohtaiset aiheet ja tarttuvat taudit pääsevät myös suosituimpien koulutusaiheiden listalle.

2.4.4 Täydennyskoulutuksen kesto, ajankohta ja sijainti

Eläinlääkärit pitävät selvästi enemmän lyhyistä yksittäisistä puolen päivän - kahden päivän koulutuksista (K7). Myös pidempi koulutusjakso herättää kiinnostusta avovastausten perusteella. Koulutuksen keston lisäksi tärkeäksi kriteeriksi nostetaan laatu. Vähänsikin aika halutaan luonnollisesti käyttää mahdollisim-

man hyvin, koska ajan puute on suurin este jatkokoulutuksiin osallistumiselle. Monimuotokoulutuksellekin oli hieman kysyntää. Vastausten hajanaisuuteen vaikuttavat vastaajien isot vaihtelut elämäntilanteessa ja työtehtävissä. Erityisesti pieneläinpraktiikassa sekä tutkimus-, asiantuntija-, opetus ja teollisuuden tehtävissä työskentelevät eläinlääkärit ovat selvästi muita halukkaampia osallistumaan myös pitkäkestoiseen täydennyskoulutukseen. Sen sijaan muussa kuin pieneläinpraktiikassa työskentelevät sekä hygieenikon, ympäristöterveydenhuollon ja valtionhallinnon tehtävissä työskentelevät eläinlääkärit ovat selvästi muita halukkaampia osallistumaan vain lyhytkestoiseen täydennyskoulutukseen.

Huonoin ajankohta koulutustapahtumille ovat arki-illat, päivällä oli suurimmalle osalle paras vaihtoehto (61,6 %) ja viikonloppu noin puolelle vastaajista (K8). Koulutusajankohdan suhteen todettiin tilastollisissa analyyseissa, että alle 5 vuotta työelämässä olleet eläinlääkärit eivät ole halukkaita osallistumaan iltaisin tai viikonloppuisin järjestettävään koulutukseen. Yli 20 vuotta työelämässä olleet puolestaan ovat halukkaita kouluttautumaan myös näinä ajankohtina. Tämä johtunee siitä, että työuran alkuvaihe ja perheen perustaminen osuvat elämässä samaan aikaan. Lasten ollessa pieniä vanhemmat eivät voi käyttää aikaansa iltaisin ja viikonloppuisin koulutukseen. Tässä muuttujassa havaitaan myös pientä vaihtelua asuinpaikkakunnan mukaan. Muissa isoissa kaupungeissa kuin pääkaupunkiseudulla on enemmän halukkuutta osallistua vain päiväaikaiseen koulutukseen. Maalla asuvat vastaajat eivät puolestaan halunneet lainkaan osallistua viikonloppuisin järjestettävään koulutukseen. Tähän varmaan vaikuttanevat välimatkat, joiden merkitys pääkaupunkiseudulla on vähäisempi kuin muualla Suomessa.

Varsinaista vuodenaikavaihtelua koulutukseen osallistumisen mahdollisuuksien kannalta ei ole havaittavissa monivalintavastauksen perusteella, mutta avovastausten luokittelun perusteella kesä on selvästi epäsopivin aika (vain 7 % vastauksista) sekä syksy ja talvi sopivimmat ajat (K9). Edelleen kun vastaajia ryhmitellään ammattipätevyyden mukaan tai työtehtävien mukaan, havaitaan tilastollisesti merkittävää vaihtelua. Vastauksista ei saa suoraan irti, mikä vuodenaika kullekin ryhmälle parhaiten sopii, koska kysymyksenasettelu ei ollut ajateltu ehkä loppuun saakka. Eläinlääketieteen tohtoreille sopii parhaiten tietty vuodenaika sekä pieneläinpraktiikassa työskenteleville sopii paremmin jokin tietty vuodenaika. Mahdollisissa tulevaisuuden tutkimuksissa tämä kysymys olisi syytä muotoilla tarkemmin, jolloin saataisiin koulutuksen järjestäjille arvokasta tietoa resurssien ajankohdan oikeanlaisesta suuntaamisesta.

Koulutuksen etäisyyteen oli tyytymättömiä lähes puolet vastaajista. Kommentteja liiasta Etelä-Suomi- ja Helsinki-keskeisyydestä tuli myös avovastauksissa (K6). Tosin vastaajista kolmannes oli pääkaupunkiseudulta, joten he tuskin vastustavat lähellä järjestettävää koulutusta. Varsinaisesti asuinpaikan osalta ei tullut esiin tilastollisesti merkittäviä eroja asuinalueen eikä asuinmaakunnan mukaisessa luokittelussa. Tulokset tosin viittaavat siihen, että Etelä-Suomessa ja pääkaupunkiseudulla on jossain määrin paremmat mahdollisuudet jatkokouluttautumiseen kuin muualla Suomessa.

Vain kolmannes on halukas matkustamaan koulutuksen perässä ulkomaille, ja vain kolmannes halukas matkustamaan kotimaassakaan laadukkaana koulutuksen vuoksi. Ristiriitaista kyllä vain 2,1 % vastaajista haluaa osallistua koulutukseen omalla paikkakunnallaan. Muualla tapahtuvat koulutukset mahdollistanevat paremman keskittymisen oppimiseen etäämmällä päivittäisten työtehtävien ääreltä sekä tarjoavat laajemman mahdollisuuden kollegoiden väliseen kanssakäymiseen yhteisen vapaa-ajan vietossa koulutustapahtuman yhteydessä.

2.4.5 Koulutusmenetelmät

Eläinlääkärit pitävät perinteisistä koulutusmenetelmistä. Suosituimpana muotona pidettiin asiantuntijaluentoja (84,7 %) sekä käytännön harjoituksia (73,7 %). Tilastollisessa käsittelyssä taustamuuttujien suhteen olivat myös edellisiä yhdistelevä opetus sekä ryhmätyöskentely. Eroja ei löytynyt riippuvuuksia taustamuuttujien ja suosituimman koulutusmuodon välillä. Vähiten suosittuja opiskelumuotoja olivat parityöskentely (11,1 %) sekä asiantuntijaluennot omalta koneelta seuraten (13,2 %) (K11).

Etä- ja virtuaaliopetuksesta olivat vastaajat tutustuneet useimmin netissä tehtäviin oppimismateriaaleihin sekä DVD-muotoisiin oppimismateriaaleihin, joita kumpaakin oli käyttänyt puolet vastaajista (K12). Virtuaali- ja etäopiskelun ei uskottu lisäävän täydennyskoulutukseen osallistumista (K13). Tämänkin kysymyksen avovastausten perusteella täydennyskoulutustilaisuuksien yhteydessä tapahtuva sosiaalinen kanssakäyminen ja verkostoituminen koetaan erittäin tärkeäksi. Mielenkiintoista olisi tietää, lisäisikö yhteisöllisten medioiden käyttö virtuaali- ja etäopetuksen suosiota yhtään vai haluavatko eläinlääkärit nimenomaan henkilökohtaisen kontaktin. Tämä saattaa osaltaan myös johtua siitä, että hyvin usein eläinlääkärit edelleen työskentelevät yksin tai pienessä työyhteisössä, jossa ammatillinen kanssakäyminen on rajoitettua. Samoin pienenä ammattikuntana samalla paikkakunnalla ei useinkaan asu oman ammattikunnan edustajia eikä edes välttämättä lähialueella, joten ajatusten vaihtoa ei pääse päivittäisessä työelämässä käymään. Tutkimus-, asiantuntija- ja opetustehtävissä ja teollisuuden piirissä työskentelevät eläinlääkärit ovat käyttäneet opiskelussaan muita enemmän etä- ja virtuaaliopetuksen välineitä. Ryhmässä ei ole ainoatakaan eläinlääkärinä, joka ei olisi käyttänyt mitään etä- ja virtuaalivälineitä, ero muihin oli tilastollisesti merkittävä ja selittyy työtehtävien luonteella. Tutkimuksen ja opetuksen parissa on oltava perillä myös nykyaikaisempien opetusmenetelmien käytöstä, koska niiden merkitys on perusopetuksesakin kasvava.

2.4.6 Koulutuksen kustannukset

Yksittäisen koulutuspäivän sopivana hintana pidettiin 150-300 € (45,8 %) tai sen alle (50-150 € oli valinnut 40,0 %) vastaajista. Vain harvat olisivat valmiita maksamaan yli 300 € (K14). Tämä kysymys oli kirjoittanut runsaasti avovastauksia, joissa korostettiin myös muita koulutuksesta aiheutuvia kuluja, kuten matka- ja majoituskuluja sekä työstä poissaolosta aiheutuvia kuluja. Myös hinta-laatu -suhteen merkitys on vastaajille tärkeä. Tämänhetkistä täydennyskoulutusta piti yhtä moni kalliina (49,5 %) kuin sopivan hintaisenakin (43,7 %). Avovastauksia oli tullut hintakysymykseen todella runsaasti. Niissä tulivat esiin työnantajan rajalliset taloudelliset mahdollisuudet, omat taloudelliset mahdollisuudet, koulutuspäivän välilliset kustannukset sekä koulutuksen laatu. Hyvästä koulutuksesta ollaan valmiita tarvittaessa maksamaan kalliimpaakin hintaa. Mieseläinlääkärit olivat valmiita maksamaan koulutuksesta enemmän kuin naiseläinlääkärit, ero oli tilastollisesti merkittävä ($p=.005$).

Praktikkoeläinlääkärit vastaavat koulutuksen kustannuksista pääasiassa itse. Sen sijaan hygieenikon, ympäristöterveydenhuollon ja valtion tehtävissä sekä tutkimus-, asiantuntija-, opetus- ja teollisuuden tehtävissä työskentelevillä työnantaja maksoi yleisimmin koulutuksen. Ero oli tilastollisesti merkittävä ($p=.000$). Eri työnantajien aiheuttama tilastollisesti merkittävä ero kustannusten jakautumisessa on vaikeasti tulkittava. Eri työnantajataustan omaavien eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kustannusten vastuun jakautumisessa havaittiin eroja ryhmien välillä. Valtion palveluksessa olevista eläinlääkäreistä suurimmalla osalla työnantaja vastaa kustannuksista.

Yksityisenä yrittäjänä työskentelevistä eläinlääkäreistä 26,4 % ilmoitti, että työnantaja on vastannut kustannuksista ja 64,2 % ilmoitti, että he ovat itse vastanneensa itse kustannuksista. Tämä aiheuttaa tulokinnan vaikeutta, koska esimerkiksi yritysmuoto saattaa vaikuttaa siihen, kuka mielletään koulutuksen maksajaksi. Toisaalta yksityisyrittäjät maksavat aina itse oman koulutuksensa tavalla tai toisella. Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevilla eläinlääkäreillä kolmannes maksaa koulutuksensa itse ja kolmanneksella kustannuksista vastaa työnantaja. Tämä kertoo eroista työpaikkojen välillä. Kyse saattaa olla kuntien rahatilanteesta tai muuten erilaisesta paikallisesta sopimisesta koulutuksen osalta. Yksityisellä sektorilla työskentelevistä 30,0 %:lla vastaajista työnantaja maksaa koulutuksen ja 40,0 % vastaa koulutuksesta itse, mikä kertoo myös paljon käytäntöjen vaihtelevuudesta ja osaltaan myös siitä, että yksityisen sektorin työnantajat eivät ole kovin halukkaita panostamaan työntekijöidensä täydennyskoulutukseen taloudellisessa mielessä. Työnantajan mukainen ryhmittely tuo esiin tilastollisesti merkitsevät eroavaisuudet kustannusten jakautumisessa ($p = .000$). Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että työnantajan tulisi vastata kustannuksista. Yksityisyrittäjissä on kuitenkin tilastollisesti merkittävästi vähemmän tätä mieltä olevia kuin muissa ryhmissä ($p = .0,009$), mutta silti 81,6 % yksityisyrittäjistäkin on sitä mieltä että työnantajan tulee vastata kustannuksista. Eläinlääkäriin ammattin harjoittaja on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään ammattitoiminnan edellyttämää ammattitaitoa sekä perehtymään ammattitoimintaansa koskeviin sääntöihin ja määräyksiin. Näin asia on lainkin mukaan, sillä laissa todetaan että eläinlääkäriin ammattin harjoittajan työnantajan tulee luoda edellytykset sille, että ammatinharjoittaja voi osallistua tarvittavaan ammatilliseen täydennyskoulutukseen¹.

2.4.7 Täydennyskoulutuksesta tiedottaminen

Merkittävin täydennyskoulutuksen tiedotuskanava on Eläinlääkärilehti (113 mainintaa). Myös internet ja sähköposti ovat tärkeitä tiedotuskanavia. Koulutuskalenteri oli mainittu vain kuusi kertaa (K18). Eläinlääkärilehti tavoittaa vastaajat hyvin, kaikki kyselyyn vastaajat olivat liiton jäseniä tai eläinlääkärilehden muita lukijoita. Koulutusosiossa eläinlääkärilehdessä on vakiintunut asema. Koulutuskalenteri ei pärjää painetussa muodossa sähköisille medioille. Sähköinen viestintä menee myös Eläinlääkärilehden edelle mainintojen määrässä kysyttäessä, mikä tiedotustapa tavoittaisi eläinlääkärit parhaiten (K19). Tässä sähköposti on ylivoimaisesti suosituin vaihtoehto 60 maininnalla ja Eläinlääkärilehti sekä internet tulevat lähes tasasijoin kahdella seuraavalla sijalla (26 ja 24 mainintaa). Avovastauksissa toivottiin kattavaa sähköistä koulutuskalenteria. Tällainen löytyykin Fennovetin kotisivuilta², mutta ehkä sen kattavuudessa ja näkyvyydessä olisi vielä parantamisen varaa, jos sitä ei ole tiedostettu. Lisäsi avovastauksissa esiin tullut idea, että ilmoittautuminen sähköisesti olisi mahdollista kurssia mainostavan sähköpostin sisältämän linkin kautta, helpottaisi ainakin ilmoittautumista ja tämä onkin jo osalla koulutuksentarjoajista käytössä. Tietoa täydennyskoulutuksesta löytyy myös Fennovetin julkaisemasta Eläinlääkärien koulutuskalenterista.^{3, 4}

3 Kartoitus jatko- ja täydennyskoulutustarjonnasta

Seuraavassa esitetään lyhyt kartoitus kirjoitushetkellä tarjolla olevasta täydennyskoulutustarjonnasta. Pohjana on käytetty eläinlääkärin täydennyskoulutuskyselyssä saatuja tietoja, internet-hakuja sekä eläinlääkärin Koulutus 2009 ja 2010 -julkaisuja^{3,4}. Tässä on keskitytty suurimpiin koulutuksentarjoajiin, joista on helposti löydettävissä tietoa.

3.1 Jatkokoulutus

Jatkokoulutus käsitteenä tarkoittaa tutkintoon johtavaa suunnitelmallista koulutuskokonaisuutta, jonka vastuutahona on eläinlääketieteellinen tiedekunta, joka myös myöntää tutkintonimikkeen.

3.1.1 Ammatillinen jatkokoulutus

3.1.1.1 Erikoiseläinlääkäritutkinto

Erikoiseläinlääkäriskoulutuksen tavoitteena on perehdyttää eläinlääkäri erikoisalansa tieteelliseen tietoon ja antaa hänelle valmiudet alansa erikoiseläinlääkärin tehtäviin, ammattitaidon ylläpitämiseen ja erikoisalansa kehittämiseen sekä toimimiseen erikoiseläinlääkärinä eläinlääkintähuollossa ja muissa erityisosamista edellyttävissä tehtävissä. Tällä hetkellä erikoistumiskoulutusta järjestetään seuraavilla aloilla: pieneläinsairaudet, hevossairaudet, tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoito, tarttuvat eläintaudit, ympäristöterveydenhuolto sekä elintarviketuotannon hygieniä. Erikoiseläinlääkäriskoulutuksen kokonaislaajuus on 240 opintopistettä, ja sen suorittaminen kestää noin neljä vuotta.^{5,6}

Erikoiseläinlääkäriskoulutukseen osallistuvan tulee suorittaa yhden vuoden pituinen yleisosa (30 op) erikoisalaan soveltuvissa tehtävissä sekä noin kolmen vuoden pituinen ohjattu erikoistumiskoulutus (210 op). Erikoistumiskoulutusosa sisältää perusosan ja syventävän osan sekä kurssimuotoisen teoreettisen koulutuksen, erikoistumisen näyteportfolion, julkaisun, erikoisalan kuulustelun tai yliopiston hyväksymän muun opintosuorituksen, jolla osaaminen näytetään, sekä alakohtaisesti määritellyt kirjalliset raportit. Yleisosa suoritetaan ennen koulutukseen hakeutumista. Erikoiseläinlääkäritutkinnon voi suorittaa vain laillistettu eläinlääkäri.^{5,6}

3.1.1.2 Elintarvikehygieenikotutkinto

Elintarvikehygieenikon tutkinto luokitellaan ammatilliseksi jatkokoulutukseksi. Se kuuluu osana ympäristöterveydenhuollon ja elintarviketuotannon hygienian erikoistumiskoulutukseen, mutta se voidaan suorittaa myös itsenäisenä osiona. Elintarvikehygieenikkokuulustelulla todennetaan eläinlääkärin asiantuntemus elintarvike- ja ympäristöhygieniassa, ympäristöterveysvalvonnassa ja -hallinnossa. Elintarvikehygieenikkokuulustelun suorittaminen vaaditaan moneen ympäristöterveydenhuollon valvonnan alan virkaan. Koulutukseen sisältyy tarkastuseläinlääkäritutkinto, vähintään kuuden kuukauden mittainen harjoittelu kaupungineläinlääkärin tehtävissä sekä kuulustelu. Koulutus järjestetään joka toinen vuosi.^{6,7}

3.1.1.3 Tarkastuseläinlääkärintutkinto

Tarkastuseläinlääkärintutkinto pätevöittää toimimaan lihantarkastuseläinlääkäriä teurastamolla. Se muodostaa joko itsenäisen kokonaisuuden tai osan elintarvikehygienikkotutkinnosta ja on laajuudeltaan 15 opintopistettä (op). Tutkinnon voi suorittaa valmistunut eläinlääkäri, ja se sisältää neljän viikon harjoittelun sekä kuulustelun. Koulutuksesta vastaa elintarvike- ja ympäristöhygienian osasto.^{6,8}

3.1.2 Tieteellinen jatkokoulutus

Eläinlääkärit suorittavat tieteellisenä jatkokoulutustutkintonaan eläinlääkärintutkinnon. Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta voi hyväksyä eläinlääketieteen tohtorintutkintoa suorittamaan henkilön, joka on joko suorittanut eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinnon Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa (aik. eläinlääketieteellinen korkeakoulu), suorittanut ulkomaisessa korkeakoulussa tasoltaan vastaavan tutkinnon, hyväksytty Helsingin yliopiston eläinlääketieteelliseen tiedekuntaan suorittamaan eläinlääketieteen lisensiaatin tutkintoa tai jolla Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta on todennut muutoin olevan riittävät eläinlääketieteen tiedot ja valmiudet eläinlääketieteen tohtorintutkinnon suorittamista varten.^{6,9}

Tieteellisessä jatkokoulutuksessa opiskelija perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet soveltaa tutkimusalallaan itsenäisesti ja kriittisesti tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa. Lisäksi hän perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin sekä pystyy seuraamaan yleisen tietenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen kehitystä.^{6,9}

3.2 Täydennyskoulutus

Täydennyskoulutus tarkoittaa koulutusta, joka ei lähtökohtaisesti johda tutkintonimikkeeseen. Määrittelyssä on hieman epätasaisuutta, sillä esimerkiksi tiedekunnan kotisivuilla täydennyskoulutus on ryhmitelty jatkokoulutuksen alle.¹⁰

3.2.1 Helsingin yliopisto

Eläinlääketieteellinen tiedekunta vastaa osaltaan täydennyskoulutuksesta tarjoamalla tiettyjä kursseja myös valmistuneille eläinlääkäreille sekä tarjoaa oman henkilöstönsä asiantuntemusta muiden täydennyskoulutusta tuottavien organisaatioiden käyttöön.^{6,10}

Lisäksi Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, jolla on yksiköt Mikkelissä ja Seinäjoella, on mahdollinen reservi täydennyskoulutuksessa, toimintaa ei ole ollut Mikkelin yksikön luomukoulutuksia lukuun ottamatta.¹¹

Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia on myös Helsingin yliopiston täydennyskoulutusyksikkö, jolla on mahdollisuus tuottaa eläinlääketieteellistä täydennyskoulutusta. Palmeniassa on myös valmiudet tuottaa uusia akateemisen oppisopimuksen koulutuskokonaisuuksia. Esimerkiksi syksyllä 2009 alkaneessa tautimallipatologian oppisopimuskoulutuksessa oli yhtenä kohderyhmänä eläinlääkärit.

Akateemisessa oppisopimuskoulutuksessa suoritetaan tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa tietyn alan erityispätevyys. Oppisopimuskoulutus on alkanut opetusministeriön rahoituksella ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa syksyllä 2009.¹²

Eläinlääketieteellinen tiedekunta tarjoaa mahdollisuuden suorittaa täydennyskoulutusdiplomin, jonka laajuus on 30 op. Tällä hetkellä diplomi on mahdollista saada kahdelta alalta: ympäristöterveydenhuollon johtamisen diplomi sekä tuotantoeläinlääkärin täydennyskoulutusdiplomi.¹³

Diplomien sisältö vaihtelee järjestävän osaston mukaan. Elintarvike- ja ympäristöhygienian osaston järjestämä ympäristöterveydenhuollon johtamisen diplomiohjelma on enemmän kurssimuotoista opetusta ja lähipäiviä sisältävä kokonaisuus, johon vaaditaan tiettyjen kurssien suorittaminen.¹⁴

Tuotantoeläinlääkärin täydennyskoulutusdiplomi puolestaan sisältää henkilökohtaisen suunnitelman mukaan yleiskoulutusta, diplomin alaan kuuluvaa työtä, kirjallisuuskatsauksen sekä muita oman alan opintoja, ja sillä voidaan näyttää toteen pitkäjänteinen täydennyskouluttautuminen kyseiseltä alalta. Dokumentit kootaan esittelykansioon, portfolioon, jonka perusteella kliinisen tuotantoeläinlääketieteen osasto myöntää todistuksen täydennyskouluttautumisesta eli täydennyskoulutusdiplomin.¹⁵

Eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa on mahdollista suorittaa myös kansainvälisiä erikoistumistutkintoja (Diplomate-tutkinnot) eri aloilta. Nämä kansainväliset tutkinnot voidaan hyväksyä joko kokonaan tai osaksi kansallista erikoistumistutkintoa.⁶

3.2.2 *Fennovet*

Fennovet Oy:n omistaa Suomen Eläinlääkäriliitto ry. Yhtiön tarkoituksena on tuottaa eläinlääkäreiden ja muiden eläinlääkärintoimen harjoittamiseen liittyvien ammattiryhmien tarvitsemia palveluita. Fennovet Oy tarjoaa koulutuspalveluita, julkaisee ja myy ammattikirjallisuutta sekä muuta eläinlääkärintoimeen tarvittavaa materiaalia.²

Fennovetin koulutuspalvelut löytyvät yrityksen internet-sivuilta. Fennovet oma koulutus -sivuilta löytyy tietoa tulevista kursseista. Sivulla on myös palvelu, jossa voi ilmoittautua kursseille kurssin sivulta löytyvästä linkistä, jolloin osallistumisvahvistus tulee ilmoittautujan sähköpostiin. Jos kurssi on täynnä, ilmoittautuja saa siitä tiedon ja on automaattisesti jonossa, ja vapautuvasta paikasta ilmoitetaan hänelle heti.²

Fennovet ylläpitää myös koulutuskalenteria, jonne on koottu muidenkin koulutuksen tarjoajien eläinlääkäreille suuntaamia tilaisuuksia sekä kotimaasta että ulkomailta. Sivulla on linkki, jonne koulutuksesta voi ilmoittaa. Lisäksi käytettävissä on kurssien materiaalit -sivusto, jonne pääsevät vain Fennovetin kursseihin osallistujat kurssikohtaisilla tunnuksilla. Fennovet kokoaa ja tuottaa myös painetun Eläinlääkärien koulutus -julkaisun vuosittain.²⁻⁴

3.2.3 Muut eläinlääkäriyhdistykset

Suomen Eläinlääkäripraktikot ry (SEP) on hevos- ja pieneläinpraktiikassa toimivien eläinlääkärien yhdistys, jonka tarkoituksena on toimia yhdysiteenä maan eri alojen erikoispraktikkojen kesken ja kehittää yhdistyksen edustamia erikoisaloja. Tätä on toteutettu järjestämällä luento- ja koulutustilaisuuksia, toimimalla neuvottelevana elimenä alan tieteellisissä ja teknisissä kysymyksissä sekä pitämällä yhteyttä muihin koti- ja ulkomaisiin eläinlääkärijärjestöihin ja muihin yhdistyksen toimialaa sivuaviin yhteenliittyimiin. SEP ry järjestää jäsenilleen korkeatasoisia koulutustilaisuuksia, joista merkittävin on keväisin yhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä pidettävä kolmipäiväinen jatkokoulutustilaisuus. Syksyisin ja talvisin järjestetään pienempimuotoista koulutusta praktiikan erikoisaloilta. Luennoitsijoina ovat alojensa suomalaiset ja kansainväliset huiput. SEP ry on yhdistyksenä jäsenenä FECAVA:ssa (The Federation of European Companion Animal Veterinary Associations) ja WSAVA:ssa (World Small Animal Veterinary Association), jotka järjestävät mm. korkeatasoisia kansainvälisiä kongresseja.¹⁶

Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry (TEY) on tuotantoeläinten parissa työskentelevien eläinlääkärien yhdistys. Sen tarkoituksena on toimia yhdysiteenä tuotantoeläinlääkäreiden kesken ja kehittää tuotantoeläinlääketiedettä alana. Yhdistys järjestää luento- ja koulutustilaisuuksia eri puolilla Suomea, toimii neuvottelevana elimenä alansa tieteellisissä ja teknillisissä kysymyksissä, pitää yhteyttä muihin koti- ja ulkomaisiin eläinlääkärijärjestöihin sekä muihin yhdistyksen toiminta-alaa sivuaviin yhteenliittyimiin. Yhdistys myöntää jäsenilleen myös apurahoja täydennyskoulutukseen.¹⁷

Lisäksi Suomessa on useita eläinlääkäriyhdistyksiä, jotka tarjoavat koulutusta jäsenilleen, mutta joilla ei ole kotisivuja ja toiminta on pienimuotoisempaa. Näitä ovat muun muassa Suomen kunnaneläinlääkäri-liitto ry, Suomen oftalmologieläinlääkärit ry sekä Eläinlääkärihygienikkojen yhdistys ry.¹⁸

3.2.4 Hankkeet

Etenkin Pohjois-Savossa on ollut aktiivista hankkeiden yhteydessä tapahtuvaa koulutustoimintaa. Ensimmäisiä koulutushankkeita olivat ELKE I ja ELKE II, jotka toteutettiin vuosina 2004-2006. Hankkeissa koulutettiin eläinlääkäreiden lisäksi myös tuottajia, ja se synnytti pysyviä yhteistyöverkostoja alueelle.^{19,20}

LATU-hanke on Savonia-ammattikorkeakoulun lisälmen tulosalueen hallinnoima tutkimus-, koulutus- ja kehittämishanke, joka alkoi vuonna 2008 ja sen on tarkoitus päättyä 2010. Hankkeen toteuttajatahot ovat Savonian lisälmen tulosalue, Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta, Kuopion yliopisto, Evira ja MTT ja rahoittajina Itä-Suomen lääninhallitus, Pohjois-Savon kunnat ja Euroopan sosiaalirahasto. Tavoitteena on kehittää ja vahvistaa Pohjois-Savon maidon- ja lihan tuotantoa tuotannon rakenteen voimakkaassa muutosvaiheessa. Projekti painottuu alkutuotantoon ja eläinterveydenhuoltoon. Keskeisinä kohderyhminä hankkeessa ovat mm. eläinlääkärit, karjatilat, oppilaitokset, opiskelijat, meijerit, teurastamot, elintarvikekauppa ja kuluttajat. Hankkeessa edistetään tietotaidon siirtoa tuottajille ja eläintenhoitajille, kehitetään itäsuomalaisten eläinlääkäreiden erikoistumiskoulutusta sekä kehitetään alueellinen opiskelijafoorumi Itä-Suomen maidon- ja lihan tuotannon sekä elintarviketuotannon tueksi. Hankkeen aikana luodaan kansainvälinen asiantuntijaverkosto ja internetissä toimiva sähköinen ympäristö, johon kootaan keskitetysti tuotantoympäristöä ja -hygieniaa koskevat toimintamallit. Hankkeessa testataan ja kehitetään toimintamallia, jossa eläinlääkärit voivat osallistua karjarakennusten suunnitteluun.²¹

Myös muissa hankkeissa on ollut mukana koulutuksia, joihin eläinlääkärit voivat osallistua, mutta niissä toiminta on ollut pienimuotoisempaa ja tarjolla on ollut koulutuskokonaisuuksien sijaan lähinnä yksittäisiä koulutuspäiviä.

3.2.5 Viranomaiset

Aluevirastot sekä maa- ja metsätalousministeriö järjestävät säännöllisesti koulutusta ajankohtaisista aiheista. Valmiuseläinlääkärien koulutukseen osallistuu myös Evira, jolla on myös muuta koulutustarjontaa. Jokavuotiseksi koulutustapahtumaksi on vakiintunut myös viranomaisten yhteistyössä järjestämät Lääke- ja tarttuvat taudit -koulutuspäivät loppukevästä Helsingissä.²²

3.2.6 Kansainvälinen täydenniskoulutustarjonta

Täydenniskoulutuskyselyn tuloksissa eniten mainintoja saanut yksittäinen ulkomaalainen koulutuksen tarjoaja oli European School for Advanced Veterinary Studies (ESAVS). Se on luxemburgilainen organisaatio, jonka tarkoituksena on tarjota korkealaatuista jatkokoulutusta eläinlääkäreille eri puolilla Eurooppaa.²³ Kansainvälisesti on tarjolla todella suuri määrä korkeatasoista täydenniskoulutusta ja täydenniskoulutustutkimuksen tulosten perusteella eläinlääkärit osaavat hyödyntää tarjontaa hyvin.

3.2.7 Muu täydenniskoulutustarjonta

Edellä mainittujen koulutuksen tarjoajien lisäksi Suomessa on tarjolla suuri määrä eläinlääkäreille soveltuvaa täydenniskoulutusta. Tietoa on saatavilla koulutuskalentereista,²⁻⁴ viitetiedoissa mainitulta internet-sivustoilta, Eläinlääkärilehdestä sekä muista alan lehdistä jne.

4 Viitteet

- 1) Laki eläinlääkäriammattin harjoittamisesta 21.1.2000/29.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000029>
 - 2) Fennovetin kotisivut <http://www.fennovet.fi/>
 - 3) Eläinlääkärien koulutus 2009, Fennovet Oy, Helsinki 2009.
 - 4) Eläinlääkärien koulutus 2010, Fennovet Oy, Helsinki 2010.
 - 5) Eläinlääketieteellisen tiedekunnan kotisivuilla oleva esittely erikoistumisopinnoista. <http://www.vetmed.helsinki.fi/opiskelu/jatkotutkinnot/erikoistuminen.html>
 - 6) Jatko- ja täydennyskoulutus eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa -esite. Helsingin yliopisto, Eläinlääketieteellinen tiedekunta, Helsinki 2009.
 - 7) Eläinlääketieteellisen tiedekunnan kotisivuilla oleva esittely elintarvikehygieenikotutkinnosta.
<http://www.vetmed.helsinki.fi/opiskelu/jatkotutkinnot/taydennyskoulutus/elintarvikehygieenikko.html>
 - 8) Eläinlääketieteellisen tiedekunnan kotisivuilla oleva esittely tarkastuseläinlääkäritutkinnosta.
http://www.vetmed.helsinki.fi/elintar/opiskelu_tarkastus_ELL.html
 - 9) Eläinlääketieteellisen tiedekunnan kotisivuilla oleva esittely tohtorintutkinnosta.
<http://www.vetmed.helsinki.fi/opiskelu/jatkotutkinnot/tohtoriohjeet.html>
 - 10) Eläinlääketieteellisen tiedekunnan kotisivuilla oleva esittely täydennyskoulutuksesta. <http://www.vetmed.helsinki.fi/opiskelu/jatkotutkinnot/taydennyskoulutus/yleista.html>
 - 11) Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin kotisivut. <http://www.helsinki.fi/ruralia/>
 - 12) Helsingin yliopiston koulutus ja kehittämiskeskus Palmenian kotisivut. <http://www.palmenia.helsinki.fi/koulutus/index.asp>
 - 13) Eläinlääketieteellisen tiedekunnan kotisivuilla oleva esittely täydennyskoulutusdiplomeista.
<http://www.vetmed.helsinki.fi/opiskelu/jatkotutkinnot/taydennyskoulutus/diplomit.html>
 - 14) Elintarvike- ja ympäristöhygienian osaston kotisivuilla oleva esittely diplomista.
http://www.vetmed.helsinki.fi/elintar/opiskelu_diplomi.html
 - 15) Kliinisen tuotantoeläinlääketieteen laitoksen sivuilla oleva esittely diplomista.
<http://www.vetmed.helsinki.fi/saari/diplomi/>
 - 16) Suomen eläinlääkäripraktikot ry:n kotisivut. <http://www.sep.fi/>
 - 17) Tuotantoeläinlääkäriyhdistyksen kotisivut. <http://www.tey.fi/>
-

- 18) Suomen eläinlääkäriliiton kotisivuilla oleva esittely erikois- ja paikallisyhdistyksistä.
http://www.sell.fi/elainlaakariliitto/linkkeja_ja_tietolahteita/erikoisyhdistykset_ja_paikalliseurat
 - 19) Elke-hankkeen esittely. www.elke.fi/user_files/files/ELKE_2_-esitys,_5.11.2005.ppt
 - 20) Tuovinen, V. Tiedote ELKE-hankkeen päättymisestä.
www.elke.fi/user_files/files/Elainterveidenhuolto_2007/Elke-tiedote.doc
 - 21) LATU-hankkeen kotisivut. <http://latu.savonia.fi/>
 - 22) Eviran kotisivuilla oleva tapahtumakalenteri. <http://www.evira.fi/portal/fi/evira/tapahtumat/>
 - 23) European School for Advanced Veterinary Studies -kotisivut. <http://www.esavs.net/>
-

Liite 1. Kyselytutkimuksessa käytetty saatekirje ja tutkimuskaavake

Saate Eläinlääkäriliiton jäsenille lähtevään viestiin koskien eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kehittämistä ja täydennyskoulutustarpeita.

Arvoisa Eläinlääkäriliiton jäsen,

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan täydennyskoulutusneuvottelukunnan (toimikausi 2007-2009) tehtävänä on pyrkiä löytämään keinoja, joilla **eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen sisältöjä ja toteutustapoja voidaan kehittää tarpeita vastaaviksi.**

Neuvottelukunnan työhön liittyen Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti on laatinut **eläinlääkäreille heidän täydennyskoulutusta koskevia toiveitaan kartoittavan kyselyn**, jonka Eläinlääkäriliitto on lupautunut välittämään vastattavaksi jäsenilleen.

Kysely löytyy linkistä:

<https://elomake.helsinki.fi/lomakkeet/16585/lomake.html>

Kysely on luottamuksellinen ja sen tulokset tullaan saattamaan tiedoksi kaikille tahoille, jotka ovat edustettuina Neuvottelukunnassa. Tuloksia hyödyntämällä eri koulutuksen järjestäjät voivat kehittää palvelujaan eläinlääkäreiden esittämien toiveiden suuntaisesti.

Vastausaika sähköiseen kyselyyn on perjantaihin 14.8.2009 saakka.

Kyselyyn liittyvät lisätiedot ja palaute: pia.kattelus@helsinki.fi

Kiitos panoksestanne.

Johdanto	Hyvä vastaaja, tällä kyselyllä kootaan ehdotuksia eläinlääkäreiden tutkintojen jälkeisen täydennyskoulutuksensa kehittämiseksi sekä kartoitetaan heidän täydennyskoulutustarpeitaan. Eläinlääkäreiden täydennyskoulutus voi olla eläinlääketieteellisen ammatillisen osaamisen kartuttamista tai liittyä muuten eläinlääkärin tehtävässä toimimiseen (lainsäädännön tuntemus, hallinto, yritystoiminta ym.). Kyselyyn vastaaminen on luottamuksellista. Sen tulokset saatetaan tiedoksi Helsingin yliopiston Eläinlääketieteellisen tiedekunnan täydennyskoulutusneuvottelukunnassa edustettuina oleville tahoille (ml. Eläinlääkäriliitto). Kyselyyn vastaaminen kestää noin 10-15 minuuttia. Kyselystä vastaa Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti. Lisätiedot ja palaute: pia.kattelus@helsinki.fi
----------	--

Kysymysten numerot	TÄYDENNYSKOULUTUKSEEN OSALLISTUMINEN	
1.	Oletteko osallistunut yksittäisiä koulutuspäiviä pidempikestoisempaan täydennyskoulutukseen	
1.1.	Kahden viime vuoden aikana	
1.2.	Yli kaksi vuotta sitten	
1.3.	En lainkaan	
2.	Oletteko hakeutunut täydennyskoulutukseen	
2.1.	Omasta aloitteestanne	
2.2.	Työnantajan ehdotuksesta	
2.3.	Muusta syystä; mistä ?	
3.	Aiotteko osallistua täydennyskoulutukseen	
3.1.	Jo kuluvan vuoden aikana	
3.2.	Ensi vuonna	
3.3.	En aio osallistua täydennyskoulutukseen vuoden kuluessa	
	KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄT	
4.	Minkä organisaatioiden järjestämään täydennyskoulutukseen olette osallistunut viimeisen kolmen vuoden aikana ?	
4.1.	Omalla työskentelyalueellanne	
4.2.	Oman työskentelyalueenne ulkopuolella	
5.	Mikä täydennyskoulutuksen järjestäjä on omalta kannaltanne tärkein?	
6.	Arvioikaa omalta kannaltanne tärkeimmän täydennyskoulutuksen järjestäjän toimintaa. Onko saamanne koulutus ollut mielestänne:	
6.1.	Ajankohtaista	
6.2.	Sisällöllisesti tieto- ja osaamistarpeitani vastaavaa	
6.3.	Parhaita asiantuntijoita käyttävää	
6.4.	Riittävän laajaa	
6.5.	Järjestetty sopivalla etäisyydellä	
6.6.	Sopivilla tavoilla toteutettua	
6.7.	Hinta-laatusuhde kohdallaan	
6.8.	Hyvin markkinoitua	
6.9.	Muita kommentteja:	

	KOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISEN TAVAT	
7.	Miten pitkäkestoiseen täydennyskoulutukseen olisitte halukas osallistumaan?	
7.1.	Puolen päivän koulutustilaisuuksiin	
7.2.	Yksittäisiin koulutuspäiviin	
7.3.	Kahden perättäisen koulutuspäivän kokonaisuuteen	
7.4.	Kolmen tai useamman perättäisen koulutuspäivän kokonaisuuteen	
7.5.	1-2 vuoden koulutusohjelmaan, jossa on säännöllisin väliajoin yksi tai kaksi perättäistä koulutuspäivää sekä itsenäistä opiskelua koulutuspäivien välillä	
7.6.	Laajahkoon täydennyskoulutuskokonaisuuteen, jonka voi suorittaa joustavasti omaan tahtiin ja monimuotoisesti useamman vuoden aikana	
	Haluaisin osallistua koulutukseen, joka kestää (oma kuvaus):	
8.	Osallistuisitteko mieluiten täydennyskoulutukseen, joka on järjestetty:	
8.1.	Päivällä	
8.2.	Arki-iltoina	
8.3.	Viikonloppuisin (esim. perjantai ilta + lauantai päivä tai lauantai ja sunnuntai)	
8.4.	Muulla tavalla, miten ?	
9.	Pystytekö osallistumaan täydennyskoulutukseen parhaiten johonkin tiettyyn aikaan vuodesta?	
9.1.	En, työssäni ei ole senkaltaista vaihtelua.	
9.2.	Kyllä, voisin osallistua parhaiten	
10.	Miten kauas olette halukas matkustamaan osallistuaksenne täydennyskoulutukseen ?	
10.1.	Haluun osallistua vain omalla paikkakunnalla tai lähialueella järjestettävään koulutukseen	
10.2.	Olen halukas osallistumaan koulutukseen kauempanakin, jos koulutukseen osallistuminen ja edestakainen matkustaminen onnistuvat yhden päivän aikana	
10.3.	Olen halukas osallistumaan pidemmänkin matkan päässä järjestettävään täydennyskoulutukseen ja käyttämään aikaa matkustamiseen, jos koen koulutuksen tarpeelliseksi	
10.4.	Olen halukas osallistumaan jopa ulkomailla järjestettävään täydennyskoulutukseen, jos koen koulutuksen tarpeelliseksi	
10.5.	Olen periaatteessa halukas osallistumaan (kotimaassa tai ulkomailla) järjestettävään täydennyskoulutukseen, mutta tällä hetkellä se ei ole minulle mahdollista siksi että:	
	OPETUSMENETELMÄT	
11.	Millä tavalla järjestettyyn täydennyskoulutukseen mieluiten osallistuisitte; valitkaa neljä (4) vaihtoehtoa	
11.1.	Asiantuntijaluentoihin lähiopetuksena	
11.2.	Asiantuntijaluentoihin välitettynä reaaliaikaisesti videoneuvotteluna tiettyyn paikkaan	
11.3.	Asiantuntojaluentoihin reaaliaikaisesti omalta tietokoneelta seuraten	
11.4.	Asiantuntijaluentoihin videotallenteina internetistä	

11.5.	Ohjattuun itsenäiseen työskentelyyn etäopiskeluna	
11.6.	Verkossa opiskeltavaan itsenäisesti suoritettavaan kokonaisuuteen	
11.7.	Verkossa opiskeltavaan pääosin itsenäisesti suoritettavaan mutta tutor-ohjauksen tukemaan kokonaisuuteen	
11.8.	Parityöskentelyyn	
11.9.	Ryhmätyöskentelyyn	
11.10.	Käytännön harjoituksiin	
11.11.	Edellämainittuja vaihtoehtoja monimuotoisesti yhdistelevään koulutukseen	
11.12.	Jollakin muulla tavalla toteutettuun täydennyskoulutukseen; mihin ?	
12.	Mitä etä- ja virtuaaliopetuksen välineitä olette käyttäneet opiskelun yhteydessä ?	
12.1.	Verkkokursseja oppimisympäristöissä	
12.2.	Oppimateriaaleja web-sivustoilta, intranetistä tms.	
12.3.	Videoneuvottelua luokkatilanteessa	
12.4.	Videoneuvottelua omalta tietokoneelta (esim. Skype, Connect Pro)	
12.5.	Yhteisöllistä tiedon tuottamista wikissä	
12.6.	Puhelinneuvottelua	
12.7.	Televisio- tai radio-ohjelmia	
12.8.	CD tai DVD -muotoista oppimateriaalia	
12.9.	Muuta, mitä ?	
13.	Osallistuisitteko täydennyskoulutukseen enemmän, mikäli sitä tarjottaisiin monipuolisemmin etä- tai virtuaaliopiskeluna ?	
13.1.	Kyllä, varmasti	
13.2.	Mahdollisesti	
13.3.	Tuskin	
13.4.	En	
13.5.	Perustelkaa vastauksenne lyhyesti:	
	KOULUTUKSEN KUSTANNUKSET	
14.	Minkä hintainen korkeatasoinen yksittäinen täydennyskoulutuspäivä saa mielestänne olla?	
14.1.	50–150 euroa	
14.2.	yli 150 – 300 euroa	
14.3.	yli 300–500 euroa	
14.4.	yli 500 euroa	
14.5.	Perustelkaa vastauksenne lyhyesti	
15.	Onko eläinlääkäreille tällä hetkellä tarjottava täydennyskoulutus kustannuksiltaan	
15.1.	Sopivan hintaista	
15.2.	Liian kallista	

16.	Onko saamanne täydennyskoulutuksenne kustannuksista pääosin vastannut	
16.1.	Työnantaja	
16.2.	Koulutuksen järjestäjä (esim järjestö, projekti tms)	
16.3.	Osallistuja itse	
16.4.	Edellä mainitut tahot yhdessä	
16.5.	Jokin muu taho; mikä	
17.	Miten omaehtoiseen täydennyskoulutukseen osallistumisen kustannusten pitäisi mielestänne jakautua ?	
17.1.	Osallistuja vastaa itse kustannuksista	
17.2.	Työnantaja vastaa osasta kustannuksia, koska työntekijän osaamistason nostaminen koituu myös työnantajan eduksi	
17.3.	Muulla tavoin, miten ?	
	TÄYDENNYSKOULUTUKSESTA TIEDOTTAMINEN	
18.	Mistä löydätte tietoa itseänne kiinnostavasta täydennyskoulutuksesta?	
19.	Millä tavoin täydennyskoulutustarjonnasta pitäisi mielestänne tiedottaa, että se tavoittaisi eläinlääkärit paremmin	
	EHDOTUKSET TÄYDENNYSKOULUTUKSEN SISÄLLÖIKSI JA KEHITTÄMISEKSI	
20.	Mihin aiheisiin liittyen olette osallistunut täydennyskoulutukseen viimeisen kolmen vuoden aikana ?	
21.	Mitä hyötyä teille on ollut täydennyskoulutuksesta, johon olette osallistunut?	
22.	Mitä ongelmia tai esteitä teillä on ollut täydennyskoulutukseen osallistumisessa ?	
23.	Mihin aiheisiin liittyvään täydennyskoulutukseen haluaisitte osallistua ?	
	Esitetyt vaihtoehdot on pääosin poimittu eläinlääkäreiden aiemmissa täydennyskoulutuskyselyissä esittämien toiveiden pohjalta. Vaihtoehtoja esitetään viidessä osassa. Valitkaa itsellenne yhteensä enintään kahdeksan (8) tärkeintä vaihtoehtoa.	
	AMMATTISPESIFI OSAAMINEN JA LAINSÄÄDÄNTÖ	
23.1.	Ajankohtaiset aiheet, kuten Influenssa A/ H1N1	
23.2.	Akuutti ensiapu	
23.3.	Elintarvikehygieniä	
23.4.	Eläinsuojelulainsäädäntö	
23.5.	Eläinten terveydenhuolto	
23.6.	Hygieenikkotutkinto	
23.7.	Kalojen hoito	
23.8.	Käypähoito	
23.9.	Käytännönläheinen tuotantoeläinkoulutus	
23.10.	Laitosvalvonta	
23.11.	Lampaiden terveydenhuolto	

23.12.	Nauta-, sika- ja siipikarjaterveydenhuollon syventävä koulutus	
23.13.	Pieneläinten peruspraktiikka tietojen päivittämiseksi	
23.14.	Pieneläinten uudet hoitokäytännöt	
23.15.	Suurelainten terveydenhuolto	
23.16.	Syventävä mikrobiologia (elintarvike ja vesi)	
23.17.	Tarttuvat eläintaudit	
23.18.	Terveydenhoito isoilla tuotantoeläintiloilla	
23.19.	Terveysvalvonta	
23.20.	Tuotantoeläinpraktiikan tietojen päivitys	
23.21.	Tuotantoeläinten hedelmällisyys	
23.22.	Tuotantoeläinten ruokinta	
23.23.	Valvonta	
23.24.	Ympäristöterveydenhuollon osa-alueiden suunnitelmien laadinta	
	YLEISET TYÖELÄMÄTAIDOT	
23.25.	Ajanhallinta	
23.26.	Ammattietiikka	
23.27.	Asiakaspalvelu	
23.28.	Eläinlääkärin erilaiset uramahdollisuudet, uralla eteneminen ja jatkokoulutusmahdollisuudet	
23.29.	Elämänhallinta	
23.30.	Esiintymistaidot	
23.31.	Neuvottelutaidot	
23.32.	Ohjaustehtävissä toimiminen	
23.33.	Omien vahvuuksien tunnistaminen ja urapolun luominen	
23.34.	Onnistunut työnhakuprosessi	
23.35.	Opetus- ja koulutustehtävissä toimiminen	
23.36.	Suullinen ilmaisu	
23.37.	Tehokas internetin käyttö	
23.38.	Tietotekniikka: toimisto-ohjelmien sujuva käyttö	
23.39.	Työssäjaksamisen keinot	
23.40.	Verkostoissa toimiminen	
23.41.	Viestintä (sisäinen ja ulkoinen)	
23.42.	Vuorovaikutustaidot	
23.43.	Väkivaltaisen asiakkaan kohtaaminen	
23.44.	Yhteistyötaidot	
	YRITTÄJÄNÄ JA ESIMIEHENÄ TOIMIMINEN	
23.45.	Esimiestaidot	
23.46.	Kirjanpito	
23.47.	Liiketoimintasuunnitelman tekeminen	
23.48.	Markkinointi	

23.49.	Muutosjohtaminen	
23.50.	Palvelujen tuotteistaminen	
23.51.	Taloushallinto	
23.52.	Verotus	
23.53.	Yrittäjänä toimiminen	
23.54.	Yrityksen perustaminen	
23.55.	Yritysrahoitus	
23.56.	Yritystoiminta	
	HENKILÖSTÖHALLINTO	
23.57.	Eläköityminen	
23.58.	Palkkaus	
23.59.	Tehtävänkuvien määrittely	
23.60.	Työn vaativuuden arviointi	
	HALLINTO JA LAINSÄÄDÄNTÖ	
23.61.	Esittelijänä toimiminen	
23.62.	Hallintolainsäädäntö (hyvä hallintomenettely, päätöksenteko, hallinto-oikeus)	
23.63.	Julkisuuslainsäädäntö	
23.64.	Kunnallinen päätöksenteko ja siihen vaikuttaminen	
23.65.	Kuntaeläinlääkäriin yhteistyötahot, eri toimijoiden tehtävät ja toimivalta	
23.66.	Laadunhallinta, laatujärjestelmät	
23.67.	Työsuhdelainsäädäntö (työntajana, esimiehenä tai työntekijänä)	
23.68.	Valtion- ja kunnallishallinto	
23.69.	Vastuukysymykset, jääviys	
23.70.	Viranomaisen juridinen asema	
23.71.	Virkaehtosopimuslainsäädäntö	
23.72.	Virkaeläinlääkäriin tehtävät	
23.73.	Kertokaa muista koulutustoiveistanne tai tarkentakaa luettelosta valitsemianne teemoja.	
24.	Vapaa sana	
	Voitte kyselyn lopuksi vielä kertoa eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksen kehittämiseen tai koulutustarjontaan liittyviä kommentteja, joita ette vastauksissanne ole voinut tuoda julki. Voitte myös täydentää edellä antamianne vastauksia omin sanoin.	
	VASTAAJAN TIEDOT	
25.	Ammattipätevyys	
25.1.	Eläinlääketieteen kandidaatti	
25.2.	Eläinlääketieteen lisensiaatti	
25.3.	Erikoiseläinlääkäri	
25.4.	Eläinlääketieteen tohtori	
25.5.	Muu, mikä ?	

26.	Tämänhetkiset työtehtävät	
26.1.	Pieneläinpraktiikka	
26.2.	Tuotantoeläinpraktiikka	
26.3.	Hevospraktiikka	
26.4.	Sekapraktiikka	
26.5.	Hygieenikon tehtävät	
26.6.	Ymäristöterveydenhuollon johtotehtävät	
26.7.	Valtionhallinto	
26.8.	Tutkimus	
26.9.	Asiantuntijatehtävät	
26.10.	Opetus	
26.11.	Teollisuus	
26.12.	En ole tällä hetkellä työelämässä	
26.13.	Muu, mikä ?	
27.	Työskentelyvuodet alalla	
27.1.	Alle vuosi	
27.2.	1-5 vuotta	
27.3.	5-10 vuotta	
27.4.	11-20 vuotta	
27.5.	Yli 20 vuotta	
28.	Sukupuoli	
28.1.	Mies	
28.2.	Nainen	
29.	Ikä	
29.1.	alle 30 vuotta	
29.2.	30-39 vuotta	
29.3.	40-49 vuotta	
29.4.	50 vuotta tai enemmän	
30.	Työnantaja	
30.1.	Kunta tai kuntayhtymä	
30.2.	Valtio	
30.3.	Yksityinen yrittäjä tai ammatinharjoittaja	
30.4.	Yksityinen sektori, toisen palveluksessa	
31.	Asuinpaikkakunta	
31.1.	Pääkaupunkiseutu	
31.2.	Muu kaupunki, jossa yli 100 000 asukasta	
31.3.	Kaupunki, jossa alle 100 000 asukasta	
31.4.	Maaseutu	

32.	Asuinmaakunta	
32.1.	Ahvenanmaa	
32.2.	Etelä-Karjala	
32.3.	Etelä-Pohjanmaa	
32.4.	Etelä-Savo	
32.5.	Itä-Uusimaa	
32.6.	Kainuu	
32.7.	Kanta-Häme	
32.8.	Keski-Pohjanmaa	
32.9.	Keski-Suomi	
32.10.	Kymenlaakso	
32.11.	Lappi	
32.12.	Pirkanmaa	
32.13.	Pohjanmaa	
32.14.	Pohjois-Karjala	
32.15.	Pohjois-Pohjanmaa	
32.16.	Pohjois-Savo	
32.17.	Päijät-Häme	
32.18.	Satakunta	
32.19.	Uusimaa	
32.20.	Varsinais-Suomi	
	Kiitos vastauksestanne !	

Liite 2. Listaus kyselyssä esiin tulleista koulutuksen tuottajista**Kyselyssä mainitut koulutuksen tarjoajat****Helsingin yliopisto**

Eläinlääketieteellinen tiedekunta
Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (Helsingin yliopisto, Uudenmaan aikuiskoulutusyksikkö)
Helsingin yliopisto
Yliopistollinen eläinsairaala
Helsingin yliopisto, Maa- ja metsätieteellinen tiedekunta

Muu yliopistollinen koulutus

Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskus
Kuopion yliopisto
Jyväskylän avoin yliopisto
Tampereen yliopisto
Tampereen avoin yliopisto
Avoin yliopisto

Eläinlääkärien yhdistykset

SEP ry (Suomen eläinlääkäripraktikot ry)
SKEL ry (Suomen kunnaneläinlääkärit ry)
TEY ry (Tuotantoeläinlääkäriyhdistys)
SEO ry (Suomen oftalmologieläinlääkärit/Suomen eläinlääkärioftalmologit ry)
EHY ry (Eläinlääkärihygienikkoyhdistys ry)
TEP (Tuotantoeläinpraktikot)

Eläinlääkäriliitto + Fennovet

SELL ry (Suomen eläinlääkäriliitto ry)
Fennovet Oy
Eläinlääkäripäivät

Kansainväliset koulutuksenjärjestäjät

AVA (Association of Veterinary Anaesthetists)
DG SANCO (Euroopan komission terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosasto)
EPIZONE-tutkimuskonsortio
EDQM (European Directorate for the Quality of Medicines & HealthCare)
TATAA Biocenter (Göteborg)
ESAVS (European School for Advanced Veterinary Studies)
AO-Foundation
ECDC (European Centre of Disease Control and Prevention)
Poultry Veterinary Study Group of EU
Institute of Poultry Diseases, Free University Berlin
The National Veterinary Institute, Norja
Technical University of Denmark
SVEPM (The Society for Veterinary epidemiology and Preventive Medicine)
Aviagen
ACVIM (American College of Veterinary Internal Medicine)
VECCS (The Veterinary Emergency and Critical Care Society)

Ulkomaiset järjestäjät

WSAVA (World Small Animal Veterinary Association)
BSAVA (British Small Animal Veterinary Association)
ESVO (European Society of Veterinary Ophthalmology)
ECVO (European College of Veterinary Ophthalmologists)
NCVO (National Council for Voluntary Organisations)
TTA (Tibial Tuberosity Advancement) Sveitsi
Nordic Society for Veterinary Pathologists
EVDS (European Veterinary Dental Society)
EU
IPVS-kongressit (International Pig Veterinary Society)
ICMSF (International Commission on Microbiological Specifications for Foods)
North American Veterinary Association
Skinnklubben, Ruotsi
ESVD (European Society of Veterinary Dermatology)
WHO (World Health Organization)
NKVet (Nordic Committee for Veterinary Scientific Cooperation)
Efeco
ESVOT (European Society of Veterinary Orthopaedics and Traumatology)
VOS (Veterinary Orthopedic Society)
ECVS (European College of Veterinary Surgeons)
Svenska Djursjukhusföreningen
KYON veterinary surgical products
NoVAS (Nordic Vet Acupuncture Society)
EAVDI (European Association of Veterinary Diagnostic Imaging)
Esaote
ECVIM (European Congress of Veterinary Internal Medicine)
VIN (Veterinary Information Network)
Fellowship Cornellin yliopistossa/Onkologia
EAVPT:n kongressit (European Association for Veterinary Pharmacology and Toxicology)
Internship-koulutus
ESFM (European Society of Feline Medicine)
TNAVC (The North American Veterinary Conference)
NOVA (The Nordic Forestry, Veterinary and Agricultural University Network)
Oslo Universitet
IVIS (International Veterinary Information Service)
ECPHM (European College of Porcine Health Management)
PEI (Prince Edward Island) Universitet Canada
ACVS (American College of Veterinary Surgeons)
British Sheep Veterinary Society
Cattle Consultancy Days, Tanska
World Buiatrics Congress
SVF (Sveriges Veterinärförbund)
Global Health
BVOA (British Veterinary Orthopaedic Association)
SEVC (Southern European Veterinary Conference)
Veterinary Instrumentation
ECVN (European College of Veterinary Neurology)

International Society for Animal Hygiene
AVEPA (Asociación de Veterinarios Españoles Especialistas en Pequeños Animales)
NACAM (Netherlands Association for Companion Animal Medicine)
AAEP (American Association of Equine Practitioners)
Nordic Kennel Union
IVAS (International Veterinary Acupuncture Society)
Bernin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan magneettikuvauskurssit

Viranomaiset

Evira
Lääninhallitus
Kansanterveyslaitos
Maa- ja metsätalousministeriö
Lääketietokeskus
Säteilyturvakeskus
Sosiaali- ja terveysministeriö
Valvira
Emea (Euroopan lääkevirasto)
Valtionkonttori
Kuluttajavirasto

Lääke-, ruoka- ja tarvikemyyjät

Lääkefirmat
Vetman
Eläinruokafirmat
LifeMed
Eickemeyer

Muut

Helsingin kaupunki
Elintarvike- ja terveys -lehti
Infektiotautien tutkimusyhdistys ITY
Johtamiskoulutukset eri järjestäjillä
Finnish Study Group for Antimicrobial Resistance ESCMID
Suomen siipikarjaliitto
HAUS Kehittämiskeskus Oy
AKAVA
Management Forum Ltd
CDP Solutions
Oman työnantajan tilaama koulutus
Omnia
Savonia ammattikorkeakoulu (sis. ELKE, LATU)
Suomen yrittäjäopisto
Eläinsairaala Aisti
Eläintautien torjuntayhdistys ry
Maataloustuottajain keskusjärjestö ry
Valion R-työryhmä
Promilk
Maitomestarit-hanke (Aluekehityssäätiö)

Suomen Maataloustieteellinen Seura ry
Pelastusopisto
Ympäristö- ja terveys -lehti
Fennomed Oy
Erityisalueeni (koe-eläimet) järjestöjen vuosittaiset koulutuspäivät
Erikoispraktikkojen koulutuspäivät
Suomen Lääketieteellis-biologisen Ultraääniseurain kurssit
Omallalla työpaikalla vanhemmalta kollegalta saatu koulutus
Esimiestyön näyttötutkinto
Helsingin yhteiskunnallinen opisto
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö ry
Proagria
Hippos ry
Suomen Latu ry
Suomen ratsastajainliitto ry
Kennelliitto ry
Kuntaliitto
Markkinointi-instituutti
HETI ry
Valio
FABA Palvelu
Kissojen geneettiset sairaudet ja kasvatustieteet
Mikrobiologian seurat
SOFT

Lite 3. Listaus kyselyssä mainituista koulutusaiheista joihin vastaajat olivat osallistuneet

Täydennyskoulutusaiheet

Akupunktio	2
Anestesia ja kivunhoito	8
Anestesia ja tehohoito	3
ATK-järjestelmät	2
Cow watching-kurssi	1
Diagnostinen kuvantaminen	4
Eksoottiset eläimet	2
Elintarvike- ja vesivälitteisen epidemian selvitys	1
Elintarvike ja ympäristöhygieniä	5
Elintarvikevalvonta	6
Eläinlääkinnällinen rajatarkastus	1
Eläinlääkäreiden johtamiskoulutus	2
Eläinlääkäripäivien pieneläinsektiot	3
Eläinlääkäripäivät	16
Eläinsuojelu	5
Eläintaudit	4
En mihinkään	2
Endokrinologia	3
Endoskopia	1
Ensiapu	3
Epidemiologia	4
Epizoottiset virustaudit eläinten virus-taudit	1
Farmakologia	1
Fysioterapia	1
HACCP	3
Hallinnollisiin kysymyksiin	4
Hallintopäätösten teko	1
Hammassairaudet (odontologia)	9
Hedelmällisyys	2
Hematologia	1
Hengitystiesairaudet	2
Henkilöstöjohtaminen	2
Hevosaiheiset koulutukset	13

Hevosien hoito päivystäjänä	3
Hevosien neurologia	1
Hevosien obstetriikka	8
Hevosien ortopedia	4
Hevosien silmäkurssi	1
Hevoskirurgia	1
Hevosten hammaskurssit	2
Hevosten hengitystiesairaudet,	1
Hevosten radiologia	1
Hevosten sisätaudit	2
Hygieniasiat	1
Hygienikkotutkinto	1
Ihotaudit (dermatologia)	8
Immunologia	1
Infektiotaudit	1
Johtaminen	9
Kardiologia	14
Kilpirauhasen vajaatoiminta	1
Kirjanpito	2
Kirurgia	2
Kissan ja koiran röntgenkurssi	1
Kissojen sairaudet	10
Kissojen silmänsairaudet,	1
Kliininen työ, tutkimus	1
Koe-eläimet	2
Koirien perinnölliset sairaudet	1
Kongressiesiintyminen englanniksi	1
Kotieläinten hyvinvointi koirajalostus	1
Kriisiviestintä	1
Käyttäytyminen ja feromonit	1
Laatuun liittyvä koulutus	1
Laboratoriokäytännöt	1
Laboratorion laaduntarkkailu	1
Lainsäädäntö	3

Lampaiden sairaudet & terveydenhuolto	4	Rakennussuunnittelu	2
Lihantarkastus	2	Rokotteiden erävalvonta	1
Lihaskaloiden terveydenhuolto	1	Rokotuskäytännöt	2
Lisääntymisoppi	2	Röntgen-kurssi	5
Luukirurgia	1	Ruokamyrkytyskoulutus	1
Lääkeyhtiöiden järjestämä koulutus	1	Siipikarja	1
Lääkkeet	2	Sikasairaudet	6
Lääninhallitusten koulutukset	2	Sisäilma	1
Management	1	Sisätautioppi	2
Markkinointi	1	Sivutuotteet	1
Mikrobikriteerit	2	Sorkkakongressi	1
Mikrobiologia	3	Statistiikka	1
Molekyläärimenetelmät	1	Tarkastuseläinlääkäripäivät	2
Molekyylibiologia ja genomiikka	1	Tarttuvat eläintaudit	5
Muita ajankohtaisia juttuja	2	Teollinen hygienia	1
Munuaiset	1	Terveydenhuolto	1
Nauta	6	Terveydensuojelu	2
Nautojen lisääntyminen	1	Tieteellinen kirjoittaminen	2
Nautojen terveydenhoito	3	TRACES	1
Neurologia	6	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	1
Oftalmologia	2	Tutkimusmenetelmät ja statistiikka	1
Oikeustiede	1	Tuotantoeläinsairaudet	4
Onkologia	2	Tuotantoeläinten terveydenhuolto	12
Ortopedia	11	Tupakkavalvonta	2
Osteopatia	1	Työssä jaksaminen	1
Patologia	2	Työyhteisön kehittäminen	1
Pedagogiikka	3	Tähystysleikkaukset	1
Pieneläinkirurgia	7	Uima- ja talousvesi	1
Pieneläinortopedia	1	Ultraäänikoulutukseen	8
Pieneläinten gastroenterologia	2	Utareterveys	2
Pieneläinten lisääntymistiede	6	Vaarallisten aineiden kuljetus	1
Pieneläinten radiologia	1	Valmiuskoulutus	1
Pieneläinten sairauksiin	16	Valvonnan seudullistaminen	1
Pieneläinten silmätaudit	1	Vasikoiden hyvinvointi	1
Pieneläinten sisätaudit	6	Verenpaine	1
Pieneläinten tehohoito	3	Veripankki	1
Pieneläinten ultraäänitutkimukset	13	Verotus	2

Virkaeläinlääkärin tehtävät	3
Yksittäiset ympäristöterveydenhuollon koulutuspäivät	1
Yleiseläinlääketiede	1
Ympäristöterveydenhuollon johtaminen	1
Ympäristöterveydenhuollon seudullistaminen	1
Ympäristöterveydenhuolto	5
Yrittäjäkoulutus	4
Zoonoosit	1
Kliininen lääketiede	1
Elintarviketurvallisuus	1

Liite 4. Muuttujien luokittelu Khii-neliötestejä varten

Muuttujat	Valinta/ pisteet	Luokka	Kuvaus
Osallisuusaktiivisuus (K 1-3)	1-3	1	Aktiivinen
	4-5	2	
	6-7	3	Passiivinen
Järjestäjän onnistuminen (K 6)	1-5	1	Onnistunut
	6-10	2	
	11-15	3	Ei onnistunut
Koulutuksen kesto (K 7)	1-2	1	½-1 vuorokautta
	3-4	2	2-3 vuorokautta
	5-6	3	Laajempi koulutuskokonaisuus
Koulutuksen viikkoajankohta (K 8)	0-1	1	Päivä
	2	2	Arki-ilta
	3	3	Viikonloppu
Koulutuksen vuosiajankohta (K 9)	1	1	Ei vaihtelua
	2	2	On vaihtelua
Koulutuksen etäisyys (K 10)	1	1	Ei halukas matkustamaan etäälle (Taulukoissa lähellä)
	2	2	Jokseenkin haluton matkustamaan etäälle (Taulukoissa yhden vuorokauden matka)
	3	3	Jokseenkin halukas matkustamaan etäälle (Taulukoissa kotimaassa)
	4	4	Halukas matkustamaan etäälle (Taulukoissa ulkomailla)
Mieluisin koulutustapa (K 11)	4	1	Suosituin
	3	2	Jokseenkin suosittu
	2	3	Jokseenkin epäsuosittu
	1	4	Vähiten suosittu
Etä- ja virtuaalivälineiden käyttö (K 12)	0	1	Passiivinen
	1	2	Hiukan passiivinen
	2	3	Jokseenkin aktiivinen
	3-7	4	Aktiivinen
Etä- ja virtuaaliopetus aktivoijana (K 13)	1	1	Aktiivinen
	2	2	
	3-4	3	Passiivinen
Koulutuspäivän hinta (K 14)	1	1	50-150 €
	2	2	150-300 €
	3-4	3	yli 300 €
Koulutuskustannukset (K 15)	1	1	Hinta sopiva
	2	2	Hinta kallis
Koulutuskustannusten vastuu (K 16)	1	1	Työnantaja
	3	2	Osallistuja itse
	2 ja 4	3	Koulutuksen järj. /Työnantaja+koulutuksen järj.

Muuttujat	Valinta/ pisteet	Luokka	Kuvaus
Koulutuskustannusten jako (K 17)	1	1	Osallistuja vastaa itse kustannuksista
	2	2	Työnantaja vastaa kustannuksista
Ammattipätevyys (K 25)	1	1	Eläinlääketieteen lisensiaatti (ELL)
	2-3	2	Erikoiseläinlääkäri
	4	3	Eläinlääketieteen tohtori (ELT)
Työtehtävät (K 26)	1	1	Pieneläinpraktiikka
	2-4	2	Tuotantoeläin-, hevos-, sekapraktiikka (Taulukoissa suurelänpraktiikka)
	5-7	3	Hygieenikko, ympäristöterv. huolto, valtionhallinto (Taulukoissa valvonta)
	8-11	4	Tutkimus-, asiantuntija-, opetus-, teollisuuden teht. (Taulukoissa asiantuntijatehtävät)
Työvuosia (K 27)	1-2	1	0-5 v
	3	2	5-10 v
	4	3	11-20 v
	5	4	yli 20 v
Sukupuoli (K 28)	1	1	Mies
	2	2	Nainen
Ikä (K 29)	1	1	< 30 vuotta
	2	2	30-39 vuotta
	3	3	40-49 vuotta
	4	4	> 50 vuotta
Työnantaja (K 30)	1	1	Kunta tai kuntayhtymä
	2	2	Valtio
	3	3	Yrittäjä tai ammatinharjoittaja
	4	4	Yksityinen sektori, toisen palveluksessa
Asuinpaikkakunta (K 31)	1	1	Pääkaupunkiseutu
	2	2	Muu kaupunki > 100 000 as
	3	3	Kaupunki < 100 000 as
	4	4	Maaseutu
Asuinalue (K 32)	1	1	Länsi-Suomi
	2	2	Pohjois-Suomi
	3	3	Itä-Suomi
	4	4	Keski-Suomi
	5	5	Etelä-Suomi

Liite 5. Muuttujien korrelaatiotaulukko

Muuttujat	K1-3	K6	K7	K8	K10	K11	K12	K13	K14	K16	K25	K26	K27	K29	K30	K31	K32
K1-3	C 1																
	P																
	N	190															
K6	C	,203**	1														
	P	0,009															
	N	166	166														
K7	C	-,177*	-0,02	1													
	P	0,016	0,802														
	N	185	161	185													
K8	C	-0,02	-0,08	,154*	1												
	P	0,768	0,312	0,037													
	N	190	166	185	190												
K10	C	-,231**	-0,06	,214*	0,055	1											
	P	0,006	0,535	0,012	0,518												
	N	142	124	138	142	142											
K11	C	,120	,115	-,091	-,022	-,282**	1										
	P	,102	,141	,221	,768	,001											
	N	188	165	183	188	140	188										
K12	C	-0,13	0,071	0,065	0,046	,239**	,004	1									
	P	0,081	0,366	0,382	0,526	0,004	,961										
	N	190	166	185	190	142	188	190									
K13	C	-0,03	-0,03	0,036	-0,12	,179*	-,235**	-0,02	1								
	P	0,651	0,703	0,63	0,11	0,033	,001	0,755									
	N	190	166	185	190	142	188	190	190								
K14	C	0,039	-0,03	0,015	0,042	,189*	-,018	0,1	-0,01	1							
	P	0,603	0,689	0,838	0,573	0,027	,811	0,181	0,884								
	N	182	159	177	182	137	181	182	182	182							
K16	C	-,152*	-0,02	0,038	0,039	0,03	-,007	0,097	0,038	-0,15	1						

	P	0,038	0,825	0,612	0,601	0,721	,929	0,19	0,609	0,05								
	N	185	164	180	185	140	176	185	185	178	185							
K25	C	-0,05	0,052	-0,02	-0,12	,214*	-,097	0,137	0,049	0,108	-0	1						
	P	0,535	0,511	0,786	0,09	0,011	,188	0,06	0,501	0,147	0,989							
	N	189	165	184	189	141	187	189	189	181	184	189						
K26	C	0,05	,209**	-0,06	-0,12	0,047	,064	0,076	0,079	-0,05	-0,01	,329**	1					
	P	0,504	0,008	0,4	0,12	0,586	,391	0,306	0,288	0,501	0,936	0						
	N	183	159	178	183	136	181	183	183	175	178	183	183					
K27	C	0,118	0,008	-0,08	-0,03	-0,04	,132	-0,03	-0,08	0,107	-0,14	,277**	-0,03	1				
	P	0,107	0,916	0,278	0,67	0,632	,074	0,722	0,272	0,154	0,069	0	0,688					
	N	188	164	183	188	140	186	188	188	180	183	188	188					
K29	C	0,084	-0,02	-0,11	-0,1	-0,11	,193**	-0,06	-0,09	,154*	-0,08	,246**	0,073	,805**	1			
	P	0,251	0,799	0,147	0,162	0,213	,009	0,416	0,243	0,04	0,287	0,001	0,331	0				
	N	187	163	182	187	139	185	187	187	179	182	187	182	186	187			
K30	C	-,172*	-,162*	,196**	0,026	,235**	-,010	0,144	-0,03	0,117	0,028	0,045	-,341**	0,014	0,006	1		
	P	0,019	0,038	0,008	0,725	0,005	,888	0,051	0,696	0,121	0,706	0,539	0	0,849	0,931			
	N	186	163	181	186	141	184	186	186	178	181	186	181	185	184	186		
K31	C	,172*	0,119	-,185*	-0,1	-0,11	,164*	-0,1	-0,07	0,038	0,045	-,176*	-0,07	0,061	0,129	-,339**	1	
	P	0,019	0,131	0,012	0,19	0,201	,026	0,16	0,374	0,618	0,55	0,016	0,359	0,407	0,08	0		
	N	187	163	182	187	140	185	187	187	179	182	187	181	186	185	184	187	
K32	C	-0,08	-0,13	0,14	0,054	,180*	-,137	,175*	0,045	-0,01	0,01	0,134	0,026	-0,07	-0,14	,274**	-,551**	1
	P	0,311	0,105	0,062	0,466	0,034	,065	0,018	0,549	0,869	0,897	0,071	0,727	0,346	0,053	0	0	
	N	183	159	178	183	139	182	183	183	177	179	183	178	182	181	182	181	183

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

C = Pearson C

P = p-value

Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti
ISBN 978-952-10-5418-1 (pdf)
ISSN 1796-0630 (pdf)
www.helsinki.fi/ruralia